

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 192 Wydanie P

Poznań, piątek dnia 26 kwietnia 1935

Rok 30

Poznań, 25 kwietnia.

Moskwa — Warszawa — Paryż

Od szeregu miesięcy każdy artykuł znanego publicysty sowieckiego Karola Radka o polityce zagranicznej kończył się stale tym samym refrenem: pakt wschodni musi być zawarty, jeśli pragnie się uniknąć wojny na wschodzie Europy, która stanie się z miejsca wojną uniwersalną.

Zupełnie tak samo pisała cała prasa sowiecka. Na punkcie paktu wschodniego istniało tu niezwykle przeczucie, które niewątpliwie wpływało na zachowanie się francuskiej polityki zagranicznej. Teraz, wobec planowania nowego układu francusko-rosyjskiego, można o pakcie wschodnim mówić bardziej spokojnie i zdać sobie obiektywnie sprawę z jego dobrych i złych stron.

Co do Polski, to bodaj najważniejsze zastrzeżenie, jakie należałoby przeciw paktowi wschodniemu podnieść, mieściłoby się w tym, że na podstawie tego paktu Rosja Sowiecka przyjmowała na siebie większe obowiązki, niż Polska. Wedle prymitywnych pojęć rzekomego realizmu politycznego, zawsze lepiej jest wziąć na siebie mniej zobowiązań, niż wzięli na siebie inni. Jednak wyższa logika dziejów nie zawsze kieruje się oportunistycznym realizmem. Tytuł do grania większej roli w historii zdobywa się zazwyczaj zapomocą ofiar, oczywiście składanych w imię sensu i rozumu politycznego.

Wedle projektowanego paktu wschodniego Rosja Sowiecka miałaby zaatakować Polskę z pomocą, gdyby została zaatakowana nasza granica z Niemcami, nasza granica z Litwą, nasza granica z Czechosłowacją i nasza granica z Rumunją. Natomiast Polska miałaby stanąć w obronie Rosji, gdyby na nią uderzył kto ze strony państw bałtyckich, względnie ze strony Rumunii. W tym możnaby jeszcze dopatrzyć się pewnej równorzędności obowiązków, choć i tu można zauważyć, że Rosja objęłaby swymi gwarancjami Polskę ze wszystkich stron, podczas gdy Polska gwarantowałaby tylko bezpieczeństwo jej granic zachodnich. Ale w pakcie wschodnim miałaby nadto być zawarta gwarancja Rosji Sowieckiej dla granicy francusko-niemieckiej, wzajemian za taką gwarancję ze strony Francji dla zachodnich granic Sowieców. Otóż w tym ujęciu paktu wschodniego Rosja wysuwałaby się na czoło pod względem zasięgu i obfetości udzielonych gwarancji. Nie ulega zaś wątpliwości, że jako przeciwwagę żądałaby Rosja Sowiecka odpowiedniego głosu w rozstrzygnięciu spraw, któreby, jej zdaniem, mogły doprowadzić do wojny, a więc stanowić powód do uruchomienia jej rozległych gwarancji.

Gest leżał zawsze w tradycji polityki rosyjskiej. Poza Rosją mało mamy przykładów państw, któreby wysyłały w świat armie nie dla walki o

Nowopogaństwo opanowuje Rzeszę

„Niemiecki kościół narodowy“ cieszy się poparciem decydujących czynników — Masowe zebrania w całym kraju — Zamiary prof. Hauera — Charakterystyczne zmiany — Ludendorff rzecznikiem nowopogaństwa

Berlin, (PAT). Ruch nowopogański w Niemczech rozwija w ostatnich czasach aktywność, świadcząca o rozległych planach jego przywódców. Sądząc z pewnych objawów, można przypuszczać, że dążenia do utworzenia „niemieckiego kościoła narodowego“ przejawiają się już nawet w konkretnej formie i cieszą się bardzo autorytatywnym poparciem.

Równocześnie z zaostrzającym się konfliktem w łonie kościoła ewangelickiego Niemiec ruch nowopogański zyskuje coraz większe wpływy. Aresztowaniem pastorów protestanckich, zwalczających „biskupa“ Rzeszy Muelera, towarzyszą masowe zgromadzenia „Deutsche Glaubensbewegung“, na których otwarcie zwalczą się chrześcijaństwo i propaguje hasła prof. Hauera oraz hr. Reventlowa.

Powszechną uwagę zwrócił fakt, że „Deutsche Glaubensbewegung“ zwołała obecnie na 26 b. m. zebranie w stolicy Rzeszy. Na zgromadzeniu temu Hauer i von Reventlow wystąpią z deklaracjami programowymi. Wyjątkowy charakter ich przemówień podkreśla m. in. prasa niemiecka, nadając ruchowi nowopogańskiemu charakter bardzo poważnego czynnika.

Jeden z najpopularniejszych dzienników, należących do koncernu Hugenberga, „Berliner Nachtausgabe“, ogłasza wywiad z Hauerem, który otwarcie przyznał, że „Deutsche Glaubensbewegung“ miała ostatnio możliwość zorganizowania w całej Rzeszy setek zgromadzeń publicznych. Hauer nie wspomina wprawdzie o utworzeniu „nowego kościoła“, niemniej jednak podkreśla, że tezy jego są koniecznym uzupełnieniem odrodzenia politycznego przez hitlerizm w narodzie niemieckim.

Ruch Hauera posiada kierownicze ośrodki na terenie całego państwa niemieckiego. Dla zastąpienia obrzędów kościelnych wprowadzono szereg nowych rytuałów, opartych na starogermańskich tradycjach np. przy ślubach pogrzebach, i t. d. Na uwagę zasługuje, że „Deutsche Glaubensbewegung“ w całej swej akcji przeciw chrześcijaństwu nie cofnęła się nawet

przed oryginalną zmianą kalendarza oraz nazw dni. Wtorek nazwano „Tiu-stag“ od germańskiego boga wojny (Tiu), środę „Dniem Wotana“, wielki piątek — „Dniem żałoby po sasach pogańskich, wytopionych przez „Karola-Rzezaka“.

Warszawa, (KAP.) Z okazji swych urodzin 70-letni generał Ludendorff opublikował w pewnym piśmie niemieckim artykuł, w którym, dając wyraz swej radości z powodu nowych sił wojskowych Trzeciej Rzeszy, stwierdza, iż odrodzenie armii niemieckiej nie wystarcza; przede wszystkim na-

leży naród „urabiać w duchu niemieckim“. W „urabianiu“ tem przeszkadza przedewszystkiem, zdaniem Ludendorffa, „nauczanie zasad wiary chrześcijańskiej“.

„Gdyby — pisze Niemcy mnie posłuchały. Gdybyż przynajmniej w tym dniu, gdy kończę lat siedemdziesiąt, naród niemiecki posłuchał moich słów. Nie walczę z chrystjanizmem i nauczaniem zasad chrześcijańskich, bynajmniej z nienawiścią. Przeciwnie, kieruje mną uczucie miłości, miłości do mego narodu i jego armji. Ono to sprawia, że walczę...“

Sowiety zciągają rosyjskich uczonych

Tajemnicze zaginięcie w Moskwie pierwszego asystenta lekarza króla Jerzego i wyjaśnienie ambasady sowieckiej

Warszawa, (Tel. wł.) Rozeszła się tu sensacyjna wiadomość o tajemniczym zaginięciu w Moskwie prof. Piotra Kapicy, który był pierwszym asystentem lorda Rotherforda, nadwornego lekarza króla Jerzego.

Kapica, z pochodzenia Rosjanin, otrzymał zaproszenie na szereg odczytów do Rosji, a od 4 tygodni rodzina jest pozbawiona o nim wiadomości.

Swieżo nadszedł do lorda Rotherforda lakoniczny list: „Ratujcie mnie Kapica“. List był wysłany z Moskwy i nosił datę 20 kwietnia.

Ambasada podjęła bardzo intensywne starania, a o zainteresowaniu, które wywołało zaginięcie Kapicy świadczyć może szczegół, że w ciągu dnia wczorajszego stacja moskiewska zanotowała 42 rozmowy z Londynu i Warszawy, skierowane pod adresem Kapity. (w)

Londyn, (PAT.) „Times“ donosi, że uniwersytet w Cambridge otrzymał wiadomość, iż prof. dr. Piotr Kapica, przebywający obecnie w Sowieciech, nie wróci narazie do Anglii. Prof. Kapica, znany badacz pól magnetycznych, otrzymał przed wielu laty od „Royal Society“ do swej dyspozycji 15.000

funtów szterlingów na budowę nowego laboratorium przy uniwersytecie Cambridge. W czasie świąt akademickich udał się do Z. S. R. R. celem wzięcia udziału w kongresie naukowym. Na wyjazd powrotny nie otrzymał jednak zezwolenia.

Ambasada sowiecka ogłosiła wczoraj komunikat, głoszący, że wobec nadzwyczajnego rozwoju gospodarstwa narodowego w Z. S. R. R., liczba uczonych okazała się niewystarczająca. W tych warunkach rząd uznał za konieczne rościć sobie prawo do usług uczonych sowieckich, którzy pracowali dotychczas zagranicą, jak np. prof. Kapica, dla działalności naukowej w kraju.

Sejmik kłajpedzki

Ryga, (PAT.) Z Kowna donoszą: Dnia 15-go b. m. wygasa kadencja obecnego sejmiku kłajpedzkiego. Kiedy i w jakich warunkach odbywać się będą nowe wybory, dotychczas wiadomo.

Nie ulega jednak wątpliwości, że przed ogłoszeniem wyborów czynniki litewskie starać się będą o znalezienie dróg porozumienia z przedstawicielami miejscowej ludności niemieckiej.

swoje bezpośrednie interesy. Pamiętna jest rola Rosji w wojnie siedmioletniej. Głośna wyprawa Suworowa przez Alpy. Znamienna wysyłka wojsk przez Mikołaja I na pomoc cesarzowi Franciszkowi Józefowi w r. 1848. Na tej ostatniej pomocy wyszedł cesarz austriacki dobrze, nawet się za to odplacił czarną niewdzięcznością, ale niezawsze pomoc rosyjska szła na zdrowie temu, dla kogo była przeznaczona. W czasie wojny siedmioletniej wojska rosyjskie, które zajęły Prusy Wschodnie, stały się z sojuszników Francji i Austrii ich przeciwnikami, ratując Prusy od klęski. A i w czasie ostatniej wojny wojska rosyjskie, wysłane do Francji, znacznie więcej przysporzyły kłopotów, niż pomogły.

Z powyższych i jeszcze innych powodów zrozumiała mogła być znaczna rezerwa całej opinii polskiej wobec paktu wschodniego. Jednak mniej byłoby zrozumiałem, jeśliby ta rezerwa

skierowała się również przeciw Francji. Bo trzeba sobie zdać sprawę, że sytuacja i odpowiedzialność Francji były bardzo duże. Autorką pomysłu paktu wschodniego była Rosja Sowiecka. Polityka rosyjska dopiero wychodzi z mgławicy rewolucyjnych odruchów. Z tem trzeba się liczyć, bo poczynania polityki rosyjskiej jeszcze nie weszły na ustalone tory i łatwo mogą przesunąć się z jednej strony w drugą. Utrzymanie antyniemieckiego kierunku polityki rosyjskiej leży w równej — jeśli nie w większej — mierze w interesie Polski, jak i Francji.

Rosja Sowiecka pożąda nadto w polityce zewnętrznych efektów i sukcesów. Francja dobrze pojmowała jej drażliwość na tym punkcie. Gdzie więc wyjście?

Czytając prasę sowiecką, można było sądzić, że są tylko dwa wyjścia: albo pakt wschodni dojdzie do skutku, albo musi przyjść do sojuszu francu-

sko-rosyjskiego, gdyż rząd sowiecki będzie bezwarunkowo obstawał przy mocnym i efektywnym akcencie celem wyjaśnienia i uzasadnienia swego zwrotu antyniemieckiego.

Ale znalazło się wyjście trzecie: Francja i Rosja Sowiecka zawrą umowę co do wspólnego podjęcia starań o to, żeby klauzule Ligi Narodów, przewidujące sankcje przeciw napastnikowi, dozwalały na ich szybsze, bardziej skuteczne i niejako automatyczne uruchomienie. Do tych starań niewątpliwie przyłączy się inne państwa i zapewne Polska zechce grać w tym względzie aktywniejszą rolę.

Prasa sowiecka wyraża zupełne zadowolenie z nowego obrotu rzeczy. Nie mówi się już tutaj o pakcie wschodnim, a nadto jakoś wszędzie zlagodniał nastrój, który był conajmniej cierpki, w stosunku do Polski.

SZAŁAWA.

Moskwa.

Konferencja naddunajska w Rzymie

Rozpocznie się w początkach czerwca — Otrzymają zaproszenia państwa, wymienione w protokole rzymskim, a zatem i Polska — Program narad

Paryż. (PAT.) Korespondent Havasa donosi, iż rząd włoski czyni przygotowania do konferencji naddunajskiej, którą proponuje zwołać do Rzymu w początkach czerwca. Ścisła data ma być jeszcze uzgodniona z państwami, zaproszonymi do wzięcia udziału w konferencji. Zaproszenia zostaną wysłane dopiero po zakończeniu przedwstępnych rozmów z poszczególnymi kancelaryjnymi dyplomatycznymi. Chodzi o to, by z góry osiągnąć maksimum pewności, że konferencja doprowadzi do pozytywnych rezultatów.

Zgodnie z rezolucją w Stresie z 14 kwietnia zaproszone zostaną na konferencję rządu, wymienione w protokole rzymskim, a więc oprócz Włoch i Francji, Polska, Austria, Jugosławia, Niemcy, Czechosłowacja, Węgry i Rumunia. Wszystkie mają być reprezentowane przez ministrów spraw zagranicznych.

Przedmiotem obrad jest wspólne zapewnienie poszanowania integralności i niepodległości Austrii. Środkami do osiągnięcia tego celu są: ogólna konwencja o niemieszaniu się oraz sankcje, jakie mają być zastosowane w razie naruszenia tej konwencji.

Pierwsza konwencja będzie jedynym dokumentem, do którego podpisania zostaną wezwane państwa, biorące udział w konferencji. Projekt tej konwencji został już ustalony i przedstawiony odpowiednim państwom oraz przyjęty przez pewne rządy. Niemcy zażądały dodatkowych wyjaśnień co do interpretacji wyrazu „niemieszanie się”.

Jeżeli chodzi o sankcje, to przewiduje się serię poszczególnych paktów w ramach Ligi Narodów. Mogą one przybrać charakter paktów wzajemnej pomocy i będą dwustronnymi układami. Gdyby wszystkie państwa zgodziły się wziąć w nich udział, powstałaby sieć 36 paktów, zawartych w Rzymie. Przypuszczać jednak należy, że niektóre zgodzą się na konwencję ogólną niemieszania się, ale nie zechcą zaciągać dalszych zobowiązań. Przewiduje się, że układy będą zawarte według jednego wzoru.

Uroczystości w Lourdes

Paryż. (PAT.) Cała prasa zamieszcza artykuły powitalne na cześć kardynała-sekretarza stanu Pacelli'ego.

„Excelsior” pisze, że wybierając Francję na miejsce uroczystych modłów o pokój, Papież dał tem cenny dowód zaufania do republiki, rządu i narodu francuskiego.

Według „Le Figaro”, uroczystości w Lourdes dają możliwość Francji i Stolicy Apostolskiej potwierdzić lojalność oraz łączące je więzy duchowe i dyplomatyczne.

Wiadomości

Agencja Havasa donosi z Londynu, że w ciągu maja toczyć się będą rozmowy angielsko-niemieckie na tematy zbrojeń morskich, ograniczone jednak wyłącznie do zagadnień technicznych.

Agencja Havasa donosi z Rzymu: W nocy z dnia 22 marca, adresowanej do Ligi Narodów, Włochy oświadczyły, że gotowe są przyjąć procedurę koncyliacyjną dla rozstrzygnięcia zatargu z Abisynją. Obecnie w nocy do Włoch Abisynja wyraża zgodę na tę procedurę. Komisja koncyliacyjna nie jest jeszcze mianowana. Miejsca obrad nie ustalono.

Szarańcza opadła na polach Andaluzyj (w Hiszpanji) wyrządzając wielkie spustoszenia. Miejscowe izby rolnicze zwróciły się do władz centralnych, domagając się niezwłocznej pomocy.

W Madrycie nastąpiło otwarcie międzynarodowego kongresu towarzystw lotniczych.

Jeżeli chodzi o zbrojenia Austrii, Węgier i Bułgarii to sprawa ta oficjalnie nie będzie poruszona na konferencji, ale można ją pożytecznie przedyskutować poza obradami. Wobec tego, że rezolucja w Stresie postawiła za przedwstępny warunek praktyczne zbadanie problemu i wypracowanie

ogólnych, regulujących gwarancji bezpieczeństwa, konferencja naddunajska ma za zadanie sprecyzowanie tych właśnie gwarancji. Z tego powodu sprawa uzbrojenia nie będzie mogła być na niej poruszona inaczej, jak tylko w drodze półoficjalnej.

Zainteresowanie Polską nad Sekwaną

Rzeczowe i życzliwe korespondencje specjalnych wysłanników — *Optimism „Le Journal” i zastrzeżenia „Action Francaise”*

Warszawa. (Tel. wł.) Korespondent paryski „Kurjera Warszawskiego” zwraca uwagę, że od tygodnia prasa francuska okazuje znów wielkie zainteresowanie Polską.

Szereg dzienników drukuje długie reportaże swoich specjalnych korespondentów, a ton jest naogół życzliwy. Widać chęć rzeczowego wyjaśnienia stanowiska Polski i odparowania napaści, szerzonych przez wrogą propagandę.

Wyróżnia się ankieta w „Le Journal”, przeprowadzona przez specjalnego wysłannika. Jego zdaniem tylko lekka mgła zamąciła ostatnimi czasy stosunki francusko-polskie. Powinna wystarczyć do rozwiania jej szczerza i otwarta rozmowa.

„Action Française” chcia-

by podzielić ten optymizm, ale starając się rozwiązać zagadkę, którą jej zdaniem stanowi obecne zachowanie się rządu polskiego, zaznacza, że niektóre kroki tego rządu mogą raczej wywołać sceptycyzm. Francuzów zmusza się do postawienia pytań: czego właściwie chce Polska i jak postąpi w razie zerwania stosunków dyplomatycznych z Niemcami oraz w wypadku ogólnego konfliktu europejskiego? Na te pytania nie otrzymano dotąd zadowalającej odpowiedzi. Najgorzej będzie — kończy „Action Française” — jeżeli niepewność będzie trwała w dalszym ciągu. Wytwarza się napięcie sytuacji, z czego może się wyrodzić poważne niebezpieczeństwo. (w)

Dokoła układów Paryża z Moskwą

Warszawa. (Tel. wł.) Dużo uwagi poświęca prasa zagraniczna wyjaśnieniu sytuacji z Sowietami. Trudno zorientować się wobec sprzecznych doniesień, jak się właściwie rzeczy mają.

Wczoraj na giełdzie paryskiej kursowała pogłoska, że ukryta przyczyną zawieszenia rokowań ma być odmowa lub conajmniej trudność przyznawania rządowi sowieckiemu pewnych poufnych dobrojenowych i drogowych kredytów.

„Neues Wiener Abendblatt” podaje, że sprawa długów przedwojennych ma być również przedmiotem obecnych rokowań. Francja spodzie-

wa się zwrotu 3 miliardów franków w ratach rocznych, co byłoby szóstą częścią całego długu. (w)

Paryż. (PAT.) W sprawie rokowań francusko-sowieckich „L'Oeuvre” twierdzi, że tekst kompromisowy, za którym miała wypowiedzieć się Moskwa, dotyczy następujących zmian: zamiast wzmianki, że obie strony przez przystąpienie do działania muszą czekać na zebranie się Rady Ligi Narodów, ma być wprowadzone postanowienie, że strony zawiadomią Genewę, co nie jest równoznaczne, gdyż w ten sposób bezpośrednia akcja nie ma być uzależniona od zebrania się Rady Ligi.

1 maja w Niemczech

Berlin (PAT.) Przygotowania do obchodu święta 1 maja prowadzone są z gorączkowym pośpiechem.

Kulminacyjnym punktem uroczystości będzie przemówienie kanclerza na polach Tempelhofer. Równocześnie nastąpi zaprzysiężenie na wierność Hitlerowi kierowników załóg oraz mężów zaufania przedsiębiorstw, których obrano w ostatnim czasie.

Berlin. (PAT.) Urzędowy organ prawników, zatrudnionych w niemieckiej administracji państwowej, wystąpił z żądaniem, by dzień 1 maja, jako niemieckie święto narodowe, korzystał w stosunku do świąt kościelnych z przywileju, odpowiadającego wyższości prawa państwowego nad prawem kościelnym.

O ileby więc dzień 1 maja przypadł na niedzielę, zniesiony ma być ogólny zakaz urządzania pochodów publicznych w czasie nabożeństw, odbywających się w kościołach.

Krwawe zajścia

Londyn. (Tel. wł.) Jak donoszą z Vancouveru (port nad oceanem Spokojnym i największe miasto w Kolumbji bryt. w Kanadzie — red.) doszło tam do poważnych starć między tłumem złożonym z 2 tysięcy strajkujących robotników i policją. Po obu stronach są ofiary.

Najgwałtowniejsze starcia były przed składnicą towarzystwa Hudson-Bay, która przy tej okazji została poważnie uszkodzona. Dopiero oddziały kanadyjskiej policji konnej zaprowadziły porządek. Przeprowadzono liczne aresztowania.

Burmistrz miasta Vancouver wyjaśnił, że niepokoje są organizowane przez komunistów. W celu uniknięcia nowych zajść, wydano zakaz urządzania demonstracji i pochodów.

Epidemia malarji

Londyn. (Tel. wł.) Według wiadomości z Colombo, (stolica i główny port wyspy Cejlon, należącej do Indji Bryt. — red.) epidemia malarji zaczyna się wzmacniać. Ponieważ władze obawiają się, że może poważnie zagrażać ludności, wstrzymano urlopy wszystkim lekarzom i sanitariuszom.

Według danych ze źródeł urzędowych, epidemia pochłonięta w Cejlonie od listopada do marca 113.881 ofiar ludzkich.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.26 — 5.27 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.27 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. gotówką 196.00 zł, za 100 guld. w dewizach 172.89 zł, gotówką 172.55 zł.

PISZCZANY. Łagodny klimat wiosenny w dolinie Waagu w znacznym stopniu sprzyja leczeniu reumatyzmu, ischiasu, wysięków. — Informacje: BIURO PISZCZANY, Cieszyn. Tg 699

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 25. 4. 1935 r.
Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była mocna; zauważa się większy brak materiału we wszystkich dzisiaj notowanych papierach.

Z pożyczek państwowych notowano jedynie 5% pożycz. konwers., za którą płacono 66,75.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4½% dol. listy zast. 46,— oraz za 4½% listy zastaw. złote w złocie również 46,—; pozatem poszukiwano i płacono za 4½% złotowe listy zast. 45,—45½% oraz za 4% listy zast. konwert. 44,—44,50%.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 86,— bez oddawców.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe
5% państw. pożycz. konwers. 66,75 P.
4½% dolarowe listy zast. serji K. z r. 1933 Pozn. Ziem. Kred. 46,— P.
4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawne 4½% dol. listy zast. w złocie = 8,90 zł za 1 dol. 46,— P.
4½% złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 Pozn. Ziem. Kred. 45,—45,50 P.
4% listy zast. konwert. oestempl. P. Z. K. 44,—45,50 P.
Tendencja mocna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 25. 4. 1935 r.
Warunki: Handel hurtowy paryetel Poznań. ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standarty: 1) żyto 715 g/l. 2) pszenica 750 g/l. 3) owies 470 g/l.

Ceny orientacyjne:

Zyto (Usposob. spokojne)	14,50—14,75
Pszenica (Uspos. spokojne)	15,75—16,00
Jęczmień browarowy	19,50—20,00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 710—725 g/l.	17,50—17,75
Jęczmień 680—690 g/l.	16,50—17,00
Usposobienie spokojne.	
Owies (Usposob. spokojne)	14,50—15,00
Mąka	
żytnia I gat. 0,55% wł. w.	21,75—22,75
żytnia I gat. 0,65% wł. w.	20,75—21,75
żytnia II gat. 55—70% wł. w.	15,25—16,25
żytnia pośl. pon 70% wł. w.	12,00—13,00
żytnia razowa 0,95% wł. w.	17,25—18,25
Usposobienie spokojne.	
pszenka gat. IA 0-20% wł. w.	27,25—29,75
pszenka gat. IB 0-45% wł. w.	26,75—27,25
pszenka gat. IC 0-5% wł. w.	25,75—26,25
pszenka gat. ID 0-60% wł. w.	24,75—25,25
pszenka gat. IE 0-65% wł. w.	23,75—24,25
pszenka gat. IIA 20-55% wł. w.	22,75—23,25
pszenka gat. IIP 20-65% wł. w.	22,25—22,75
pszenka gat. IID 5-65% wł. w.	19,25—19,75
pszenka gat. IIF 55-65% wł. w.	16,50—17,00
pszenka gat. IIIA 65-70% wł. w.	15,50—16,00
pszenka gat. IIIB 70-75% wł. w.	13,00—13,50
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie stand.	11,25—11,75
Otręby pszenne grube stand.	11,50—12,00
Otręby pszenne średnie st.	10,75—11,25
Otręby jęczmienne	10,25—11,50
Siemię lniane	44,00—47,00
Corczyca	35,00—37,00
Wyka latowa	31,00—33,00
Peluszka	35,00—36,00
Groch Viktorja	28,00—30,00
Groch Folgera	28,00—30,00
Lubin niebieski	10,50—11,00
Lubin złoty	11,50—12,00
Lubin złoty	13,00—15,00
Seradela	13,00—15,00
Mak niebieski	34,00—37,00
Mak czerwony	130,00—140,00
Koniczyna czerwona surowa	155,00—165,00
Koniczyna czerw. 95—97% cz.	80,00—110,00
Koniczyna biała	220,00—240,00
Koniczyna szwedzka	70,00—80,00
Koniczyna żółta odtuszczona	75,00—85,00
Przełot	60,00—70,00
Tymoteusz	90,00—100,00
Rajgras angielski	2,20—2,40
Ziemniaki jadalne	18,75—19,00
Makuch lnian w taflach	12,75—13,00
Makuch rzepakowy w tafl.	19,25—19,75
Makuch słon. w tafl. 42/43%	20,00—20,70
Srut Soja	3,00—3,20
Słoma pszenka luzem	3,60—3,80
pszenka prasowana	3,25—3,50
żytnia luzem	3,75—4,00
żytnia prasowana	3,75—4,00
owsiana luzem	4,25—4,50
owsiana prasowana	2,45—2,95
jęczmień luzem	3,35—3,55
jęczmień prasow.	7,00—7,50
Siano zwykłe luzem	7,50—8,00
zwykłe prasowane	8,00—8,50
nadnoteckie luzem	8,50—9,00
nadnoteckie pras.	8,50—9,00

Ogólne usposobienie spokojne.
Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 629 tonn, pszenicy 235 tonn, maki żytniej 15 tonn, owsa 90 tonn, maki pszennej 92 tonn, otrąb żytnich 160 tonn, otrąb pszennych 220 tonn, lubinu pastewnego 5 tonn, seradeli 5 tonn, lucerny 0,8 tonn, rajgrasu lnianego 15 tonn, nasion 2,65 tonn, makuchu 0,5 tonn, ziemniaków, makuchu rzepakowego 5 tonn, ziemniaków jadalnych 320 tonn, ziemniaków sadzonek 30 tonn, kukurydzy 14,5 tonn, stodu 15 tonn.

Przy każdej pogodzie
BLONY FOTOGRAFICZNE **Pernox!** ZEISS IKON
Tg 700

Do piątku, godz. 18-ej

ostatni termin zgłaszania udziału w Konkursie Okien Wystawowych!

Manifestacyjne bicie złotych monet we Francji

W obecności ministra finansów, p. Germain Martin, Bank Francuski uroczyście przystąpił do wybijania 100-frankowych monet złotych. Mennica paryska zdolna jest do wypuszczenia ze swych tłoczni monet złotych za miliard franków rocznie.

Myliłby się, kto przywiązywałby większą wagę do tej manifestacji na cześć gold-standardu! Mówi się wprawdzie, że celem bicia monet złotych jest wydobycie stezauryzowanych franków z przysłowiowej pończochy, jednak wątpić należy w zasadność takiego przypuszczenia. Przecież do tej pory niewiadomo, czy monety złote kiedykolwiek ujrzą światło dzienne! Ponieważ są one ponadwartościowe, więc mniemać należy, że bezpośrednio po wypuszczeniu ich na rynek uległyby tezauryzacji. Więc tezauryzacja złotych monet zastąpiłaby tezauryzację banknotów papierowych.

Nie! nie o to chodziło rządowi francuskiemu. Jak już zaznaczyliśmy, celem wznowienia prac mennicy była manifestacja na cześć złotej waluty francuskiej. Chodziło o wykazanie urbi et orbi, że frank francuski jest i pragnie pozostać „złotym”. Wybrano moment najodpowiedniejszy dla tej manifestacji, bo krótko po załamaniu się belgi i zachwianiu się lira. Blok złoty kruszeje, coraz więcej tonnieje, ale Francja pozostaje mu wierna.

Jak długo to jeszcze potrwa? Jak długo Francja zdoła utrzymać się przy swej polityce walutowej? Pytanie to jest na czasie. Okazuje się bowiem, że polityka gospodarcza i finansowa Flandina, obliczona na rychły powrót „lepszyc czasów”, staje obecnie w obliczu konieczności poddania rewizji założeń, na których się opiera.

Premjer Flandin liczył się z tem, że kryzys gospodarczy w skali międzynarodowej dobiegł swego kresu. Liczył się więc z bliską poprawą światowych stosunków walutowych i z rychłą wyżką cen. Dlatego obrał kierunek antydeflacyjny, co równało się postawie wyczekiwania. Oczywiście, gdyby przesłanka takiej polityki okazała się uzasadniona, tj. gdyby istotnie skończył się chaos walutowy i gdyby rozpoczął się ruch zwykły cen, zwiastujący powrót lepszych czasów, także polityka premjera Flandina zakończyłaby się powodzeniem. Niestety rachuba okazała się mylną.

Waluty anglosaskie nie tylko nie

Prymas Polski nie opuścił Poznania

Polska Agencja Telegraficzna doniosła w depeszy z Paryża, że przejeżdżał tam w drodze do Lourdes Prymas Polski ks. Kardynał Hlond.

Wiadomość ta nie odpowiada rzeczywistości. Prymas Polski ks. Kardynał Hlond przebywa w Poznaniu i do Francji nie wyjechał.

W dniu wczorajszym ks. Kardynał Hlond, który w ostatnich tygodniach był cierpiący i 14 dni spędził w łóżku, za poradą lekarzy, dla lepszej pielęgnacji, przeniósł się do Zakładu SS. Elżbietanek przy ulicy Łąkowej.

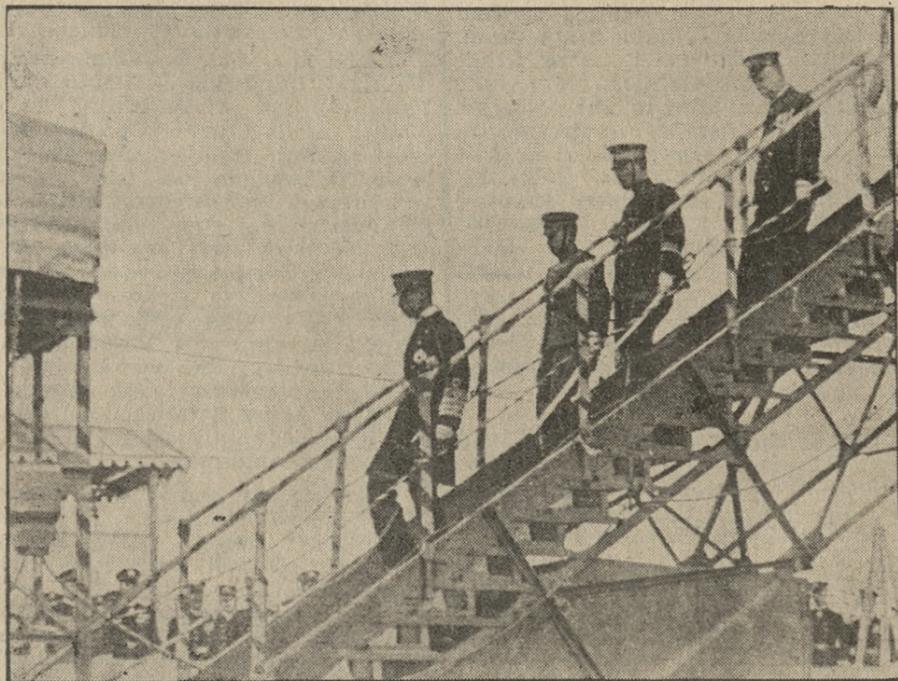
Stan zdrowia ks. Kardynała Hlonda, który przeszedł zapalenie żył, nie budzi żadnych obaw, ale wymaga troskliwej opieki. Całe społeczeństwo polskie życzy ks. Kardynałowi Prymasowi jak najszybszego powrotu do pełni zdrowia i sił.

ustabilizowały się, lecz funt nawet spadł stosunkowo znacznie. Zdewalutowała się belga i lir. Na światowych rynkach surowców — deruta! Natomiast we Francji ceny wzrosły, izolując ją od reszty świata, drogą zahamowania eksportu. Wpływy podatkowe zmalały. Na horyzoncie znowu rysuje się widmo deficytu miliardowego. Na

jesień zapowiedziana jest emisja pożyczek państwowych w wysokości ok. 15 miliardów franków...

W tych warunkach przystąpienie do bicia złotych monet rzeczywiście nie jest niczem innym, jak manifestacją. Ktoś złośliwy powiedział, że w mennicach bije się monety na cześć wielkich Zmarłych. Miał na myśli — franka... Czy aby ta przepowiednia nie sprawdzi się na jesień? Czy dojdzie do zachwiania franka — najsilniejszej waluty świata?

WIZYTA W TOKIO

Władca Mandżurji, cesarz Kwangte, wybrał się ostatnio z wizytą do cesarza Japonii. Odjazd nastąpił statkiem z portu mandżurskiego Dajren, w drodze towarzyszyły mu kontrtorpedowce japońskie.

O wydzwignięcie kraju z gospodarczego upadku

„Sanacyjne” czynniki polityczne kładą dziś cały nacisk na sprawę konstytucji. Mimo to jednak nie odwróca uwagi opinii publicznej od gospodarczego położenia kraju, które z miesiąca na miesiąc staje się coraz cięższe i coraz bardziej przygniata szerokie warstwy społeczeństwa.

Ludziom, uprzywilejowanym nie tylko politycznie, ale i gospodarczo, łatwo oczywiście odnosić się „platonicznie” do zagadnienia gospodarczego położenia kraju. Ci jednak, którym brak pracy i chleba w Polsce, choć mają je Żydzi, inaczej odczuwają doniosłość tego problemu i tysiącrotnie mniej interesują się kwestjami konstytucyjnymi.

To, czego ludzie wyczekują na próżno, to plan gospodarczy, mający społeczeństwo wydzwignąć z niedoli. Słusznie w tej mierze „Gazeta Warszawska” kreśli uwagi:

Rzeczywistość woła o wyraźny program gospodarczy. Nie wystarcza już hasło „przetrwania”, czyli oczekiwania — przy coraz ciśniejszym „zaciśnięciu” pasa — na automatyczną poprawę koniunktury w gospodarstwie światowym. Kombinacje koniunkturalne zbankrutowały — oby już ostatecznie! — i konieczność urządzenia się na dłuższy okres czasu w wytworzonych przez przewrót gospodarczy warunkach staje się naczelnym nakazem polityki gospodarczej naszego państwa.

Politykę tę określa się pospolicie wyrazem: interwencjonalizm. Otóż trzeba raz wreszcie powiedzieć głośno i wyraźnie, że słowo to nie zawiera żadnego programu, ani nawet niczego nie oznacza. Od zamierzchłej staro-

żytności państwo zawsze interwencjonowało w życiu gospodarczym zapoczątkowując podatki, ceł, koncesyj, ulg, przywilejów, monopoli i t. d. W naszych stosunkach interwencjonalizm nie jest nawet programem negatywnym, czyli zaprzeczeniem bezpośredniej gospodarki

państwowej, ponieważ gospodarka taka u nas istnieje i coraz bardziej się powiększa. Co najwyżej zatem nasz interwencjonalizm oznacza, że gospodarstwo prywatne nie jest jeszcze zupełnie zniesione i że może ono przez pewien jeszcze czas utrzymać się na widowni.

Przyszłość naszego gospodarstwa narodowego zależy od tego, jak się ułoży stosunek gospodarki państwowej — w najszerzym tego wyrazu znaczeniu — do prywatnej. Stosunek zaś ten musi być mierzony nie tylko cyframi statystycznymi, ale także celami, do których zmierza gospodarka państwowa.

Inaczej wygląda interwencjonalizm, którego jedynym celem jest ochrona gospodarstwa prywatnego przed atakami z zewnątrz i chaosem wewnętrznym, inaczej, gdy przyświecają mu cele polityczne, a jeszcze inaczej, gdy jest on narzędziem w ręku biurokracji, mającym umocnić jej pozycję socjalną, a przez to także i wpływ polityczny na losy państwa.

Nie wszystkie dziedziny życia gospodarczego mają jednak możliwość przystosowania się do polityki postępującego interwencjonalizmu. Najlepiej udaje się to przedsiębiorstwom wielokapitalistycznym, które wcale nieźle prosperują w cieniu gospodarki państwowej, a nawet umieją z niej ciągnąć zyski w formie rozmaitych koncesyj i monopolicznych przywilejów.

Inaczej jednak ma się rzecz z drobnymi i średnimi warsztatami, które oprócz krepujących je i — co jeszcze ważniejsze — zmiennych planów interwencjonistycznych ponoszą cały ciężar deficytowej przeważnie gospodarki państwowej, a często także i koszty prywatnej gospodarki wielokapitalistycznej, która dzięki organizacji i „współpracy” potrafi te koszty poprzez handel przerzucić na rolnictwo, oraz drobny przemysł przetwórczy i rzemieślniczy.

Struktura gospodarcza Polski i dokonywane jej przemiany nakazują jak najdalej idącą ochronę tych właśnie małych i średnich warsztatów, łączących w zdrowym i moralnym współdziałaniu pracę z kapitałem. I dlatego obóz narodowy na tej właśnie podstawie chce oprzeć przyszłość całego gospodarstwa narodowego. Przeszkodą na drodze do realizacji tego programu jest rozrost gospodarki państwowej i prosperująca pod jej protekcją „elita” gospodarcza.

Dar Narodowy 3-go Maja — obowiązkiem wszystkich! Składajcie ofiary! Kupujcie nalepki T. C. L.

Akcja antykościelna w „sanacyjnej” organizacji nauczycielskiej

Katolicka Agencja Prasowa donosi, co następuje:

Związek Nauczycielstwa Szkół Powszecznych okręgu lubelskiego (organizacja „sanacyjna” — red.) na doroczne walne zgromadzenie zaprosił z referatem znanego ze swych wystąpień antyreligijnych i antykościelnych prof. Ułaszyzna z Poznania.

Temat referatu był: „Walka Kościoła i państwa o szkołę”. Zebranie zwołano na 17 i 18 kwietnia, a więc w Wielkim Tygodniu, gdy są odprawiane pokutne nabożeństwa w kościołach i gdy powszechnie następuje wzmożenie uczuć religijnych wśród wiernych.

Spółeczeństwo katolickie m. Lublina uważało to posunięcie Zarządu Związku za zwykłą prowokację. Zebranie miało odbyć się w sali „Domu Żołnierza”, później w teatrze miejskim, w końcu odbyło się w sali kina „Corso”, gdy zarządy Domu Żołnierza oraz teatru miejskiego zgodnie z opinią publiczną gotowe były udzielić sali, ale pod warunkiem, że prof. Uła-

szyn nie będzie głosił swego referatu. Istotnie referat ten był pełen napaści na Kościół.

Zapraszając głośnego propagatora ateizmu, Związek ponownie podkreślił nurtujące w nim prądy i dał wyraz dążeniom swego zarządu do usunięcia wszelkiego wpływu Kościoła na szkołę, a w dalszej konsekwencji do wprowadzenia szkoły bezbożniczej w Polsce.

Na terenie okręgu lubelskiego większość członków Związku stanowią praktykujący katolicy. Sprowadzenie prof. Ułaszyzna dokonane zostało wbrew ogólnej opinii nauczycielstwa, zgodnie zaś z metodą postępowania Związku, który nie może mówić wyraźnie o szkole bezbożniczej w Polsce, przystępuje najpierw do pozyskania i wychowania powolnych sobie kadr nauczycielskich.

Katolickie społeczeństwo lubelskie w trosce o dobro Kościoła i państwa wyciągnie z tych posunięć Związku odpowiednie wnioski i będzie musiało bronić ideałów katolickich i polskich.

W POLSCE MAMY 24 LOTNISKA

Opracowane zostały zestawienia, dotyczące sieci lotniczej w Polsce. Jak się okazuje, nowe lotnisko w Rumji pod Gdynią, które z dniem 1 maja otwarte będzie dla stałej komunikacji pasażerskiej, jest 24 z kolei polem lotniczym w Polsce. Obecnie już wszystkie ważniejsze ośrodki w Polsce mają połączenie lotnicze.

WYCIEZKA FRANCUSKA W WARSZAWIE

W dniu wczorajszym przybyła do Warszawy wycieczka francuska, udająca się na uroczystości 1 maja do Moskwy. W wycieczce bierze udział 45 osób z pośród sfer przemysłowych, artystycznych, dziennikarskich itp. Goście francuscy zwiędzać będą w ciągu dwóch dni Warszawę, poczem udadzą się w dalszą drogę.

PAN WOJEWODA I WŁOŚCIANIE

W prasie ukazała się wiadomość o rzekomej rozmowie między wojewodą Nakonecznikow - Klukowskim, który bawił niedawno w Gostyninie, a jednym z włościan z tamtejszego powiatu. Gdy ów Włościanin przedstawiał ciężkie położenie wsi, której daje się dotkliwie odczuć brak rzeczy pierwszej potrzeby jak nafta, sól, zapalki, mydło, a przedewszystkiem cukier dla dzieci, p. wojewoda zalecał hodowanie pszczoł, a wtenczas miód zastąpi cukier. Czemby natomiast zastąpić naftę, sól, zapalki, mydło, na to p. wojewoda nie znalazł sposobu.

NIEMIEC POWOŁUJĄCY SIĘ NA NADANIA KRÓLÓW POLSKICH

Właściciel majątku Sartowice nad Wisłą pod Grudziądem, Niemiec hr. Schwanenfeld - Schwerin, domaga się na drodze sądowej odszkodowania od m. Grudziądza za uruchomienie przewozu przez Wisłę, do czego wedle jego twierdzenia ma wyłączne prawo na mocy nadań poczynionych przez królów polskich w XVI wieku na rzecz b. właścicieli Sartowice rodziny Szczuków. Sprawa ta znajduje się na wokandzie sądu okręgowego w Grudziądzu.

ZNOWU OSZUST, KTÓRY UDAWAŁ LEKARZA.

W Lublinie osiadł jako lekarz niejaki Stefan Sikorski i nie mógł wcale narzekać na brak pacjentów. Po pewnym czasie jednak zaopiekowały się nim władze śledcze i wykazało się, że osobnik ten wcale nie jest lekarzem, tylko sprytnym aferzystą, nie mającym żadnego określonego zajęcia. Po zdemaskowaniu oszusta ustalono, że około 600 osób korzystało z jego „porad lekarskich” i zapłaciło mu za nie honorarium.

ZJAZD LUBLINIĄKÓW

W dniach 4 i 5 maja rb. odbędzie się w Lublinie zjazd Lubliniaków, którzy w okresie od 1902 r. do wybuchu wojny uczęszczali do szkół lubelskich i brali udział w ruchu młodzieży, mającym na celu walkę o szkołę polską. W zjeździe mogą uczestniczyć zarówno wychowankowie gimnazjów męskich, jak żeńskich, oraz ich rodziny.

Program zjazdu przewiduje: nabożeństwo w kościele szkolnym, uroczyste posiedzenia z referatami, wspólną fotografię, złożenie wieńców na grobach zmarłych profesorów i kolegów, zwiedzenie nowych dzielnic miasta, zebrania towarzyskie i nadanie szkole powszechnej na Bronowicach „Imienia uczestników walki o szkołę polską”, oraz ufundowanie przy tej szkole wzorowej biblioteki.

Składka na koszty organizacyjne wynosi 3 zł, a wraz z kolacją i obiadem koleżeńskim 10 zł. Zapisy przyjmuje i wszelkich informacji udziela p. Stefan Kłopotowski (Lublin, magistrat).

Z DZIAŁALNOŚCI SCHRONISKA BRACI ALBERTYNÓW W KRAKOWIE

Ze schroniska im. Brata Alberta w Krakowie w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 1934 r. korzystało 1375 mężczyzn. W miesiącach zimowych przeciętnie liczba pensjonariuszy wynosiła dziennie 280, a w porze letniej 230. W ciągu roku udzielono 85.543 noclegów. W miesiącach zimowych zatrudniano dziennie 78 mężczyzn, a w miesiącach letnich — 65. W dwunastu wypadkach okazano pomoc ciężko chorym, których umieszczono w szpitalach. W okresie sprawozdawczym wydano 185.772 porcje ciepłej strawy. (KAP)

POLSKIE TOWARZYSTWO LEŚNE.

We Lwowie odbyło się posiedzenie rady naczelnej Polskiego Towarzystwa Leśnego pod przewodnictwem prezesa hr. Hutten Czapskiego. Przedmiotem obrad była szkodliwa dla rozwoju leśnictwa w Polsce sprawa zniesienia etatów inspektorów leśnictwa w niektórych Izbach Rolniczych, sprawa projektu ustawy o wykonywaniu zawodu leśnika (której dotychczas w Polsce brak) oraz sprawa kreowania Izb leśników autoryzowanych. Projekty te opracowane przez Oddział Krakowski Towarzystwa odesłano do komisji, a następnie będą przedłożone władzom.

Towarzystwo posiada swe oddziały we Lwowie, w Warszawie, Krakowie i Poznaniu. Obecnie postanowiono utworzyć także oddział w Wilnie.

Zaproszenia na uroczystości gnieźnieńskie, które nas zobowiązują

Jubileuszowy Rok Odkupienia zakończymy uroczystością u grobu św. Wojciecha w Gnieźnie! To hasło, rzucone przed niespełna miesiącem przez Akcję Katolicką naszych archidiecezji, wywołało wszędzie tak potężne echo, że dziś na kilka dni przed urzeczywistnieniem tego hasła, możemy wyznać z głęboką wiarą i wdzięcznością, że Bogu śnać zamiar ten się spodobał, a ludziom trafił do serca! Zapowiada się bowiem naprawdę imponujący zjazd pielgrzymek ze wszech stron na te gnieźnieńskie uroczystości.

Zważmy na chwilę, kto nas na nie zaprasza.

Czyni to nasamprzód w pamiętnej odezwie z dnia 14 kwietnia sam ks. Kardynał Prymas, arcybiskup gnieźnieński i poznański, a więc zwierzchnik obu archidiecezji, spuścizny wielkich Prymasów Polski najdosłowniej jest chwilową niemocą, pisze własnoręcznie do swych diecezjan serdeczne zaproszenie. by pielgrzymowali tłumnie po „moce Boże i nadziemskie ognie” tam do grobu św. Wojciecha. W wymownych słowach wyklada przytem głębokie motywy religijne i narodowe, które mają „skierować nasze kroki patnicze ku starodawnemu Gnieźnie”.

A oto dziś czytamy w „Przewodniku Katolickim” niemniej serdeczne zaproszenie dostojnego gospodarza „Macierzy świętych polskich”, J. E. ks. biskupa Laubitza, odnowiciela Katedry gnieźnieńskiej. Czytamy tam: „Ze zmartwychwstaniem Polski zmartwychwstała i Bazylika Gnieźnieńska. Przybrała nową, wspaniałą nawet niż za świetnych polskich czasów szatę... Dziś przyjmie radośnie swe dzieci Macierz Kościołów Polskich, wyprosi nam potrzebne łaski Patron św. Wojciecha”.

Witając radośnie zapowiedź pielgrzymek, pisze dostojny autor: „odnowi się dzisiaj wiekowa tradycja owych pielgrzymek pobożnych do grobu św. Wojciecha, zapoczątkowanych przez cesarza Otona III, poprzez tyle książąt, hetmanów i królów polskich... Kończy wrzescie chwytającym za serce apelem: „Thumny udział wiernych niech wynagrodzi tej czcigodnej świętyni jej dotychczasowe upokorzenie i sieroctwo, a wspólne przy grobie św. Męczennika modły niech wyproszą pomysłniejszą przyszłość Kościołowi Katolickiemu i drogiej Ojczyźnie”.

Gdy te słowa czytamy, zdaje się nam, że to ona sama, ta „Macierz Kościołów Polskich” przemawia ludzkiem językiem i czule zaprasza nas, dzieci swoje, które zrodziła dla żywota wiecznego, abyśmy przybyli liczną gromadą i tem radość wielką jej sprawili.

Któż tedy pozostanie głuchy na to wołanie i nieczuły na to zaproszenie?! Każdy, kto tylko może, niech więc

śpiesznie zapisuje się jeszcze na jubileuszowe pielgrzymowanie do św. św. Wojciecha. Niech nikt nie skąpi na to ni trudu ni grosza. Sądzić trzeba, że nie zabraknie w tym dniu żadnej parafii, żadnego miasta i miasteczka wielkopolskiego, żadnej żywej organizacji polskiej i katolickiej, któreby nie przysłały licznych swych delegacji. Niechaj więc wystąpią one tam odświętnie i okazale ze swymi sztandarami, z transparentami, które będą odnajmiał ich miano i pochodzenie.

Wielkopolska nie może sprawić zawodu gospodarzom miasta Gniezna, jego władzom i organizacjom społecznym, które wszystko czynią, aby pobyt spodziewanym gościom w „Lecha Grodzie” jak najbardziej umilić. Nie zawieździemy radości oczekiwania jego mieszkańców. Przybędziemy do nich z pieśnią na ustach, sercem płacąc im za ich wierną straż u kołyski państwa i Kościoła w Polsce w czasie naporu germanizmu. Razem z nimi sprawować będziemy wielkie gody ducha wiary i miłości Boga i Ojczyzny, tam u grobu św. Wojciecha i u spizowych stóp największego z „królewskiego szczepu piastowego”, Bolesława Chrobrego.

Szczególna zaś to będzie uroczystość dla Akcji Katolickiej w Polsce, której Patronem jest św. Wojciech. To też właśnie Akcja Katolicka podjęła ohocho i radośnie myśl zakończenia Jubileuszu Odkupienia na tem miejscu, „z którego wytrysł zbawczy źródło nauki Chrystusowej dla pogańskiej Polski”. W pierwszych szeregach pątniczych podążą więc zwąym krokami tam na to wzgórze wiekowych pamiętek dziarskie zastępy Młodzieży Katolickiej, za nimi postępować będą poważne zespoły Katolickich Mężów i Kobiet. Gdziekolwiek żywie i działa w parafjach Akcja Katolicka, z tych też parafii spodziewamy się największego napływu pielgrzymów.

A gdy się tam zjedziemy na uroczystości świętowojochiechowe i staną nas tam tysiące wiernych — jak on Biskup-Męczennik, czcicieli Marji, Matki Syna Bożego, wtenczas wyrwie się z piersi naszych ku niebieskiemu stropowi potężny śpiew Jego pieśni, tej pieśni tak dawnej jak Polska sama, tejże Polski Piastów i Jagiellonów hymnu państwowego:

Bogurodzica Dziewica
Bogiem sławiona Maryja!
Twego Syna Gospodzina,
Matko zwolena Maryja,
Zyszczy nam, spuści nam!
Kyrie eleison!

Poznań, w dniu świętego Wojciecha, 23. 4. 1935 r.

Archidiecezjalny
Instytut Akcji Katolickiej.

Przed wyborami municypalnemi we Francji

Odbędą się 5 maja w 38.014 gminach, które wybiorą 450 tys. radnych

Paryż. (PAT.) Od dn. 20 kwietnia 38.014 gmin Francji żyje pod znakiem przygotowań do wyborów samorządowych.

LICZBOWE DANE

Na ulicach miast, miasteczek i wsi ukazały się jednakowych rozmiarów drewniane tablice, na których poszczególne partje zawiesiły barwne afisze propagandowe, zachwalające swoich kandydatów. 5 maja wszystkie gminy mają dokonać wyboru radnych w ogólnej liczbie 450.000 osób. Gminy poniżej 500 mieszkańców wybierają minimum 10 radnych, do 1500 mieszkańców — 12 radnych, do 2500 — 16, do 3500 — 21, do 10000 — 23, do 30000 — 27, do 40000 — 30, do 50000 — 32, do 60000 — 34 radnych. Gminy powyżej 60000 mieszkańców wybierają 36 radnych, miasto Paryż 90 radnych, miasto Ljon — 57.

UPRZYWILEJOWANIE MAŁYCH GMIN

Uprzywilejowane są, jak widać, małe gminy. Na uwagę zasługuje fakt, iż gmin, liczących mniej niż 500 mieszkańców, jest we Francji 22094, do 1500 mieszkańców — 1300, z ludnością do 2500 — 1960, wybierających po 21 radnych — 769, po 27 radnych — 914, po 30 do 36 radnych — zaledwie 400.

ZNACZENIE WYBORÓW

Wybory samorządowe pod względem politycznym nie posiadają tego znaczenia, co parlamentarne. Rozstrzygają najczęściej względy natury lokalnej. Przechodzą w nich kandydaci, dający gwarancję dobrej administracji finansami, znający potrzeby samorządu oraz mający na celu udoskonalenie dróg, higieny społecznej i t. p.

OBCENA SYTUACJA

Pod względem osobowym reprezentacja samorządu zasadniczo różni się od parlamentarnej. W chwili obecnej ugrupowania prawicowe posiadają w radach municypalnych 36,2 proc. (w tem 4 proc. konserwatyści i 29,2 proc. grupa Marina), centrum republikańskie ma 23,8 proc., ugrupowania lewicowe — 38 proc., (w tem radykali socjalni 22,8 proc., socjaliści t. zw. blumowcy 3 proc., republikanie radykalni 9,5 proc., republikanie socjalni 2,2 proc., komuniści 0,5 proc.). Wybory municypalne mają więc jedynie względne znaczenie polityczne. Istotną próbą sił będą dopiero wybory październikowe. Wówczas obecni radni municypalni będą powołani do dokonania odnowienia jednej trzeciej części senatu. Właśnie z tego powodu ugrupowania poli-

ARTRETYZM powstaje wskutek złej przemiany materji. Stosujcie zioła CHO-LEKINAZA H. Niemojewskiego. Lab. fizj. chem. „Cholekinaza” Warszawa, Nowy Świat 5.

ng 9071

tyczne zabiegają o mandaty do rad municypalnych.

PRZEWIDYWANIA I NADZIEJE

Prasa naogół chciałaby widzieć w obecnej kampanji jedynie dwa wielkie zwalczające się obozy: narodowy porządku i ładu, oraz obóz wspólnego frontu. Ale i tu trudno jest przeprowadzić linię demarkacyjną między obu ugrupowaniami. W wielu wypadkach radykali np. oprą się w dużej mierze na głosach socjalistycznych, w innych zaś będą okazywali pomoc socjalistom. Rozstrzygną względy lokalne. W zasadzie radykali zawarli w wielu gminach bloki wyborcze z „Alliance Democratique”, której przewodniczącym jest premier Flaudin.

Z osobistości politycznych, wchodzących w skład obecnego gabinetu, o mandaty radnych ubiegają się ministrowie: Herriot, Laval, Mandel i Queuille.

Balotaż odbędzie się 12 maja. Dopiero wówczas ostatecznie będą znane rezultaty wyborów.

Polska lista kandydatów

Mor. Ostrawa. (PAT.) Na zebraniu delegatów Związku Śląskich Katolików, Stronnictwa Ludowego i Pol. Partji Demokratycznej, ustalono definitywnie ogólnopolską listę kandydatów przy nadchodzących wyborach parlamentarnych.

Pierwsze miejsce przyznano Zw. Śląskich Kat. w osobie dr. Leona Wolfa adwokata z Frysztatu; drugie miejsce zajmuje Jarosław Waleczko (Str. Lud.), trzecie — Józef Buba (P. I. S. D.). Czołowym kandydatem polskim do senatu jest kolejarz Augustyn Łukosz (P. P. S. D.).

Równocześnie wszystkie trzy stronnictwa polskie wydały odezwę do wyborców, apelując, aby okazali swoją znaną solidarność, oddając głosy bez różnicy wyznania i przekonania politycznych na wspólną listę polską.

Nowość dla filatelistów

Paryż. (Tel. wł.). Na pamiątkę pierwszej atlantyckiej podróży francuskiego kolosa morskiego „Normandji”, wydany zostanie we Francji osobny znaczek pocztowy z podobizną statku.

Data emisji i wartość znaczka nie zostały jeszcze ustalone.

Firma żydowska

Na skutek licznych zapytań, Związek Popierania Polskiego Stanu Posiadania komunikuje, że firma futrzana „Kamczatka”, która dotychczas handlowała w hotelu „Continental”, a od kilku dni ulokowała się na stałe w domu p. Klupiecia przy ul. Br. Piarskiego 14, nie jest firmą chrześcijańską.

Stronnictwo Narodowe

KOŁO GŁÓWNA

Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, 25 b. m. o godz. 19,30 w lokalu p. Książka, ul. Główna 38.

Wszystkich członków o punktualne przybycie prosi Zarząd.

KOŁO WILDA

Zebranie plenarne z referatem p. sła dr. Tadeusza Wróbla na temat: „Najbliższe zadania Stronnictwa Narodowego” odbędzie się w piątek, 26 b. m. o godz. 20 w lokalu zebrania.

O liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

KOŁO DĘBIEC

Zebranie plenarne z referatem odbędzie się w piątek, 26 b. m. o godzinie 19,30 w lokalu p. Figla, przy ul. Świerczewskiej.

O liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

KOŁO WINIARY

Zebranie plenarne z referatem odbędzie się w niedzielę, 28 b. m. o godzinie 14,30 w Sokolni, przy ul. Obornickiej.

Wszystkich członków o punktualne przybycie prosi Zarząd.

Poprawa sytuacji w Anglii

Skutki rozsądnej polityki, prowadzonej w niezwykle trudnych warunkach

W organie Związku Przemysłu Brytyjskiego przedstawiono w sposób następujący stan gospodarstwa angielskiego w początku roku 1935:

„W styczniu 1931 r. znajdowaliśmy się w nader osobliwej sytuacji. Deficyt budżetowy przed załamaniem się kursu funta wynosił 170 milionów funtów, przyczem nie było żadnej nadziei zmniejszenia tego niedoboru inaczej niż zapomocą nałożenia nowych podatków i przeprowadzenia surowej redukcji wydatków. W takiej atmosferze utworzony został rząd narodowy, który dokonał prawdziwych cudów.

„Groźący nam deficyt 170 milionów funtów zamieniony został w nadwyżkę wysokości 31 milionów funtów. Pomysłnie przeprowadzona konwersja wielkiej części pożyczek wojennych przyniosła skarbowi państwa zmniejszenie wydatków o 50 milionów funtów rocznie, a niezależnie od tego operacja ta dała świadectwo zupełnego powrotu zaufania do nas, zarówno ze strony całego kraju, jak i zagranicy. Słowem ożywieni jesteśmy dzisiaj nowym duchem zaufania do sił żywotnych naszego państwa.

„Zastanówmy się naprzykład nad obecną sytuacją naszego handlu. W latach 1930/31 zdrowy nasz bilans handlowy zmienił się w deficytowy z kwotą 104 milionów funtów niedoboru. Po trzech latach ustabilizowanych rządów nasz bilans handlowy jest znowu mniej więcej zrównoważony. Bez wątpienia tłumaczy się to w dużej mierze powrotem zaufania do naszych finansów ze strony zagranicy, głównie jednak należy to przypisać odpowiedniej polityce celnej, jaka została podjęta natychmiast po utworzeniu obecnego rządu.

„Jeżeli rok 1931 porównamy z rokiem 1933, to widzimy, że przywóz do Anglii zredukowany został o jedną trzecią, czego skutkiem było powiększenie się w pierwszym półroczu 1934 roku produkcji przemysłowo-rzemieślniczej w kraju o 14 procent w porównaniu z pierwszym półroczem 1933 roku. Ten wzrost naszej produkcji nastąpił w okresie, w którym produkcja wszystkich państw, z wyjątkiem Japonii, musiała ulec redukcji.

„Ten sam obraz przedstawia się nam, gdy przyjrzymy się naszemu wywozowi. W roku 1933 wywóz nasz po-

większył się o 1 procent, gdy jednak jako podstawę przyjmie wywóz pierwszego półroczu 1934 roku, to widzimy, że był on większy o 14 procent w porównaniu z eksportem analogicznego okresu w roku 1931. I ten wzrost wywozu dokonał się w okresie, w którym wszystkie prawie państwa wykazują zmniejszenie się eksportu.

„Wzrost produkcji i wzrost eksportu wywołał daleko idące następstwa w innych dziedzinach. W latach 1929/31 zamykały się fabryki jedna po drugiej, a prawie żaden zakład pracy nie był całkowicie uruchomiony. Z tego powodu z roku na rok powiększała się liczba bezrobotnych. Od roku 1931 wiele fabryk uruchomiło, się na nowo, lub całkowicie wyzyskuje swoje możliwości produkcyjne. Ponadto w okresie tym powstało w naszym państwie 1100 nowych fabryk, w czem 160 nowych fabryk, założonych przez koncerny zagraniczne lub z pomocą zagranicznych koncernów. Europa sprzedawała w tym czasie kompletne urządzenia fabryczne przemysłu włókienniczego, chemicznego i maszynowego po cenie złomu np. do Chin. To zdumiewające zjawisko znajduje swoje wytłumaczenie wyłącznie w naszej polityce celnej. W ołych nowopowstałych fabrykach znalazło zatrudnienie około 75 000 ludzi.

„W okresie od 1929 do 1931 roku bezrobocie w naszym kraju wzrosło z 1 600 000 do przerażającej liczby 2 700 000 ludzi. Od roku 1931 udało się nam sprowadzić tę liczbę do okrągło

2 milionów. W tej dziedzinie mamy jeszcze wiele do zrobienia. Gdy jednak na tę kwestję spojrzymy z innego punktu widzenia, to przedstawia się nam ona w świetle znacznie korzystniejszym. Liczba osób zatrudnionych jest dzisiaj znacznie większa niż była w roku 1929 — cobyśmy, jest większa niż była kiedykolwiek na przestrzeni ostatnich 10 lat. W sierpniu 1934 roku wynosiła bowiem 10 200 000 osób.

„Położenie nasze jest takie, że raz jeszcze znaleźliśmy się na pierwszym miejscu w rządzie wielkich państw przemysłowych i eksportujących.“

To optymistyczne sprawozdanie organu brytyjskiego należy oceniać krytycznie o tyle, że utrata przez Anglię wielu zamorskich rynków zbytu musi pociągnąć za sobą automatycznie redukcję przemysłu angielskiego, przynajmniej w pewnych dziedzinach. Z cytowanych już wyżej słów wynika zresztą, że budżet handlowy Anglii zrównoważono nietyle przez wzmoczenie eksportu, co przez ograniczenie importu.

Bądź co bądź poprawa sytuacji gospodarczej w Anglii dowodzi, co może zdziałać w najtrudniejszych warunkach — bez uciekania się do środków dyktatorskich — rząd, obdarzony zaufaniem społeczeństwa i prowadzący mądrą politykę.

W razie przeziębienia, grypy, zapalenia gardła, migdałów, przy bólach nerwowych i lamaniu w kościach, należy dbać o codzienne, regularne wypróżnienie i w tym celu używać pół szklanki naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa. Zalecana przez lek. Tg 701.

Niema nic lepszego!
nad

TRILYSIN

TRILYSIN doprowadza włosom składniki niezbędne dla ich normalnego rozwoju. Dlatego TRILYSIN pomógł już tysiącom, a pomoże teraz i Tobie! Tg 652

Rewizje i aresztowania

Z Mławy donoszą:

Za rozdawanie na ostatnim targu ulotek, nawołujących ludność do popierania chrześcijańskich kupców, rzemieślników itd. i bojkotowania Żydów, aresztowani zostali: sekretarz Stronnictwa Władysław Klimkowski i Bernard Kukliński z Mławy, oraz przesłuchani zostali Stanisław Urbański i Jan Jaskólski z Mławy.

Z Nowego Sącza (Małopolska) donoszą:

Dnia 19 b. m., t. j. w Wielki Piątek, w godzinach wieczornych, organa P. P. przeprowadziły masowe rewizje wśród najwybitniejszych działaczy narodowych w Nowym Sączu, które trwały po kilka godzin. Między innymi przeprowadzono bardzo szczegółową rewizję u prezesa zarządu pow., majora Józefa Słysia, majora Wincentego Strohego, J. Owsika, J. Sowy, B. Baranowskiego, St. Piachty, Tad. Gołaszewskiego i innych.

Poszukiwano ulotek antyżydowskich, a przy okazji skonfiskowano między innymi niewypelnione legitymacje Str. Nar., referaty dla kursów kandydackich, a nawet blankiety deklaracji.

KU ROZWOJOWI POLSKIEGO KUPIECTWA

PRZEZ CELOWĄ I UMIEJĘTNĄ PROPAGANDĘ HANDLOWĄ ZDOBYWA SIĘ RYNEK DO POŁOWY; RESZTY DOPEŁNIĆ MUSI ZASOBNÓŚĆ TOWARÓW DOBRYCH I UMIARKOWANA CENA.

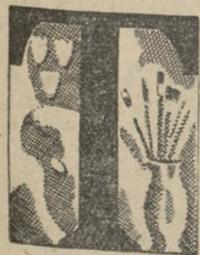
DLATEGO NIE WĄPIE, ŻE KUPIECTWO POZNAŃSKIE WYKORZYSTA W CAŁEJ PEŁNI SPOSOBNÓŚĆ SZEROKIEJ REKLAMY SWOICH PRZEDSIĘBIORSTW CHRZEŚCIJAŃSKICH PRZEZ UDZIAŁ W KONKURSIE OKIEN WYSTAWOWYCH. ZORGANIZOWANY, JAK COROCZNIE, PRZEZ WYDAWNICTWO „KURJERA POZNAŃSKIEGO“ I „OREDOWNIKA“.

Franciszek Chmielewski

Prezes Związku Tow. Kupieckich i Konfraterni Kupców Chrześcijańskich wiceprezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu.

FELJETON KULTURALNY

Sztuka i krzesło

egoroczną nagrodę plastyczną ministra oświaty otrzymał Wojciech Jastrzębowski, profesor architektury wewnątrz Warsz. Akademii Sztuk Pięknych.

Wybór szczęśliwy, a tem miły, iż wyróżnienie artysty, który swą pracę i talent oddał całkowicie na usługi sprężarstwa, a w naszych warunkach znaczenie specjalnie doniosłe, zwłaszcza z dydaktycznego punktu widzenia.

I o tem, chciałbym dzisiaj skreślić kilka słów, zaznaczając, iż odznaczenie tegoroczne nie jest bynajmniej pierwszym, jakie otrzymuje prof. Jastrzębowski. Praca jego wielokrotnie była wyróżniana na różnych wystawach krajowych i zagranicznych. Wszakże nagroda ministra oświaty nabiera znaczenia symbolicznego, stanowiąc jakgdyby nobilitację tego działu sztuki, działu, który niejedną, dzisiaj jeszcze uważa za rzemiosło.

Pojęcie rzemiosła jest względne. Na dnie każdej bowiem sztuki tkwi rzemiosło. Prawdziwie wielki artysta musi być, nolens volens, doskonałym rzemieślnikiem w zawodzie. Czy to muzyk, śpiewak, malarz, rzeźbiarz lub architekt, jeżeli nie opanieje rzemiosła, nie będzie artystą. Rzemiosło jest jakby poczwarką, z której wylania się wspaniały motyl sztuki. Nie ze wszystkich poczwarek wszakże wylatują motyle, wiele z nich ginie, nie doczekawszy się metamorfozy. Rola poczwarki jest niewątpliwie fazą przejściową, ku wyższej formie byto-

wania, wspaniałej, barwnej, choć krótkotrwałej egzystencji motyla.

Fakt, iż wiele poczwarek chętnie pozostaje w twardej skorupie i nie kwapi się „ku wyższemu wzlotowi“ nie dowodzi bynajmniej, iżby, wznając takie zasady, wyczerpać miały całokształt możliwości jakie w nich ziemia. Zważywszy, iż znakomita ich większość, a mam w tej chwili na myśli nie te skromne poczwarki motyle, które, posłuszne prawu natury, wszystkie, niezachwianie zdążają ku wyższej formie bytu, lecz inne z gatunku „homo sapiens“, którego dusza nieśmiertelna aż nazbyt często, posilkuje się czynnikami refleksji, aby wykorzystać właściwą człowiekowi zdolność myślenia do... wyrzeczenia się tego wspaniałego daru na rzecz błogiego trwania w ersatz-nirwanie dosytu...

Toteż wielu, bardzo wielu rzemieślników woli uprawiać rzemiosło i, produkując zdawkowe wartości, przedkładać ludzkości komunały myśli i komunały formy...

Na tem tle, przed kilkudziesięciu laty, zrodził się w umysłach gorętszych, jakich na schyłku dziewiętnastego wieku nie brakowało w Polsce, ruch, ku wyzwoleniu myśli polskiej z ciężkich oparów „dulszczyzny“, jak to świetnie nazwał Zapolski. Walka ta, ogarnęła całokształt życia duchowego, czemu z kolei dał wspaniały wyraz swą wszechstronnością Stanisław Wyspiański pisząc dramaty, malując obrazy, komponując sprząty i snując wizje urbanistyczne. Wszystko czego się tknął, nabierało swoistego wyrazu. Sztuka jego, podobna sztuce Michała Anioła, miała tę szczególną właściwość, iż każdy drobiazg nawet wyszły z pod jego ręki, sprawiał wraz-

nie czegoś niezwykle ważnego, czegoś o znaczeniu niemal zwrotnym, a w każdym razie nieprzemijającym.

Do Wyspiańskiego próbowano przykładac miarę „estetyczną“. Piszę w cudzysłowie, bo mam na myśli cudzysłowną estetykę. Znam pewnego elektromontera, który naprawia „estetycznie“ przepalone korki i również „estetycznie“ zawiesza lampy lub wbija gwoździe.

Estetyka Wyspiańskiego z innego płynęła źródła. Jego „Wesele“ nie było wesołe, chociaż okraszone „śpiewami i tańcami“. Nie mogło się „podość“ i trudno byłoby go słuchać, przegryzając czekoladkami. Ale dramat ten, tak samo jak stolki, wykonane według jego rysunku, był czemś, co ryło głęboką bródę w duszy! Czyż można się dziwić, że najgłębsze brzoźdy przeorał Wyspiański w duszach artystów czujących silniej, niż dusze przeciętnych spacerowiczów z linii A-B na Krakowskim Rynku? Że ci artyści, młodzi malarze, zarażeni jego wizją, jak słonecznik za słońcem, jak igła kompasu za gwiazdą polarną poszli tam, gdzie Wyspiański wskazywał im jednodniową drogę, lecz jakże wspaniałą apoteozę tęczowego motyla?...

Jednym z nich był Wojciech Jastrzębowski. W sztuce swojej od pierwszej chwili aż do dnia dzisiejszego, nie idzie on za wskazaniem estetycznym mojego, kochanego skądinąd, montera. Nie stara się podobać ani wytwornym paniom, ani dystyngowanym panom. Niewątpliwie popełnia błąd, gdyż tworząc meble dla salonów „reprezentacyjnych“ (Boże mój, cóż za straszliwe słowo!!) powinien pamiętać, iż sfery zapełniające te salony mają w sprawach estetycznych poglądy równie niewzruszone jak mój przyjaciel elektrotechnik...

Niemniej Jastrzębowski nie dba o to, wykonując swoją sztukę tak, jak mu nakazuje sumienie artystyczne i tworzy, w naszych oczach, rzecz bardzo cenną i niezwykle. Tworzy zupełnie nowy, zupełnie samostny,

wyraz sprzętarski. Wyraz, którego jedynym natchnieniem jest wizja Stanisława Wyspiańskiego, wizja, dzięki której wszystko czego dokonywa świadomy swych środków człowiek, musi mieć chociaż okruszynę nieśmiertelności, tej najwyższej łaski, jaka z ręki Bożej spłynęła na człowieka!

Sztuka Jastrzębowskiego budzi liczne zastrzeżenia. To nie jest złe. Świadczy bowiem, iż niepodobna przejść obok niej obojętnie.

Ileż to nieśmiertelnych dzieł sztuki musi w oczach tłumów ulicznych, ustąpić miejsca rumianemu buziakowi z plakatu „Elidy“. Czyż miałoby to stanowić argument przeciw wielkiej sztuce?

Bynajmniej. Idę nawet dalej, i przyznaję, iż z prawdziwą radością patrzę, jak zaćmiewa błoto zasarganej ulicy warszawskiej roześmiana, różowa twarzyczka... ale przecież u mnie w gabinecie, byłaby ona tem, czem orkiestra wojskowa na koncercie kameralnym...

Wszystko więc ma swoje miejsce, chociaż nie każdy umie ocenić właściwy walor tego miejsca. Przykładanie do prac Jastrzębowskiego miary komfortu mebli klubowych, lub kokieterji buduaru czyni krzywdę zarówno laureatowi nagrody plastycznej jak i... tym sprzętom w miarę pretensjonalnym a równocześnie nie roszcującym pretensji, aby wyrazić tak wiele, jak zagadkowe nieraz, ale zawsze głęboko wyczułe, niezwykle, meble Jastrzębowskiego.

Tylko ten, kto sam choć raz w życiu spróbował skomponować jakieś wnętrze, narysować stolik czy krzesło, może ocenić ogrom trudu Jastrzębowskiego, i prawdziwie cieszyć się, odznaczeniem, jakie dzięki jego triumfowi spływa na piękny, choć nazbyt często przypominający bajeczkę o Kopciuszku, dział sztuki architektonicznej: wnętrze!!

DR. LECH NIEMOJEWSKI.

Warszawa.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Kwiecień

26

PIĄTEK

Kalendarz rzym.-kat.

Piątek: Marcellego

Sobota: Teofila

Kalendarz słowiański

Piątek: Spitimira

Sobota: Bogufala

Słońca: wschód 4,33

zachód 19,09

Długość dnia 14 g. 36 min.

Księżyc: wschód 1,47

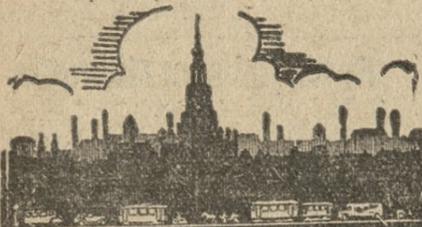
zachód 10,44

Faza: Ostatnia kwadra o 5-tej.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Czwartek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza wysoka plus 10 st. C. Ciśnienie atmosferyczne niskie 749 mm. Pogodnie. Wiatr poł.-wsch. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 22 st. Cels., najniższa 0 st. — Opadów atmosferycznych 1 mm.

Przepowiednia pogody na piątek: Jeszcze nadal pogodnie i ciepło. W godzinach popołudniowych wzrost zachmurzenia i chłodniej.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś plus 0,67 metr.

KRONIKA POZNAŃSKA

Nawet w dobrych czasach amatorów posad było wielu. W końcu 1928 i na początku 1929 roku w miejscowych pismach poznańskich ukazywały się ogłoszenia firmy „Rohlan” — domu rolniczo-handlowego, poszukującej pracowników na posady. Kierownikami firmy tej byli Piotr Wederski i Edmund Janicki. Na skutek ogłoszeń zjawiało się cały szereg reflektantów na posady. Wederski i Janicki, przedstawiając się jako właściciele tej firmy, wyludzili od nich kaucje na sumę 3600 zł, pobranych a conto posad.

Przedsiębiorstwo jednak było fikcyjne i żadnych posad nie udzielało. Poszkodowani zwrócili się więc do władz policyjnych, które przeprowadziły śledztwo.

W dniu dzisiejszym Edmund Janicki zasiadł na ławie oskarżonych. Postępowanie przeciwko jego towarzyszywi Piotrowi Wederskiemu umorzono, gdyż ten w międzyczasie zmarł. Janicki do winy się przyznał, tłumacząc się, że działał pod wpływem Wederskiego, który od szeregu lat prowadził oszukańcza działalność. Po naradzie sąd skazał Janickiego na 6 miesięcy więzienia, darując mu orzeczoną karę na podstawie ustawy amnestyjnej. Sądził sędzia dr. Stachowski, oskarżał prokurator Mosiadz. (k)

Z POZNAŃSKIEGO

Kronika czarnkowska

— Z SADU. Szopenfeldziarze, ujęci podczas ostatniego jarmarku w Wieluniu, skazani zostali przez sąd grodzki każdy na rok bezwzględnej aresztu, a mianowicie Was Jan, Maćkowiakowa Zofia, Górniarczyk Andrzej, wszyscy z Poznania.

— NOWY KRZYŻ. Staraniem Akcji Katolickiej w Wieluniu postawiono na cmentarzu przyległym do ul. Patrona Brownsforda krzyż. W uroczystości wzięło udział duchowieństwo oraz szerokie rzesze obywateli. (cn)

— SADZENIE DRZEW. Tutejsze Tow. Kolejarzy sadiły uroczystość na terenie stacji kolejowej drzewa. (cn)

— POŻAR. W lesie w nadleśnictwie Promno wybuchł pożar, który zdołano na szczęście ugasić. Pastwą płomieni padło około 3 mórg łąki oraz kilka drzew. (cn)

Kronika gnieźnieńska

— POŻAR. W drugie święto wybuchł pożar w zagrodzie p. Grzybowskiemu w Zdziechowle. Pastwą płomieni padła stodoła i chlew. Przyczyny pożaru nie ustalono. (gb)

Kronika inowrocławska

— 40 PAR NA ŚLUBNYM KOBIERCU. Podczas świąt wielkanocnych ślubowało we wszystkich parafiach inowrocławskich 40 par młodożeńców. Jest to nielada rekord na obecne czasy w naszym mieście.

— ZE SPORTU. W pierwsze święto Wielkiejnocy odbyły się zawody w piłkę nożną pomiędzy miejscowymi drużynami „Cniawii” z Zdroju i drużyna „Goplanji” z wynikiem 3:2. — W drugie święto odbyło się spotkanie towarzyskie miejscowej „Goplanji” z wileńskim klubem sportowym „Smigły”, zakończone porażką „Goplanji” 5:2. Sędziował p. Polniaszek z Torunia (hw)

— REPERTUAR KIN. Kino Słońce „Dla ciebie śpię” z Janem Kiepurą. Kino Muza „Czarny kot”. Kino Żołnierskie „Biała trucizna”.

— PUBLICZNA BIBLIOTEKA czynna w dni powszednie od godziny 17—18, a w

Na Pomorzu spłonęło 1120 mórg lasu

W płomieniach stanęło przeszło 400 ha — Wiatr ułatwia rozszerzenie się ognia — Niedopalek przyczyną pożaru

Świecie. (PAT). Dzisiaj w nocy wybuchł z niewiadomych narazie przyczyn wielki pożar lasu w okolicy Łaskowic w pow. świeckim. Pali się około 400 ha lasu. Bliższych szczegółów narazie brak.

W uzupełnieniu powyższej depeszy otrzymaliśmy następujące szczegóły:

Pożar lasu został już ugaszony. Pastwą płomieni padło 280 ha początko-

soboty od 17—19. — Biblioteka T. C. L. otwarta codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt od godziny 17—19.

— KALENDARZYK ZEBRAN. W sobotę 27 bm. odbędzie się walne zebranie Tow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo parafii św. Józefa i Najświętszej Marii Panny w sali Hotelu Basta. Tegoroczne dnia odbędzie się walne zgromadzenie Polskiego Tow. Opieki nad Grobami Bohaterów — Oddział Powiatowy w Inowrocławiu o godz. 19 w lokalu p. Stefana Filipińskiego przy ul. Królowej Jadwigi nr. 28. (wi)

Kronika obornicka

— KRADZIEŻE. Na szkodę Stefana Jęczkowskiego z Górki II oraz Hugona Frieskego z Rożnowa - Młyn skradziono 6 ctr. żyta. Na szkodę Władysława Konicznego z Pamiątkowa skradziono rower męski. Również skradziono rower Stachelskiemu z Dąbrówki Leśnej oraz Kopaniaczowej z Parkowa. (ko)

— NOWA PLACÓWKA. Powstała tutaj nowa placówka „Skład skór”, której właścicielem jest p. Ozmina. (ko)

— ŚWIĘCONKA. Rodzina Policyjna urządziła „święcone” dla dzieci bezrobotnych miasta. Obdarzono 70 dzieci. (ko)

— ZAMIAST LEKARSTWA — TRUCIZNA. 76-letnia Dorota Stepkowa z Obornik udala się z receptą przepisana przez dr. Ciecierskiego do apteki p. Kazimierza Speicherta i zamiast właściwego lekarstwa wręcono jej przez niedopatrzenie personeleu truciznę. Chora nie wiedząc, że butelka zawiera truciznę, dostała po wypiciu zawartości silnych bólów. Zazwany lekarz zapomocą wy-pompowania żołądka uchronił staruszkę przed niechybną śmiercią. Sprawą zajęła się policja. (ko)

— SAMOBÓJSTWO. Onegdaj rano pozabawił się życia wystrzałem z brzoyną 20-letni Stanisław Kasprzak z Obornik. — Powodem samobójstwa była sprawa miłosna. (ko)

— NOWY PODZIAŁ POWIATU. Na podstawie rozporządzenia podzielono powiat obornicki na 5 gmin zbiorowych. — Gmina zbiorowa Oborniki-południe dzieli się na 27 gromad z wioskami, a mianowicie: Baborowo, Bogdanowo, Chrastowo, Golaszyn, Górka, Jaryszewo, Lulin, Lulinek, Maniewo, Nieczajna, Objezierze, Ocieszyn, Osowo, Pamiątkowo, Popowo, Popówko, Przeclaw, Sławienko, Sycyn, Słepuchowo, Uścikowice, Uścikowo, Wargowo, Wymysłowo, Zielątkowo, Zukowo, Żydowo. Gmina zbiorowa Oborniki-północ na 20 gromad z wioskami i to: Eablin, Dąbrówka Leśna, Jaracz, Kiszewo, Kiszewko, Kowanówko, Lipa, Ludomy, Ludomicko, Łukowo, Nowosłonek. Oborniki - nadleśnictwo, Pacholewo, Podlesie, Różnowo, Rudki, Słonawy, Stobnica, Stobnicko i Szczytno. Gmina zbiorowa Mur. Goślina na 23 gromady z wioskami: Białegi, Białżyn, Boduszewo, Brzezno, Czernice, Długa, Goślina, Głębocek, Głębocko, Huciska, Kamińsko, Kąty, Łoskoń-Stary, Męciszewo, Nieszawa, Potrzebanow, Rakownia, Sławica, Starczanowo, Trojanowo, Uchórowo, Wojnowo, Zielonka i Zielonka nad-

leśnictwo. Do gminy zbiorowej Rogoźno 16 gromad: Boguniewo, Budziszewice, Budziszewko, Boruchowo, Dąbrówka Ludomska, Garbarka, Gościejewo, Kaziopole, Łaskowo, Nienawiszcz, Owczegłowy, Owieczki, Parkowo, Słomowo, Studzieniec i Tarnowo. Gmina Ryczywół na 13 gromad: Bukowiec, Gościejewko, Igrzyna, Ninino, Piotrowo, Polajewice, Radom, Ryczywół, Sierakówko, Skrzetusz, Tłukawy, Wiardunki i Zawady. (ko)

— Z ŻYCIA HARCERZY. Onegdaj odbyło się w szkole powszechnej walne zebranie Koła Przyjaciół Harcerzy. Po sprawozdaniach zarządu wybrano zarząd w składzie następującym pp. Rosiński Adam — prezes, Patelkova — sekretarka, Borowczyk — skarbnik, Urbański, Konicznicy i Figlewska — kom. rew. (rm)

— ZGON. 17 bm. odbył się tutaj pogrzeb śp. Franciszka Koczorowskiego, b. radnego miasta Obozu Narodowego. Zmarły był założycielem kilku towarzystw, w których brał czynny udział.

— PRZETARG PRZYMUSOWY. W piątek, dnia 26 bm. o godz. 9.30 odbędzie się w tut. sądzie przetarg przymusowy nieruchomości, położonej w Gościejewie, zapisanej w księdze wiecz. Gościejewo k. 114 na imię Klemensa Baurygów. Suma oszacowania wynosi 4420 zł, zaś cena wywoławcza 3315 zł. (rm)

— WYBÓR SOLTYSY. W dniu 23 bm. nastąpił ponowny wybór soltysa i większości głosów został wybrany p. Teodor Kosmowski. (rj)

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

— WYBÓR DO RADY POWIATOWEJ. Gmina zbiorowa Ryczywół wybrała dwu radnych do rady powiatowej, pp. Anioł z Sierakówka i Feldmana z Ryczywołu.

Pociągi popularne do Gniezna

Dla umożliwienia przejazdu uczestnikom pragnącym wziąć udział w uroczystości zakończenia Roku Jubileuszowego w Gnieźnie. D. O. K. P., Poznań uruchamia w dniu 28 kwietnia b. r. następujące pociągi popularne:

Z Poznania do Gniezna: Poznań odjazd o godz. 8,51 Gniezno przyj. o godz. 9,36; powrót Gniezno odj. o godz. 17,40, Poznań przyj. o godz. 18,23.

Cena biletu tam i z powrotem wynosi 2,50 zł w kl. III.

Z Leszna do Gniezna: Leszno odjazd o godz. 7,40, Gniezno przyj. o godz. 9,36; Gniezno odjazd o godz. 17,40, Leszno przyj. o godz. 20,05.

Cena biletu tam i z powrotem wynosi 2,50 zł w kl. III.

Z Inowrocławia do Gniezna: Inowrocław odj. o godz. 7,49, Gniezno przyj. o godz. 8,57; Gniezno odjazd o godz. 16,37, Inowrocław przyj. o godz. 17,50. Cena biletu tam i z powrotem wynosi 2,70 zł w kl. III.

Z Jarocina do Gniezna: Jarocin odj. o godz. 8,47, Gniezno przyj. o godz. 9,47; Gniezno odjazd o godz. 19,30, Jarocin przyj. o godz. 20,32. Cena biletu tam i z powrotem wynosi 3,10 zł w kl. III.

Z Ostrowa Wlkp. do Gniezna: Ostrow Wlkp. odj. o godz. 7,55, Gniezno przyjazd o godz. 9,47; Gniezno odjazd o godz. 19,30, Ostrow Wlkp. przyj. o g. 21,22. Cena biletu tam i z powrotem wynosi 5,30 zł w kl. III.

Bliższych informacji w sprawie nabywania kart uczestnictwa, udzielają wszystkie kolejowe kasy biletowe i Biura Podróży „Orbis” i „Wagons-Lits-Cook” w Poznaniu.

Trup na torze

Dzisiaj rano o godz. 6 znaleziono między stacjami Środa—Sulęcinek zwłoki przejechanego przez pociąg mężczyzny, którego tożsamości nie zdołano ustalić.

Zwłoki zauważył konduktor pociągu towarowego nr. 9488.

przy ul. Zielonej 2 w Śremie Zyda Chaskiela Wachsborg i jego współzniczkę Ruchę Dickermann, którzy złożyli skład skór i pracownicy cholewek. Obecnie urządził p. S swym lokatorom sklep, a do drugiej ubikacji zamierza przyjąć nowego handlarza żydowskiego. Postępowanie wywołało wśród miejscowego społeczeństwa zrozumiałe rozgorzenie. (sn)

— MISJA. W Wielkim Tygodniu odbyła się w kościele parafjalnym w Śremie trzydniowa misja, podczas której przystąpiło do Sakramentu Pokuty i komunikowało zgóra 3 tys. parafjan. (sn)

— ŚWIĘCONE. Zjednoczony Komitet obdarzył 750 bezrobotnych święconem. — Pewne zamieszanie przy akcji społecznej wprowadziła znowu Kwoka, która starała się z działalności charytatywnej osiągnąć pewne cele w propagandzie politycznej.

— WYBORY DO RADY POWIATOWEJ. Rada miejska Szubina wybrała do rady powiatowej pp. dr. Kazimierza Kurpisa oraz kupca Walego Cerkaskiego. Wyboru dokonano jednomyślnie. (sl)

— WÓJT W CHOMĘTOWIE. Wójtem w Chomętowie wybrano kapitana w stanie spoczynku Garbiaka. W ten sposób dokonano wyboru ostatniego wójta w pow. szubińskim. (sl)

— SZCZEPNIENIE OCHRONNE. 1 maja od godz. 14 odbędzie się szczepienie przeciw ospie dla dzieci Szubina. Od godz. 15 szczepione będą dzieci z Kolaczkowa, Wolmarku, Grzecznej panny, Łachowa, Smólnik i Szubin - Wieś. W Chomętowie odbędzie się 1 maja szczepienie dla dzieci z Chomętowa, Obielewa, Jabłowa Palucznego, Ostatkowa, Sobieji, Wa-osza, Małkowskiego, Gębina i Rzgłowa. (sl)

— Z SALI SĄDOWEJ. Onegdaj skazał sąd grodzki w Zbąszyniu Elżbietę Maj z Niemiec Nowej Wsi i Cecylję Trompkę z Niemiec za przemycenie roweru z Niemiec do Polski na karę grzywny, każda po 175 zł z zamianą na 7 dni aresztu, ponoszenie kosztów sądowych oraz konfiskatę roweru. — Za przemyt różnych przedmiotów pochodzenia niemieckiego skazał sąd Sprunżę Fuks na 270 zł grzywny oraz koszty sądowe. — Za brutalne pobicie go spodarza Sibilaka z Lomnicy skazał sąd handlarza Pleslera Jana z Lomnicy na karę więzienia 6 mies. oraz ponoszenie kosztów sądowych z zawieszeniem kary na 2 lata. — Za usiłowane przekroczenie granicy skazał sąd Sadowskiego Dominika na jeden tydzień aresztu oraz Piotra Stadnickiego z Nowej Wsi na 2 tygodnie aresztu. — Za kradzież leśną sąd skazał Stadnickiego na 15 zł grzywny. (zb)

— LIKWIDACJA. W Zbąszyniu wykryto tajną hurtownię skór, należąca do Żyda Najmana, o czym doniesiono poprzednim czynnikiem. W wyniku przeprowadzonej rewizji wykryto większą ilość

Zjazd gwiazdzisty do Poznania

Polski Touring Klub Delegatura Okręgowa w Poznaniu łącznie z Automobilklubem Wielkopolskim i Aeroklubem Poznańskim organizuje Ogólnopolski Zjazd Gwiazdzisty 4 maja/rb. na Targi Poznańskie.

Uczestnicy Zjazdu będą mieli sposobność zwiedzenia Targów Poznańskich ośrodkami m. Poznania i okolic, korzystając z całego szeregu ulg i udogodnień wyjedanych przez Kierownictwo Zjazdu.

Ponadto każdy zawodnik otrzyma na pamiątkę artystycznie wykonaną plakietkę, oraz zdobyć może dla siebie lub reprezentowanego klubu jedną z pozostałych regulaminem przewidzianych nagród.

Klub organizujący Zjazd w specjalnych komunikatach gorąco zachęca swych członków do licznego udziału, bowiem regulamin przewiduje specjalne przechodnie nagrody zespołowe dla

Klubu, którego członek w ogólnej klasyfikacji uzyska największą punktację.

W drugim dniu Zjazdu, t. j. 5 maja korowód samochodów przeciągnie ulicami m. Poznania i zatrzyma się na Ławicy przy cywilnym porcie lotniczym. Tutaj gościmi zajmie się Aeroklub Poznański i wystąpi z bogato urozmaiconym programem atrakcji lotniczych.

Szczegółowy program Zjazdu i pokazów lotniczych podamy wkrótce.

Zapewno impreza ta zakroiona na szeroka skalę przy zgodnej współpracy klubów najbardziej zainteresowanych sprawą motoryzacji da pozytywne wyniki.

Szczegółowych informacji zasięgnąć można w sekretariatach Polskiego Touring Klubu (Pl. Wolności 19), Automobilklubu Wielkopolskiego (Pasaż Apollo) i Aeroklubu Poznańskiego (ul. Fredry 12).

skór i przyborów obuwniczych, które skonfiskowano, a właściciela tajnej hurtowni i nielegalnej składnicy pociągnięto do odpowiedzialności skarbowo - sądowej. Nadmienić wypada, że w sprawie żydostwa tuż oraz naleciałości żydowskich złożono interpelację w tut. radzie miejskiej przez Klub Narodowy, zadając, aby władze miejscowe więcej zainteresowały się niewłaściwym i pokątnym handlem, prowadzonym przez Żydów. (zb)

Kronika żnińska

— **KRADZIEŻE.** Na linii telefonicznej Wapno — Smuszewo skradziono około 20 metrów drutu telefonicznego. Złodzieja Stanisława Stawowego, zam. w Kuja-wach, ujęto. W Mokronosach skradziono nauczycielowi Kaźmierczakowi 20 kur. Policja jest na tropie złodzieja. — Rolnikowi Hekiortowi skradziono tucznika wagi 2 i pół ctr. — Rolnikowi Rosmanowi w Reczu skradziono 25 kur, a rolnikowi Jakóbowi Maciejewskiemu w Gąbczu dwa wieprze wagi około 3 ctr., 17 kur i 6 kaczek. — Na szkodę właściciela majątności Wola p. Borny skradziono części samochodu, wartości około 800 zł. (zd)

— **OSOBISTE.** Sekretarz wójtownia p. Klimaszewski został przeniesiony na równorzędne stanowisko do Gąsawy. — Miejsce p. Klimaszewskiego objął p. Bartusz z Gąsawy. (zd)

— **POŻAR.** W Gąsawie wybuchł pożar w domu komorników, należącym do domeny państwowej. Wskutek wiatru zapalił się chlew i stodoła, własność p. Gramzego. Ponieważ zabudowania nie były ubezpieczone, straty są bardzo wysokie. Robotnikowi Wyguckiemu spaliło się urządzenie mieszkania. Niewyśledzony złodziej skradł z uratowanej szafonierki 4 tys. zł oraz 15 dolarów. (zd)

— **POBICIE.** Niejaka Szczepańska ze Srebrnej Góry pobita ze swym synem ciężko swą synową, która musiała się u dać pod opiekę lekarską. Szczepańska zajęła się policja. (zd)

Pociąg najechał furmankę

W środę po południu około godziny 15,30 pomiędzy stacjami Damasławek — Janówiec koło kilometra 114, najechał parowóz w pełnym biegu na furmankę rolnika Wojciecha Siwki z Miałzy w pow. wągrowieckim.

Rannego gospodarza przewieziono do szpitala w Wągrowcu. Furmanka została zupełnie rozbita.

Oficer marynarki sowieckiej przed sądem bydgoskim

Bydgoszcz (f). W tych dniach przybył do Bydgoszczy w towarzystwie pewnej pani oficer służby radiowej na statku „Koliktan” Iwan Kotkin. Statek sowiecki przybył do portu gdyńskiego na tygodniowy postój, z którego skorzystał Kotkin.

O pobyciu Kotkina w Bydgoszczy

dowiedziała się miejscowa policja, która aresztowała marynarza sowieckiego i oddała go do dyspozycji sądu bydgoskiego, oskarżając o nielegalne przekroczenie strefy portowej. Kotkin skazany został na grzywnę, a sąd nakazał mu natychmiast opuścić Bydgoszcz i udać się koleją do Gdyni.

Sensacyjny proces

Gniezno (br). Dnia 16 maja o godzinie 9 toczyć się będzie przed sądem okręgowym w Gnieźnie proces przeciwko b. współpracownikom p. Maksymiljana Waberskiego pp: Wiktorji Makowskiej i Miądowiczównie, współoskarżonym o podrabianie i puszczenie w obieg weksli na łączną kwotę przeszło 100 tys. zł.

Sprawę przeciwko Waberskiemu wyłączono, gdyż główny oskarżony zbiegł w niewiadomym kierunku. Obie oskarżone przyznały się do winy.

Zjazd robotników katolickich w Gnieźnie

Doroczny zjazd robotników katolickich archidiecezji gnieźnieńskiej-poznańskiej odbędzie się po raz pierwszy w dziejach tejże organizacji w Gnieźnie w dniach 11 i 12 maja r.b. W zjeździe wezmą udział delegaci z 250 oddziałów Związku.

Porządek obrad zjazdu jest następujący: 11 maja o godz. 10,30 nabożeństwo żałobne i złożenie wieńca na płycie grobowca ś. p. ks. prymasa Dalbora, a godz. 11 pierwsza część zjazdu oraz sprawozdania delegatów. O godz. 15,15 zwiedzanie bazyliki i od godz. 16,30 druga część zjazdu.

Dnia 12 maja o godz. 9,15 zbiórka i wymarsz na uroczyste nabożeństwo do bazyliki, następnie o godz. 12 pochód manifestacyjny przez miasto. O godz. 12,30 akademja uroczysta z

udziałem władz cywilnych i kościelnych, na której przemówienie wygłosi ks. biskup Laubitz. Następnie obrady w sali prymasowskiej.

Dla wszystkich uczestników zjazdu kwatery i posiłek jest zapewniony w domu rekolekcyjnym.

Cmentarz przedhistoryczny

Czarnków (cn). Podczas porządkowania terenów przy parku miejskim natrafili pracujący tam robotnicy na pozostałości cmentarzyska przedhistorycznego. Dotychczas wydobyto 3 większe urny oraz kilka mniejszych. Urny złożono wśród zbiorów przedhistorycznych państwowego gimnazjum w Czarnkowie.

Dalsze poszukiwania przeprowadzone zostaną pod kierownictwem profesorów uniwersytetu poznańskiego, którzy się zajmą określeniem epoki, z której cmentarz pochodzi.

Książęta Kościoła w grodzie Lecha

Gniezno (br). W związku z Jubileuszem Odkupienia w Gnieźnie przybędą do grodu Lecha liczni wyżsi dostojnicy kościoła. Dotychczas zapowiedzieli swój przyjazd ks. biskup Okoniewski i ks. biskup sufragan Dominik z Pelplina.

Na czas trwania nabożeństwa instalowane będą megarfony, które dadzą możliwość wysłuchania licznym pątnikom kazania, które wygłosi ks. biskup Laubitz.

Ogłaszamy rozwiązanie „Lamigłówek” z dnia 14. bm.:

„Pea Krem” i olejek „Mulatka” ułatwiają równomierne i bezbolesne opalanie“.

Rozwiązanie wpłynęło 3041. Skład komisji sędziowskiej: pp. Włodzimierz Czepczyński — dyr. f-y R. Barcikowski i Ska, Marjan Buško — wł. Centr. Magazynu Mebli, Ant. Ruks — im „Kurjera Poznańskiego” i p. Julian Jagielski — wł. „Agencji Reklamy“.

Nagrody uzyskali:

1. zł. 40.— Joanna Siewkowska, Laski, pow. Kępno, 2. szynka — Wł. Szafranski, Mur. Goślina, 3. piłka nożna — Miecz. Piątkiewicz, Poznań, pl. Sportowy 7; dalsze nagrody przyznano: Gertr. Twardowska, Stan. Majchrzakówna, Józ. Powidzki, Ant. Długi, G. K. Nadolska, Stan. Klemens, Leon Knoll, Henryk Leszczyński, Joz. Szopek, Stan. Miskiewicz, Anna Rulska, Henr. Skrzypczak, Jan Kaschik, Halina Witkowska, Wład. Talarowska, Maryla Kierzkówna, Henr. Augustowski, Ewa Świetlik, Ant. Mogliński, Wanda Ochocka, Stef. Koperska, Ula Olejniczak — wszyscy z Poznania; Bogdan Pawlak i Walentyna Wosińska, Mieszków, Edm. Szurkowski, Leszno, Brun. Grzebyła, Śrem, Wit, Piotrowski, Stęszew, Barbara Różańska, Zabikowo, Edm. Międzydo, Skoki, Aniela Łukomska, Czerlin, K. Ginczycka, Leszno, Marja Sikorska, Inowrocław, Woj. Próchnicki, Kosinowo, Marta Mazurkiewicz, Opalenica, Pelagja Kowalewska, Kościan, Lucja Przybylska, Zbąszyń, Kaz. Masłowska Działdowo, Marta Klichówna, Pabjanice, Lucja Misiak, Szamotyły, Wikt. Matuszewska, Kalisz, Wład. Sytek, Kościan, Irena Kandulska, Grodzisk, Kaz. Rubaj, Łódź, Miecz. Jagodziński, Żnin, Czesława Vogelówna, Poznań, Mich. Borkowska, Łódź, Janina Offertowa, Mysłowice.

Nagrody można odebrać w naszym biurze, ul. Fr. Ratajczaka 27, tel. 41-04 tylko w godz. od 5—7 po poł. Zamiejscowym wysłemy pocztą.

Agencja Reklamy
JULIAN JAGIELSKI
zg 158/9

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Edw. Suszczyński, Poznań, 3 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 96,50 zł.

MIGAWKI Z WIELKOPOLSKI

Miasto małych męczenników

żywy związek z historją — Dzieci wrzesińskie — Oficyna A. Prądzyńskiego — „Wici Wielkopolskie” — „Biblioteka Wici“

Kościół parafjalny we Wrześni

Września. — Miasto, które stało się głosem niemałym w całym cywilizowanym świecie. Miasto, którego dzieci wolały być katowane rękami Prusaków, niż uczyć się religji w języku niemieckim. Miasto małych męczenników.

Z historją Polski związana jest Września bardzo żywo. Książę Adam Poniński, marszałek Sejmu Grodzieńskiego, stąd się wywodził. I tu jako jeden ze sprawców rozbiórów Polski w pamięci jest przechowany. W okresie wojen napoleońskich Września, leżąca na trakcie Berlin — Warszawa, gościła w swych murach Napoleona i Henryka Dąbrowskiego, oraz licznych o znanych nazwiskach generałów polskich i francuskich. 3-go sierpnia 1814 r. wrzesiński kościół farny przyjął w swe mury zwłoki bohaterskiego księcia Józefa Poniatowskiego, którego śmierć w nurtach rzeki Elstery okryła całą Polskę żałobą. Imieniem mieszkańców Wrześni hołd pośmiertny złożył Mu ks. Szynglarski Ignacy, proboszcz winnogórski. Potem w 1831 roku wnuk marszałka Ponińskiego, hr. Stanisław, pragnąc choć w części okupić winę przodka, stworzył i ufundował we

Wrześni pułk piechoty, który później w Warszawie uzyskał miano „pułku czwartaków”. W 1848 roku była Września aktorem i świadkiem powstania Mierosławskiego. I 1863 rok nie przeszedł spokojnie w mieście, którego całe gromady powstańców ciągnęły do Kongresówki. Odbiło się to i na życiu Wrześni, która pod wodzą hr. Yung de Blankenheima stworzyła swój własny oddział, oraz przygotowała rzemieślników do wykonywania ekwipunku.

Rok 1900 i 1901 przyniósł strajk szkolny, jako odpowiedź na surowe kary, które spadały na dzieci ze szkoły elementarnej za energiczny opór, stawiany przeciwko nauce religji w języku niemieckim. Posypały się wów-

czas procesy i kary sądowe, które spadały na rodziców i opiekunów owych małych bohaterów. Nie załamali się jednak zupełnie. Przecierpieli wszystko. Wzięcia, grzywny i konieczność ucieczki zagranicę państwa niemieckiego. Żyje jeszcze cała gromada inicjatorów i uczestników oraz widzów tego pięknego w historii Polski faktu, który stwierdził wyraźnie, iż nie łatwo jest mowę polską i wiarę katolicką wyrwać z duszy Polaków. Duch wtedy panował we Wrześni wielki. Nigdy prawie nie czuli się Wrześnianie bardziej dziećmi narodu polskiego, jak wówczas.

Przybył w tym czasie z Inowrocławia do Wrześni skromny, cichy człowiek, który widząc tutaj tyle żywej polskości, postanowił rozpocząć pracę, dającą dobre, drukowane słowo polskie. Prędko stała się znana wśród Polaków księgarnia i w parę lat potem założona oficyna Andrzeja Prądzyńskiego we Wrześni. Zbierała się w niej cała polska młodzież. Stąd szły książki do rozmaitych kół i stowarzyszeń młodzieży. Nierzadko wysyłano je do Berlina, Lipska i innych miast niemieckich, gdzie czekano na książkę polską z utęsknieniem. Z okien księgarni A. Prądzyński wysłannik wychodzący w Poznaniu pisma satyrycznego „Komar” szkicował karykatury nauczycieli niemieckich w czasie strajku szkolnego.

Na krótki okres czasu, podczas wojny światowej, zamknęła oficyna Prądzyńskiego swe od drzwi. Jednak już w r. 1919 rozpoczęła na nowo swą działalność wydając „Orędownika wrzesińskiego” jedynie w języku polskim, chociaż przedtem był drukowany i w języku niemieckim.

Z „Orędownika” narodziły się „Wici Wielkopolskie”, miesięcznik poświęcony sztuce i kulturze, wydawany przez A. Prądzyńskiego pod redakcją Marjana Turwida.

Stało się to tak. W gimnazjum wrzesińskim było kilku zdolnych chłopców, którzy zachęceni do pisania rozpoczęli dawać do „Orędownika” artykuły regionalne. Kiedy zaczęło być ich już coraz więcej, Turwid, dziecko Wrześni, zaproponował założenie regionalnego pisma „Wici”, które miałyby za zadanie rozbudzić i krze-

wić kulturę regionalną Wielkopolski, oraz z drugiej strony bronić Wielkopolski przed atakami rozmaitych pisarzy, wyszydających jeno błędy, a nie widzących piękna, którego tutaj tak wiele. Propozycja została przyjęta. Niedługo potem słowa zamieniono w czyn. Nazew stawili się wszyscy, co chętniejsi do tej pracy. Nie zabrakło St. Helsztyńskiego, Szczerbryca, Szyperskiego, Deresiewiczna, Tałuna i wielu innych. W październiku rozpoczęła „Wici” 6 rok swego pożytecznego żywota. Ciężkiego przytem, lecz chwalebne. Duszą całej roboty jest Marjan Turwid, który choć siedzi stale w Bydgoszczy, znajduje zawsze choćby chwilkę czasu, by poświęcić się ukochanej pracy. Dziełnie sekunduje mu w niej Andrzej Prądzyński, patron oficyny drukarskiej we Wrześni.

W ciągu 5 lat swej pracy dokonało grono ludzi koło „Wici” skupionych dużego dzieła, tworząc „Bibliotekę Wici Wielkopolskich”, na indeksie której zapisano już 8 tomów pięknie wydanych książeczek Marjana Turwida, Stanisława Helsztyńskiego, Alfonsa Szyperskiego, Stanisława Czernika, Ryszarda Jastrzębskiego, Jerzego Bandrowskiego i Leonarda Turkowskiego. Przygotowany do druku tom 9 biblioteki „Wici” Florjana Jernasa, zawierający ballady, p. t. „Księżyc nad Poznaniem” ukaże się za jakiś miesiąc. Majstrem od wydawania biblioteki „Wici Wielkopolskich” jest Helsztyński, który wynalazł sposób wydawania książek bez ryzyka. Niestety ze względu na tajemnicę handlową, ten kryzysowy system wydawniczy nie może być ujawniony.

W oficynie A. Prądzyńskiego we Wrześni dokonują się piękne rzeczy. Bo „Wici Wielkopolskie” i ich biblioteka postawiły sobie wielki cel, do którego uparcie dążą, gdyż jak powiedział jej wydawca do Marjana Turwida „już nazbyt długo, my Wielkopoleńscy wleczeniśmy się w ogonie innych, musimy już nareszcie znaleźć własny wyraz dla naszych odrębnych zainteresowań, musimy wnieść nasze własne wartości do skarbcza narodowej kultury, musimy stworzyć taką atmosferę nad naszymi polami, aby w jej ciepłe, tak dawno wypoczywająca rola zaczęła wydawać plony”... S. S.

RUCH KOBIECY

Marja Wodzińska a wspomnienia o Chopinie

W chwili, gdy w 125tą rocznicę urodzin Chopina, cały świat cywilizowany składa mu hołd pośmiertny, a wśród artystycznych imprez najgłośniej rozśpiewało się Drezno, gdzie nieśmiertelny nasz rodak często przebywał — przed oczyma duszy staje mi wiośnia — wizja Marji Wodzińskiej, pani jego

Marja Wodzińska

serca, która tam, czas niejaki żyła w atmosferze wielkiego ducha, słuchała jego natchnionych utworów, pieśni bez słów i słów jak pieśni miłosne — zdradzających głębokie uczucie mistrza do młodzieńkiej, 17-letniej uczennicy. Staje mi w oczach — tem żywsza i bliższa, iż szczęśliwe losy pozwoliły mi poznać ją osobiście — na tle codziennych zajęć, w otoczeniu rodziny, w cichej kujawskiej ustroni, gdzie pani Władysława Orpiszewska spędzała ostatnie lata życia. Widzę tę dostojną panią jakby żywą, w aureoli ciemno hebanowych włosów, nie przetykanych żadną srebrną nitką... widzę duże, bardzo mądre i dobre oczy — słyszę śmiech altowy, serdeczny, pociągający...

Ah! si jeunesse savait — si vieillesse pouvait!... Mimowoli wrywa mi się to westchnienie!... bo gdybym była umiała czytać się głębiej w przebogata księgę życia Marji — zajrzeć do rozdziałów najwięcej emocjonujących... albo gdyby dziś, pióro stępione długoletnią pracą, potrafiło z młodzieńczym rozmachem opisać to sanctuarjum w Kłóbce (w powiecie włocławskim) kiedy królowała wcielone w matronę, natchnienie wielkich ludzi!...

Natchnienie — miłość — poezja! A przecie Marja Wodzińska nie była nigdy piękną. Choć Chopin najcudniejszą arję wyśpiewał na Jej cześć — choć zachwyciły się nią Juliusza oczy — główny Jej urok nie tkwił w urodzie zewnętrznej, lecz w walorach niepospolitego ducha, umysłu i serca, w pewnym nieuchwytnym wdzięku.

Zdaniem rodziny Orpiszewskich, Marja nigdy nie dała ostatecznego słowa Chopinowi, stosując się do woli matki, sprzeciwiającej się jej związkowi z artystą zagrożonym chorobą płuc — ale pani drowa Brodzka, której śp. matka z Gajewskich Żebrowska, była jedną z najserdeczniejszych przyjaciółek p. Orpiszewskiej, w uprzejmym, świeżo przysłanym mi liście, zaznacza, iż Marja Wodzińska w poufnej rozmowie ze Zmarłą, przyznała się do zaręczyn z Chopinem, w czasie ich wspólnych wycieczek po Saskiej Szwajcarii. Już Chopin zamierzał wrócić do kraju, a zaślubiwszy Marję, osiąść w Żelaznej Woli — lecz ona, niejako pod wpływem moralnego nakazu, zwróciła mu słowo, w przekonaniu, że geniusz tej miary, nie powinien być skrepowany obowiązkami rodzinnymi. Była to z Jej strony wielka ofiara, trochę podszyta lękiem co do chwiejności i zmienności uczuć mistrza, trochę złożona na ołtarzu dziecięcego posłuszeństwa, bez którego ówczesne panienki, nie mogły sobie wyobrazić szczęścia rodzinnego na ziemi.

W męczącym pasowaniu się z sobą, rana serca Marji długo zagoić się nie mogła. W końcu, kierując się wolą ojca, po ostatecznym zerwaniu z Chopinem, w Marjenbadzie 1837 r. — po-

ślubiła hr. Skarbka, lecz nie zaznawszy szczęścia w pożyciu z tymże, użyła rozwodu i później oddała rękę Władysławowi Orpiszewskiemu, który niezmierną delikatnością uczuć, potrafił sobie zjednać subtelną duszę Marji Wodzińskiej. Żona przywiązała się do męża i otaczała go najtroskliwszą opieką, zwłaszcza gdy zapadł na zdrowiu. Cierniem ich szczęśliwego zresztą związku, była śmierć jedynego synka. Serce Matki do końca życia nie mogło przeboleć straty ukochanej dzieci. Pamięć o Chopinie przetrwała burze i walki. Wszelkie pamiątki po Nim, jego autografy, portrety, zasuszone kwiaty, chowała z pietyzmem jak najcenniejsze relikwie i pokazywała je tylko wybranym.

A mistrz? I on odchorował zerwanie z Marją. Nie mógł o Niej zapomnieć. Wszyscy biografowie zgadzają się pod tym względem. Dalsze losy przetrzuciły go z Polski do Londynu i Paryża. Tam, gdy na wieczorze u hr. Marlani (improvizował*) — nagle — niby wyczarowana melodią tęsknoty, zjawiła się przed nim wysmukła ciemnowłosa postać kobieca, o oczach płomiennych, tak żywo przypominająca Marję Wodzińską, iż mistrz doznał jakby ośnienia... Była to pani Aurora Dudevand — sławna Georges Sand. — Podobieństwo jej z Marją W. było tak wybitne, iż uderzyło Juliusza Słowackiego (wspomina o tem w listach do Matki) a także zauważyła je pani Żebrowska, gdy poraz pierwszy ujrzała słynną Aurorę.

Marja Wodzińska, już jako Władysława Orpiszewska, spędzała dla zdrowia męża zimę w Pizie, gdzie po 63 roku przebywała dość liczna kolonia Polaków, zwabionych nietylko słońcem południa, cudami przyrody i sztuki włoskiej ale potrzebą wytchnienia, po przebytych kłeskach narodowych. Przyłączyło się do nich wielu emigrantów, przeważnie z Podola, którym powrót do kraju był wzbroniony. Rok 63-ci krwawo zapisany na kartach martyrologii polskiej, odbił się echem głębokiego współczucia na ziemi włoskiej. Nie były to jeszcze wówczas Włochy zjednoczone, lecz jak pisze p. drowa Brodzka, głos Garibaldiiego rozbrzmiewał już zwycięsko na całym półwyspie. Polaków przyjmowano á bras ouverts. Oprócz dziadostwa dr. Brodzkiej pp. Sewerynostwa Gajewskich, mieszkali wówczas w Pizie hr. Stanisł. Potoccy z Rymanowa, panie Syroczyńska i Grabianczanka z Podola, szambel. pap. p. Dzidowiecki, Je-

Marja Wodzińska - Orpiszewska w późniejszym wieku.

drzejewicz przyszły minister dla Galicji. We Florencji prowadzili dom otwarty hr. Alf. Orłowski (ona z domu Tayllerand de Perigord) — w Wenecji spędzali lato pp. Zalescy z córeczką dzisiejszą ks. Zdzisławową Czartoryską), pp. Narkiewicz Jodko z rodziną i wielu innych.

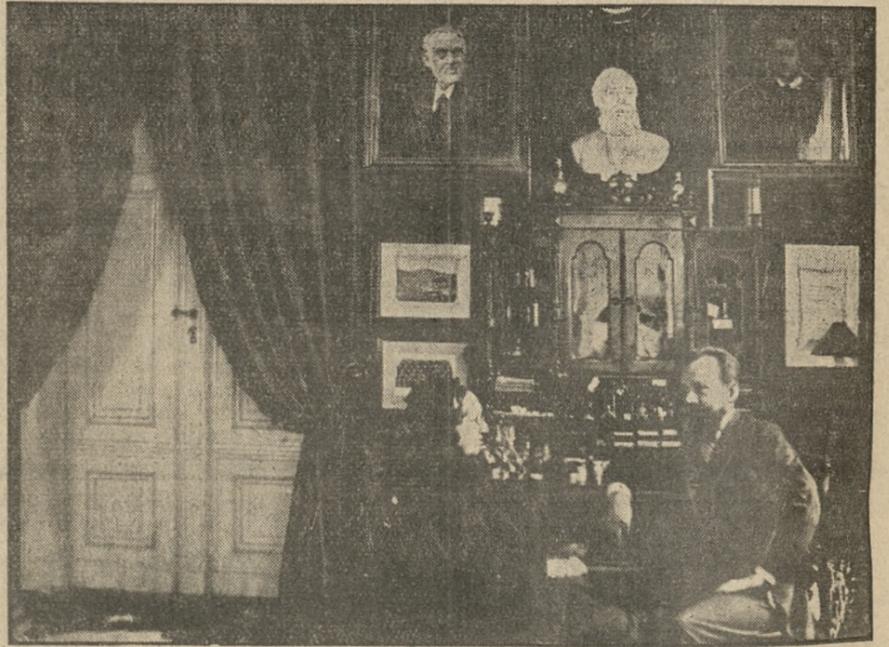
Gdziekolwiek zjawiła się pani Władysława Orpiszewska, stawała się duszą środowiska rodaków na obczyźnie,

*) drowa Brodzka.

niosła otuchę znękanym ziomkom, starała się rozgrzewać i podnosić zbolale serca. W Pizie co wieczór gromadzono się w pobliskich domach, najczęściej u pp. Gajewskich. Wówczas pani Orpiszewska siadała do fortepianu i tam — pod „rozwieszonym Włoch błękitem“ przemawiała do swoich mowocudnych tonów Chopina... Pani Żebrowskiej dawała wskazówki jak należy grać jego utwory. Zdaniem przyjaciółki, dużo młodziej od Marji — „wchłonęła ona promienie najwznioślejszego romantyzmu i była jego kwiatem“. A prztem, obok zalet i uroku intelektualnego, pani Władysława Orpiszewska ujmowała wszystkich swą wielką prostotą i dobrocią. Gdy pewnego razu operowa „diva“ o przekwitłej młodości i głosie, została obrzucona przez audytorjum przejrzałymi pomarańczami, pani Marja zdjęta litością posiała jej kosz kwiatów. Wielka skromność cechowała ją do późnej starości. Choć była alfą i omegą domu pp. Stanisławów Orpiszewskich w Kłóbce, gdzie zamieszkała w pawilonie

własnym sumptem dobudowanym — choć przeszłość i słowa przędły dokoła Niej złotą nić świetnej tradycji — autorytet Jej przez wszystkich bezwarunkowo przyjęty i uznany, nie ciąży nikomu. Młodzież kochała „Babcie dużą“ jak ją nazwały dzieci pp. Orpiszewskich, w przeciwieństwie do Babciej Małej (pani Kościelskiej, matki wielkop. poety Józefa Kościelskiego) sąsiedzi otaczali obydwie panie czcią i sympatją. Pani Władysława potrafiła w późnym wieku zachować pogodę umysłu, która wyzierała z oczu, promieniowała na całe otoczenie. Nikt z nas, słysząc Jej dzwiczny śmiech, nie byłby się domyślił, ile bolesnych zawodów pokrzyżowało Jej życie!... Mocą ducha, przepełnioną wielką życzliwością dla młodego pokolenia, stąpającego jeszcze nieśmiało po arenie życia, zapomniała o sobie, o tem, że trzeba niebawem zejść z piedestału, ustąpić miejsca i odejść w ciemną dal... Dopiero przy fortepianie, serce ofiarne, w muzyce zdradzało bolesne tajemnice — żal i melancholję wszelkich rozstań na ziemi, skarżyło się duchom ukochanych, którzy ją wyprzedzili na tamten brzeg...

IRY STABLEWSKA.

Marja Wodzińska - Orpiszewska i prof. Wicherkiewicz

Zjazd Zw. Pań Domu w Krakowie

W pierwszych dniach kwietnia odbył się w Krakowie doroczny Zjazd Zw. P. D., który zgromadził około 500 osób z wszystkich dzielnic Polski.

W pierwszym dniu Zjazdu przewodząca p. Iza Mandukowa wygłosiła nader interesujący referat programowy, p. t. „Do czego dążymy“. W dyskusji zabierało głos również wiele osób z grona gości. Panie z kuratorjum i szkół zawodowych, udowodniły jasno, że gospodarstwo domowe, jako zawód, może dać pole do pracy dla bardzo wielu dobrze przygotowanych kobiet. Możemy zająć mnóstwo placówek, których napewno mężczyźni nam nie odbiorą. — Przewodnicząca koła Nauczycieli Szkół Zawodowych krakowskich, kierowniczka seminarjum nauczycielskiego, powiedziała wyraźnie: „Instytucje użyteczności publicznej, jak sierocińce, szpitale itd. pomimo wielkiego nieraz wysiłku dobrej woli gospodarowały i gospodarują źle, właśnie dlatego, że nie miały u siebie dobrze gospodarczo wyszkolonych kobiet“. Bardzo ciekawie na ten temat w drugim dniu Zjazdu mówiła p. Marja Karczewska w swym referacie p. t. „Doradczynie gospodarskie i gospodarstwa przykładowe“. P. Karczewska w interesujący sposób dowodziła, iż idea kształcenia gospodarczego kobiet wyszła ze wsi, z wielkich dworów magnackich i szlacheckich, które kształciły nieraz po kilkadziesiąt młodych dziewcząt ze swego najbliższego sąsiedztwa.

Gdy gospodarstwa domowe wielkie zaczęły się kurczyć, przystąpiono do organizacji szkół gospodarczych, takich jak Snopków, Kuźnice, Pniewy itp. Historia szkolnictwa gospodarczego dotąd czeka na opracowanie.

W trzecim dniu Zjazdu niezwykle interesujący i źródłowy referat wygłosiła prof. U. J. dr. Helena Wilman-Grabowska: „O roli i znaczeniu kobiet w rodzinie“ od najdawniejszych cza-

sów u ludów pierwotnych poprzez epokę pierwszych wieków chrześcijaństwa, które wprowadza nowy element miłości człowieka do człowieka i podnosi kobietę na wyższe stanowisko w rodzinie — aż do dzisiejszych czasów. P. Wilman-Grabowska w sposób prosty, ale przekonujący, doszukiwała się przyczyn różnych cech charakteru kobiety dzisiejszej w rozwoju zjawisk historycznych. Odczyt był przyjęty niesłychanie entuzjastycznie.

Na zakończenie Zjazdu odczytano opracowane przez trzy dni obrad uchwały. Postanowiono zwrócić się do władz oświatowych z żądaniem: a) wprowadzenia nauki gospodarstwa domowego do programu szkół ogólnokształcących żeńskich; b) kształcenie instruktorów gospodarstwa domowego w większym zakresie, niż dotychczas; c) popularyzowanie wśród wychowanków szkół ogólnokształcących nauki gospodarstwa domowego przed rozpoczęciem życia w małżeństwie. Postanowiono zwrócić się do władz o wydanie przepisów budowlanych, chroniących domy mieszkalne przed klęską grzyba, o planowanie w nowych lokalach mieszkalnych pokoiów dla pomocniczych domowych z uwzględnieniem warunków, niezbędnych dla ich zdrowia, o zakazanie budowania domów z oknami otwieranymi nazewnątr. — Uchwalono zwrócić się do władz samorządowych o przywrócenie legitymacji zawodowych dla pomocniczych domowych i zwrócić się do Ubezpieczalni Społecznej z żądaniem wprowadzenia badań lekarskich pomocniczym domowych.

Nie jest przyjacielem zwierząt prawdziwym, kto nie jest członkiem Tow. Opieki nad Zwierzętami! (W Poznaniu: Sekretariat ul. św. Marcina 43 telefon 24-40, firma „Maszynopis“).

DZIAŁ GOSPODARCZY

Poznań leży nad Wartą...

Niby to wszystkim wiadomo, że Poznań leży nad Wartą, a jednak zachodzi potrzeba przypomnienia, że z faktem położenia nad rzeką spławną powinny wiązać się dla Poznania pewne skutki komunikacyjno-gospodarcze. Niestety, zbliżamy się do momentu, w którym Warta zniknie z międzynarodowej mapy dróg wodnych. Rola naszej rzeki redukuje się stopniowo do zadań kąpielowo-turystycznych. Maluczko, a Wartę znać będą tylko kąpielowicze i kajacy. Świat gospodarczy o niej zapomni. Że tak niebawem być może, o tem świadczy następująca tabelka ruchu żeglugowego na Warcie, na odcinku od Poznania wdół rzeki:

r. 1925	—	218.000	tonn
r. 1926	—	316.000	"
r. 1927	—	281.000	"
r. 1928	—	288.000	"
r. 1929	—	214.000	"
r. 1930	—	212.000	"
r. 1931	—	112.000	"
r. 1932	—	107.000	"
r. 1933	—	30.000	"
r. 1934	—	10.000	"

Tabelka powyższa w sposób wyraźny unaczynia szybko spadek znaczenia Warty jako rzeki spławnej. Z 316.000 tonn w r. 1926 na 10.000 tonn w r. 1934...

W latach 1925—1928 trwała dla Warty wyjątkowo korzystna konjunktura. W roku 1925 wyeksportowano Wartą do Niemiec wielkie ilości drzewa, zniszczonego przez sówkę-chojnowkę. Gdyby nie tani transport drogą wodną, wywóz tego drewna nie byłby mógł dojść do skutku, co powiększyłoby rozmiary klęski. W następnym roku ruch żeglugowy rozkwitł ponownie dzięki strajkowi w kopalniach angielskich, co spowodowało wzmożony wywóz węgla z Polski. W roku 1927 Polska była zmuszona importować znaczne ilości zboża z Zachodu i w tym celu uruchomiono przywóz drogą wodną. W następnych latach wywożono przez Poznań węgiel bunkrowy do Szczecina, Hamburga i Lubeki. Mimo trudności, czynionych temu eksportowi, udało się, dzięki taniejemu transportowi via Poznań, wywieźć okazałe ilości węgla do portów niemieckich.

W następnych latach ruch żeglugowy na Warcie stopniowo zamierał, raz z powodu trudności w handlu z Niemcami, raz z racji polskiej polityki celnej i komunikacyjnej, jednostronnie zorientowanej na Gdynię.

Doceniamy, oczywiście, w całej pełni problem Gdyni i bynajmniej nie „protestujemy” przeciwko pewnym ofiarom, jakie rozbudowa własnego portu kosztuje kraj cały. Chodzi nam jedynie o wskazanie na okoliczność, iż — być może — na pewne okolice kraju nakłada się ofiary niepotrzebne, zbędne, pozbawiając je dodatkowych możliwości eksportowych itp.

Dla Wielkopolski i Poznania, ba! dla całego kraju Warta nie jest byle czem,

Krótkie informacje gospodarcze

— W dniach od 30 maja do 10 czerwca br. odbędzie się w Bydgoszczy wystawa elektrotechniczna.

— Plywająca wystawa towarów polskich na statku „Dardanus” wywołała w Hong-Kongu wielkie zainteresowanie sfer miejscowych i kupców z kontynentu chińskiego.

— Wymiana towarowa polsko-argentyńska wykazuje ujemne saldo dla Polski. Przywóz z Polski w r. 1934 osiągnął 4,9 milionów pesów argentyńskich, eksport zaś do Polski 8,1 milj. pesów. Rok ubiegły wykazał powiększenie obrotów.

— W Holandji wprowadzono kontyngenty przywozowe na worki jutowe, ograniczające przywóz worków jutowych do 70 proc. przywozu z r. 1933.

— Obrót towarowy portów włoskich w r. 1934 wzrósł o 15 proc. w stosunku do r. 1933 i wyniósł 25.657 tys. tonn (w r. 1933 — 21 milj. t.) Największy obrót wykazały Genua, Wenecja i Triest.

— Sowiecka komisja zakupów nabyła w Oslo 7 norweskich statków handlowych od 2.400 do 5.000 tonn, zbudowanych w latach 1921 — 1932.

— Sowiecka komisja dla przeprowadzenia planowej gospodarki t. zw. „Gornizowanej” uległa reorganizacji. Do zreorganizowanej komisji zostały włączone poszczególne odrębne dotychczas instytucje w lonie zaś nowej komisji utworzono poszczególne działy dla syntetycznego ogólnego planu oraz dla planowania gospodarki poszczególnych dziedzin życia.

jako droga wodna. Dzięki naszej rzece mamy tanie połączenie wodne z drogami i portami niemieckimi (Szczecin, Hamburg), a po wykończeniu kanału śródlądowego, będącego w budowie, uzyskamy połączenie wodne z Belgją, Holandją, Francją. Z chwilą zaś wykonania kanału Gopło — Warta i uregu-

lowania Warty od Koła do Poznania, uzyska Poznań połączenie z węzłem polskich szlaków wodnych.

Nie należy sprawiać, aby tak już cenny i mający się stać jeszcze cenniejszym w przyszłości — instrument polityki komunikacyjnej, jakim jest żegluga na Warcie i port poznański niszczyl się w beczynności. Przecież Poznań Gdyni zabójczej konkurencji wyrządzać nie będzie!

Obozy Pracy Przysposobienia Gospodarczego

Rok rocznie liczne zastępy studentów wyższych uczelni zgłaszały się na praktyki wakacyjne do poszczególnych przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych. Te praktyki wakacyjne miały cel podwójny, a mianowicie: zapoznanie się z danym warsztatem pracy i odbycie koniecznej praktyki, wymaganej przez uczelnię, oraz drugi cel, nie mniej ważny, zarobienie przez studenta chociażby drobnej kwoty, która umożliwiła mu opłacenie czesnego i przynajmniej „zahaczenie się” na uczelni z rozpoczęciem się roku szkolnego.

Obecnie czasy zmieniły się. Liczne fabryki zostały zamknięte, a przedsiębiorstwa handlowe zlikwidowane. — Praktyki wakacyjne prawie że zanikły. Bo trudno mówić o stworzeniu praktyk wakacyjnych dla studentów, podczas, gdy się zwalnia wykwalifikowanych pracowników, zatrudnionych w przedsiębiorstwie od szeregu lat.

Ażby ożywić praktyki wakacyjne, ministerstwo przemysłu i handlu przeprowadza eksperyment i tworzy „Obozy Pracy Przysposobienia Gospo-

darczego”. Jakie będą wyniki tego eksperymentu, narazie trudno przewidzieć.

Obozy Pracy Przysposobienia Gospodarczego zostaną zorganizowane w większych ośrodkach miejskich i przemysłowych. Przedsiębiorstwa będą zgłaszały praktyki, a kierownictwo takiego obozu będzie przydzielalo praktykantów — studentów ze wszystkich uczelni.

Praktykanci będą mieszkali wspólnie w danym ośrodku i będą podlegać ustaleniemu regulaminowi. Praktykantci, oprócz mieszkania otrzymają również i wyżywienie. Opłaty za praktyki firmy wnoszą do wspólnej kasy kierownictwa obozu. Pieniądze te pójdą na utrzymanie obozu, a ewentualna nadwyżka po zlikwidowaniu obozu zostanie podzielona pomiędzy uczestników danego obozu.

Narazie tylko takie głuche wieści krąży o obozach pracy przysposobienia gospodarczego.

W jaką konkretną formę przerodzi się tę wieści, trudno narazie przewidzieć.

Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń Sp. Akc.

podaje do wiadomości, iż w Dziale Ubezpieczeń Gradowych wprowadza w bieżącym sezonie szereg daleko idących zmian, zmierzających do udostępnienia i spopularyzowania tej dziedziny ubezpieczeń i zmiany te poleca szczególnej uwadze wszystkich, interesujących się ubezpieczeniami gradowymi.

Znaczne obniżenie dotychczasowych stawek

Zupełnie nowe i bardzo dogodne systemy ubezpieczenia

Specjalne ustępstwa za gotówkową opłatę składki

Najwyższe normy prowizyjne dla Pp. Akwizytorów.

Szczegółowych informacji udzielają:

Oddział Warszawskiego T-stwa Ubezpieczeń Sp. Akc.

w Poznaniu, ul. 27 Grudnia nr. 10 tel. 41-34 i 11-20

oraz Przedstawicielstwa na prowincji. ng 8058

KRONIKA GOSPODARCZA

Z KRAJU

(k) **Sytuacja walutowa.** Na wczorajszych giełdach walutowych przeważała słabsza tendencja dla waluty brytyjskiej, oraz wyraźniej mocniejsza — dla florena holenderskiego. Późniejsze notowania londyńskie wykazyują dalsze osłabienie funta. Inne dewizy nie wykazują poważniejszych zmian. Zaznacza się tylko pewne dalsze osłabienie franka francuskiego w Warszawie oraz dalsza słabość franka szwajcarskiego.

(k) **Nieznaczny spadek pokrycia złotem w Banku Polskim.** W ciągu drugiej dekady kwietnia zapas złota w Banku Polskim wzrósł o 0,4 milj. zł do 508,1 milj. zł i stan pieniądzy zagranicznych i dewiz o 4,0 milj. do 18,9 milj. zł. Suma wykorzystanych kredytów zmniejszyła się o 12,6 milj. zł do 680,4 milj. zł. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu wzrósł o 3,4 milj. zł do 45,4 milj. zł. Pozycje „inne aktywa” i „inne pasywa” wzrosły: pierwsza o 21,0 milj. zł do 155,0 milj. zł, druga — o 12,1 milj. zł do 224,5 milj. zł. Natychmiast płatne zobowiązania zwiększyły się o 33,5 milj. zł do 224,1 milj. zł. Obieg biletów bankowych, w wyniku wyżej omówionych zmian, spadł o 29,2 milj. zł do 913,6 milj. zł. Pokrycie złotem spadło z 48,19 proc. do 48,04 proc. i przekracza normę statutową o przeszło 18 punktów.

(k) **Obieg polskich monet srebrnych i bilonu w dniu 20 bm.** Obieg polskich monet srebrnych i bilonu przedstawiał się w dn. 20 bm. następująco (w milj. zł) — w nawiasie obieg w dniu 10 bm.): globalna liczba 363,8 (380,3), w tem: polskie monety srebrne 278,1 (292,3), bilon niklowy i brązowy 85,7 (88,0).

(k) **Poważna poprawa w hutnictwie żelaznym w marcu.** Wytworczono hutnictwa żelaznego w marcu rb. w porównaniu z lu-

tym rb. wzrosła w dziale wielkich pieców o 4,4 proc., stalowni o 14,4 proc., walcowni o 18,7 proc. oraz rurkowni o 12,3 proc. W liczbach bezwzględnych produkcja w marcu przedstawiała się następująco (w tonnach — w nawiasie dane za luty rb.): surowka 31.779 (30.427), stal 80.221 (70.098), wyroby walcownicze 59.298 (49.953). Zbyt wyrobów walcowniczych w kraju zwiększył się w marcu w porównaniu z lutym o 11,7 proc.; również zwiększył się wywóz zagranicę tych wyrobów o 32,8 proc.

(k) **Sytuacja przemysłu węglowego w marcu.** Wydobyte węgla w marcu r. b. spadło w porównaniu z lutym r. b. o 34,8 tys. t. i wyniosło 2.216,5 tys. t. Spadek ten tłumaczy się względami natury sezonowej. Zbyt węgla kamiennego w marcu r. b. wyniósł na rynku krajowym 1.217,7 tys. t., czyli spadł w porównaniu z lutym o 112,4 tys. t. Zaznaczyć należy, że spadek poważnie zbyt węgla opałowego, natomiast wzrósł odbiór węgla przez przemysł. Poza to zbyt dla celów własnych i na deputaty urzędnicze i robotnicze wyniósł 243,5 tys. t. Eksport węgla kamiennego, jak już podawano, wzrósł w porównaniu z lutym o 158,7 tys. t. i wyniósł 802,6 tys. t.

Z ZAGRANICY

(z) **Zwyżka cen srebra w Londynie.** Na giełdzie londyńskiej obserwuje się obecnie poważną spekulację na srebro. W dn. 23 b. m. haussa cen srebra wyniosła 1½ pensa na uncję, tak, że obecnie uncja srebra notowana jest 2 szyl. 8½ pensów. Jest to najwyższa cena, jaką płacono za srebro od 10 lat. Zaznaczyć należy, że w 1920 r. cena srebra wynosiła przeciętnie 5 szyl. za uncję, ale od tego czasu nastąpił poważny spadek który doprowadził cenę srebra w 1931 r. do najniższego poziomu — 1 szyl. za uncję.

ODEZWA IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W POZNANIU W SPRAWIE 3% PREMIOWEJ POŻYCZKI INWESTYCYJNEJ

Nadejście poprawy położenia gospodarczego Polski w dużej mierze jest zależne od podjęcia wielkich robót publicznych, rozmiarami swymi dostosowanych do możliwości finansowych kraju, zdolnych do ożywienia wytwórczości i zwiększenia stanu zatrudnienia.

Najważniejszą drogą finansowania inwestycji publicznych jest kredyt długoterminowy. Na drogę tę wystąpił rząd Rzeczypospolitej, rozpisując 3 proc. premjowa pożyczkę inwestycyjną.

Emisja pożyczki inwestycyjnej, jako celowe i pożyteczne posunięcie w walce z przesileniem gospodarczym, winna znaleźć całkowite poparcie ze strony kół gospodarczych, którym — bezpośrednio i pośrednio — ma przysporzyć wzrost produkcji i obrotów.

Izba przemysłowo-handlowa w Poznaniu zwraca się do firm swego okręgu z apelem o poparcie akcji subskrypcyjnej i zapewnienie Wielkopolsce również zaszczytnego wyniku w tejże akcji, jak w roku 1934 z okazji pożyczki narodowej.

Przy porównaniu z poprzednimi cenami, należy oczywiście uwzględnić moment, w Anglii nie brany pod uwagę, że obecna wartość waluty brytyjskiej jest o przeszło 40 proc. niższa od dawnej. Głównym powodem wzrostu cen srebra jest popyt, wywołany decyzją Stanów Zjednoczonych czempreńskiego zakupu przeszło jednego miljarða uncji tego metalu, albowiem krajowa produkcja amerykańska nie wystarcza dla znalezienia przepisowego 25-proc. pokrycia w srebrze obok 75-proc. pokrycia obiegu złotem. Obecna husa na srebro odbija się bardzo niepożytnie na sytuacji gospodarczej Chin.

(z) **Ewentualność dalszej podwyżki ceny srebra krajowego w Stanach Zjednoczonych.** Ostatnia zwyżka cen światowych srebra w szczególności na rynku londyńskim, stawia na porządku dziennym pytanie, czy skarb Stanów Zjednoczonych podniesie w dalszym ciągu cenę srebra, zakupywanego od kopalń krajowych. Sekretarz skarbu Morgenthau oświadczył dziennikarzom, że cena srebra krajowego może być podwyższona w każdej chwili. Powszechna opinia sfer prywatnych idzie jednak w kierunku, że ceny srebra krajowego będą podwyższone z chwilą, gdy cena światowa przekroczy poziom 71.11 cts za uncję.

Judaica gospodarcze

Zanik „branż żydowskich” w Niemczech

„Jüdische Allgemeine Zeitung” zajmuje się sprawą „branż żydowskich” w Niemczech, t. j. takich odinków życia gospodarczego, w których udział Żydów jest szczególnie widoczny. Pismo stwierdza, iż dawniej do takich „branż żydowskich” zaliczano np. branżę konfekcyjną lub handel zbożem. W tych branżach firmy żydowskie przechodziły od wielu pokoleń z ojca na syna, wytwarzając w tych rodzinach specjalną tradycję handlową. Obecnie jednak dalsze pozostawianie firm konfekcyjnych w posiadaniu Żydów jest bardzo problematyczne. Rzadko kiedy syn zamierza przejąć po ojcu kierownictwo firmy. Synowie przeważnie noszą się z myślą o emigracji. Coraz częściej firmy te przechodzą w ręce niemieckie. Podobny proces daje się zauważyć także w innych branżach, które dotychczas uchodziły za żydowskie.

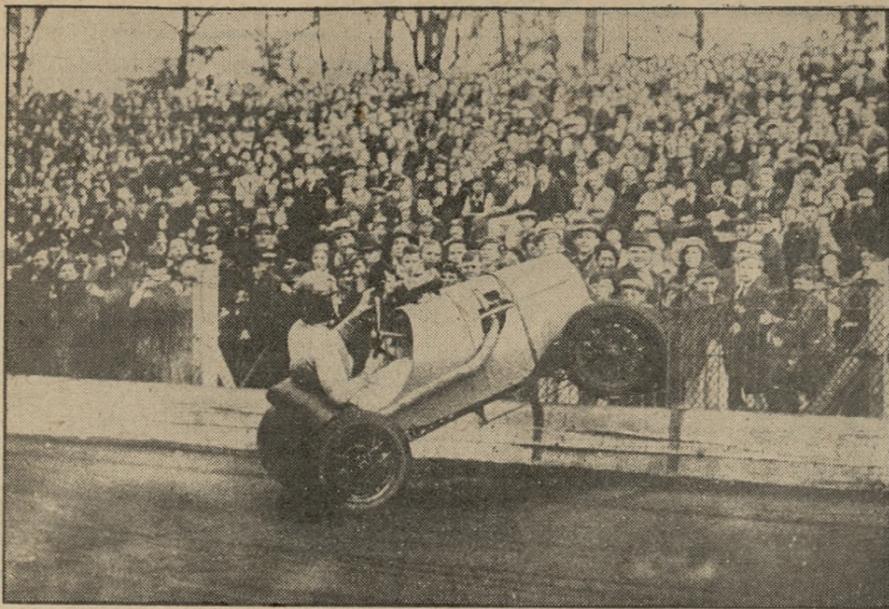
„Żydowska równość gospodarcza” w Niemczech obalona

Żydowska Agencja Telegraficzna donosi z Berlina:

„Z różnych wydanych ostatnio zarządzeń wynika jasno, że systematycznie rugowana jest zasada, która bodaj formalnie była obowiązująca, że w życiu gospodarczym Żydzi mają być traktowani narówni z aryjczykami. O zachowanie tej zasady występował, jak wiadomo, niejednokrotnie b. minister gospodarki Rzeszy Schmidt. Tak np. ostatnio wydano tajny okólnik, że żydowscy „Betriebsführerzy” nie mogą korzystać z uprawnień przysługującego aryjskim „Betriebsführerom” — mianowania kandydatów, reprezentujących w danym przedsiębiorstwie robotników i pracowników.

Francuzi przeciw żydowskiej finansjerze

„Hajnt” donosi, iż na ulicach Paryża ukazały się plakaty antyżydowskie, na których znajdują się karykatury, skierowane przeciwko wszechświatowej, międzynarodowej żydowskiej finansjerze.

Podczas wyścigów samochodów lilipucich w Londynie zdarzył się wypadek, który cudem tylko nie wywołał większej katastrofy. Kierownica liliputa wypowiedziała w pewnej chwili posłuszeństwo i wóz wpadł nagle na płotek toru. Dzięki przytomności umysłu kierowcy udało się w ostatniej chwili zahamować, przez co uniknięto nieszczęścia.

Co Niemiec widzi zagranicą

W Anglii imponują mu niepisane przepisy — We Francji sprawny ruch uliczny — W Polsce zegary w tramwajach — W Szwecji „tykanie się” — W Italji koty — W Stanach Zjednoczonych „drogerje”

W jednym z pism berlińskich ukazało się niedawno zestawienie tego wszystkiego, co wyjeżdżającemu zagranicę obywatelowi Niemiec najczęściej wpada w oko. Oczywiście, obserwacje podobne, ale przecież nie identyczne, poczynić może obywatel każdego innego kraju. Różnice zależne będą tylko od psychicznego nastawienia.

W Anglii, wysiadającego na wyspie angielskiej z okrętu, Niemca uderza już przy zmianie pieniędzy, że funt szterlingów nie jest podzielony przez 10, lecz przez 12 pensów. W Londynie taksówki od 30 lat nie zmieniły swego wyglądu i mają wygląd wysokich pudeł, choćby wyszły świeżo z fabryki. Pojazdy jeżdżą lewą stroną ulicy, natomiast panowie towarzyszą damom nie z lewej strony, lecz od strony ulicy, aby je chronić przed brzykami wody z pod kół aut. Niezależnie od drożyzny zwykłego „beef’u”, spożywanego niemal wyłącznie na kolację za 15, 20 — 30 szylingów, zależnie od lokalu, o godzinie 11 wieczór możnaby umrzeć z głodu w Londynie, gdyby nie nocne kluby. Napoje alkoholowe można otrzymać we wszystkich lokalach tylko w pewnych oznaczonych godzinach. Płaszcz gumowy i parasol należą do zwykłej garderoby angielskiego dżentelmana, podobnie jak rękawiczki i melonik. Natomiast do teatru można iść we fraku, ale bez płaszcza i bez kapelusza. Panie paradują w wieczorowych sukniach zarówno po chodnikach, jak i w kolei podziemnej. Zato każdego Anglika cechuje niezwykła uprzejmość, która jest tak naturalna, jak gdzieindziej opryskliwość. Tradycja daje początek wielu niepisanyim przepisom i nikomu nie wpadnie do głowy, aby czegoś zakazywać. Każdy Anglik wie, co wolno, a czego nie należy czynić.

We Francji, w Paryżu, imponuje Niemcowi przedewszystkiem sprawnie uregulowany ruch uliczny, który głównie daje się obserwować na trzech najruchliwszych placach: Etoile, Concorde i de l’Opera. Nie podoba mu się natomiast, że słynna paryska „concièrge” (dozorczyni domu), jest panią wszystkiego stworzenia w powierzonych jej pieczy kamienicy. Francuska „liberté” zatrzymuje się u bram kamienicy paryskiej i musi ustąpić przed autorytetem „konsjerżki”. Żaden lokator nie ma klucza od bramy, a do dzwoniwszy się, musi wywołać swe nazwisko. „Autorytet” ma w ten sposób kontrolę nad lokatorami. Nawet listy przechodzą przez ręce dozorczyń.

W Polsce porządek w Warszawie przy obowiązkowym wsiadaniu do tramwajów z tyłu, a wysiadaniu z przodu imponuje Niemcom. Ale dlaczego brudni i obdarci kolporterzy gazet mają przywilej wdzierania się do tramwajów nawet z przodu i wykrzykiwania nad uszami pasażerów? Zegarami w tramwajach warszawskich jest Niemiec zachwycony. Podobnie, jak w Paryżu, spóźnieni lokatorzy zdani są na łaskę i niełaskę dozorców kamienic, ale w Paryżu nie trzeba przynajmniej za to płacić. Urządzenia skrzynkowe w kamienicach dla przekazywania poczty lokatorom zachwycają Niemca. W restauracjach podaje się potrawy nie z półmisek, czy z mis, lecz prosto z naczyń, na których były smażone, a smaczne nad wyraz zapachy, wydobywające się z tych naczyń, zaostrzają apetyt gościa. We wszystkich lokalach uprzejmi garderobiani pomagają przy wkładaniu okryć. Najbardziej używanymi w Polsce słowami są „proszę” i „dziękuję”. O wszystko prosi się uprzejmie i niemniej uprzejmie się dziękuje.

W Szwecji dziwnie mało używa się słowa „Ni”, które stanowi odpowiednik francuskiego „vous”, angielskiego „you”, polskiego „pan”. Przeważnie mówi się do ludzi w trzeciej osobie, ale forma zarówno taka, jak „Ni” jest niezmiernie kłopotliwa, szczególnie dla cudzoziemca, który nie wie, w jakich okolicznościach może jej użyć. Dlatego Szwedzi „tykają się” po największej części, przyczem inicjatywa wychodzi zawsze od starszego wiekiem. Przy lampce wina, czy przy grogu, każdy stara się wybadać wiek swego towarzysza, a gdy uda się to, starszy proponuje „odłożenie tytułu”. Jest to proste zaproszenie do formy „ty”. Stary król wszystkim męskim obywatelom mówi „ty”. Do pań przemawia w trzeciej osobie, z zachowaniem tytułu. Studenci wprowadzili zwyczaj przedstawiania się z wymienieniem roku urodzenia: „Petersson 1912”; „Andersson 1914”. Starszy przechodzi natychmiast na „ty”. Wszelkie dotychczasowe wysiłki w celu nadania słówku „Ni” właściwego znaczenia nie odniosły skutku. — Podobnie, jak w Polsce, Szwedzi dziękują sobie za wszystko. Przystępstwem jest, gdy gość nie traci się szklanceczką z gospodarzami. Ale również przystępstwem jest, gdy przy tej sposobności powie „na zdrowie”.

W Italji luksusem nazwać można parkietową posadzkę w domu włoskim. Dla utrzymania chłodu w lecie, posadzki są z kamienia, z marmuru, terakoty, mozaiki. W zimie ma się wskutek tego stale zimne nogi i katar. Również firanki w oknach są mało używane. Pospolitym trunkiem jest wino i kawa, których spija się olbrzymie ilości. Podobnie jak w Paryżu, kina zaczynają przedstawienia we wczesnych godzinach popołudniowych i ciągną je bez przerwy do późnej nocy. Liczne rodziny przychodzą do kin z dziećmi, przyczem w kinach wolno palić. Psy są w Rzymie zjawiskiem rzadkiem, ale zato jeden kot na dwóch mieszkańców. Są to stwo-

rzeńia niemal tak święte, jak krowy w Indjach. Nawet w luksusowych hotelach są mile widziane i nikogo nie dziwi, gdy na rampie w teatrze przy podniesieniu kurtyny siedzi spokojnie kot. Kto chce kupić coś we Włoszech, niechaj nie planuje, co kupi. Pewna Dunka udała się do olbrzymiego magazynu, aby kupić sobie karnawałowy kostium, a wróciła z neseserem. Ponieważ kostjomy były już wyprzedane, sprzedawcy nie chcieli jej wypuścić bez poczynienia innych zakupów, i cel osiągnęli.

W krainie Yankesów drogerja nowojorska, czy chicagoska tem różni się od europejskiej, że obok pigulek i przyborów toaletowych można tam nabyć także budziki, książki, chustki do nosa, papier listowy, owoce, zimne potrawy i wszelkiego rodzaju napoje alkoholowe. Wszystkie napoje są mrożone i w takim stanie spożywane. Dlatego w żadnym kraju niema tylu chorych na żołądek, co w Stanach. Nikt nie czyści sobie w domu obuwia. Nawet panie siadają na wysokich fotelach „Shoe Shine Parlors” aby dać sobie oczyścić obuwie przez murzyna, lub włoskiego pucybuta. Czystość ulic i placów publicznych pozostawia wiele do życzenia. Bogactwo graniczy z nędzą. Obok drapaczów chmur tułają się nędzne baraki, w jakich w Europie mieszka tylko ostatnia biedota na terenach popofortyfikacyjnych w Paryżu.

Amerykańskie business’y

Prywatne przedsiębiorstwo przeciwstrajkowe

Amerykański tygodnik „Fortune” podaje ciekawe szczegóły, dotyczące istnienia i działalności przedsiębiorstwa, noszącego nie budząca zresztą w Stanach zdziwienia, nazwę „Strike Office”. Biuro jak i jego właściciel, Mr. Pearl, mają swoją historję. Mając zaledwie siedemnaście lat wstąpił młody Pearl na służbę do niejakiego Stenford White’a w charakterze prywatnego detektywa. White’owi grożono niejednokrotnie śmiercią i w 1906 roku padł on istotnie ofiarą zamachu. Za ten zabójstwem kryły się jakieś skandale, których dokładny opis sprzedał Mr. Pearl za 1,500 dolarów nowojorskiemu dziennikowi „New Yorker World”. Za te pieniądze założył Pearl biuro strajkowe, które już w roku 1907 odegrało wybitną rolę podczas strajku służby miejskiej w New Yorku. Mr. Pearl, do którego pomocy uciekł się magistrat nowojorski, wynajął kilkuset murzynów, mających zastąpić strajkujących, a za swoje usługi pobrał drobnotkę w sumie 24,000 dolarów.

Ale był to dopiero początek. Interes Mr. Pearl’a rozwijał się, w 1908 i 1909 r. biuro jego tłumilo działalność strajkową maszynistów i kolejarzy na linii Erie Railway, oraz na statkach Munson Cy. Na strajkach kolejowych zarobiła impreza Mr. Pearl’a blisko dwa miliony dolarów. Najlepszą konjunkturą był rok 1910, gdy przedsiębiorstwo wysłało swoich ludzi do Chicago, Filadelfji, New Yorku i do innych miast. Ale w roku 1924 wschodzi słońce prosperity, strajki stają się rzadkie, dobrobyt i nawał pracy oraz obfitość zarobków — powszechne, Mr. Pearl i jego przedsiębiorstwo mają mało do roboty. Zato po 1931 roku wraz z nadejściem kryzysu poprawia się konjunktura dla imprezy Pearl’a strajki wybuchały tu i tam, rozszerzały się, pogłębiały.

Przedsiębiorstwo Mr. Pearl’a, kryjąc się pod skromną nazwą, rozbudowane jest organizacyjnie bardzo szeroko. Szefem jest oczywiście sam Pearl, sztab tworzy dwunastu „captains”, doskonale płatnych dowódców. Do pomocy mają oni spory zastęp ludzi umiejących się obchodzić z karabinami maszynowymi i bombami lźwiącymi. Ci otrzymują 15 do 20 dolarów dziennie. Wreszcie jest jeszcze zastęp t. zw. „corporals”, niższa ranga, którzy otrzymują po 6 dolarów dziennie i pełnią funkcje

Z tegorocznej mody wiosennej: Elegancki modny komplecik wiosenny z szerokim szalikiem szkockim. Rękawiczki i torebka z tego samego materiału.

dozorców. Lamistrajkowie werbowani są z pośród Chińczyków, murzynów, w ubogich dzielnicach podmiejskich. Otrzymują oni 4½ dolara dziennie. W razie potrzeby biuro może w ciągu 24 godzin werбовать i wysłać do miejscowości objętej strajkiem kilka tysięcy ludzi, którym towarzyszy ochrona zbrojna. „Fortune”, który jest zresztą tygodnikiem o zabarwieniu konserwatywnym przypuszcza iż Mr. Pearl dla „ożywienia” interesu nietylko tłum strajki, lecz również je wywołuje. M. K.

Podarki ślubne dla księżniczki szwedzkiej

Cała Szwecja przygotowuje z zapalem podarki dla księżniczki Ingrid z okazji ślubu jej z następcą tronu duńskiego, księciem Fryderykiem. Wszyscy mieszkańcy Sztokholmu na wezwanie prezydenta stolicy łączą swe wysiłki, aby ofiarować niezmiernie popularnej księżniczce najpiękniejsze okazy szwedzkiej sztuki stosowanej. We wszystkich prowincjach najwbitniejsze osobistości przewodniczą akcji subskrypcyjnej, świadczącej o powszechnym pragnieniu obywateli obdarowania księżniczki. Piękne prezenty w nowym domu będą jej przypominały ojczyznę. Wreszcie wszyscy obywatele szwedcy duńskiego pochodzenia zamierzają ufundować specjalny dar od siebie. Ponieważ księżniczka Ingrid pracowała zawsze niestrudzenie dla niewidomych i głuchoniemych, więc i ci nieszczęśliwi zamierzają złożyć „swojej” księżniczce oddzielny podarek.

Zawrotne liczby

Drutem obsługującym sieć telefoniczną Nowego Jorku możnaby 40-krotnie pokryć odległość dzielącą kulę ziemską od księżycy. Co roku idzie z dymem 21 milionów tonn węgla. Nowy Jork posiada 1580 kościołów, a jego mieszkańcy modlą się do Boga w 22 różnych językach. Dla swych chorych, olbrzymie miasto posiada 150 szpitali i 20 tysięcy lekarzy. W lombardzie zastawia się codziennie 5000 zegarków. Policja aresztuje codziennie około 2 tysiące osób. S. F.

Dziś premiera w Teatrze Wielkim

W ostatniej chwili przypominamy o dzisiejszej premierze prześlicznej operetki J. Gilberta „Katja tancerka” z czołowymi siłami, jak pp.: Dudyczówna, Kaupówna, Peterem, Sendeckim, Cirinem, Szpinglem, Kadenem. Operetka ta będzie nowym przebojem naszego teatru, na co wskazuje olbrzymie zainteresowanie melomanów dzisiejszą premierą. Przedstawieniem dyryguje kapelm. Barański, reżyseruje J. Sendeki. Śliczne tańce, oraz wspaniała nowa wystawa uzupełniają całość dzisiejszego wieczoru.

Dziś Junosza - Stepowski w Teatrze Nowym

Dzisiaj w czwartek 25 bm., gorąco oczekiwany występ gościnny Junoszy - Stepowskiego w świetnej kreacji hr. Kotwiczka w „Rozbitkach” Bliznińskiego. Jak wielkie zainteresowanie wzbudziły występy tego genialnego artysty, świadczy niezwykle ożywiony ruch w kasie zamawiania. Poznań, który tylokrotnie wielkim entuzjazmem przyjmował sposobnego artystę, będzie miał znowu sposobność ujrzenia mistrza sceny polskiej w roli o nieprzemijającej wartości owianej strzem prawdziwego artyzmu. Poza mierzarem wystąpią w rolach ważniejszych pp. Zbikowska, Orszańska, Brylińska, Zuromska, Bystrzyński, Fiszer, Nowacki, Serwiński, Sojecki, Przebiński i in. Reżyseruje St. Fiszer.

Polowanie na dziki w Indjach, w okolicy Delhi. Myśliwi odbywają polowanie konno, a widzowie towarzyszą im na słońcach.

SPORT

Hartlik - Fiałka - Noji - Kurpesa

na starcie XV jubileuszowego biegu „Kurjera Poznańskiego” — Przeszło 70 zgłoszeń do biegu młodzików — Olimpijczycy na stadionie miejskim w Poznaniu — Początek zawodów o godz. 11,30

Przygotowania do wielkiej niedzielnej imprezy o godz. 11,30 na stadionie miejskim w Poznaniu, są na ukończeniu. W środę wieczorem odbyło się specjalne zebranie zarządu POZLA, na którym ustalono ostatnie szczegóły.

Do jubileuszowego biegu „Kurjera Poznańskiego” zgłosiło się do środy włącznie przeszło 70 zawodników, wśród nich elita długodystansowców, z mistrzem Polski, Fiałką (Cracovia), Hartlikiem („Stadion” - Król. Huta), Nojim („Legja” - Warszawa) i Kurpesą („IKP” - Łódź) na czele. Również zgłosili udział swój, dobrze znani przełajowcy, jak: Gałuszka („Brygada” - Częstochowa), Jakubowski („Sokół” - Poznań), Janowski, Robiński i Grygolewicz („Warta”), Kluge, Janicki (KSM) i inni.

Nazwiska powyższe dają rękojmię, że walka o pierwsze miejsca będzie bardzo zacięta, bowiem każdy z wyżej wymienionych zawodników dołoży niewątpliwie starań, aby zająć jak najlepsze miejsce.

Do odbywającego się w tym roku po raz pierwszy biegu juniorów o nagrodę „Kurjera Poznańskiego” zgłosiło się dotychczas również przeszło 70 zawodników. Niewątpliwie i ten bieg będzie bardzo ciekawy, bowiem na starcie znajdzie się młodzież, po większej części niestowarzyszona i może właśnie w tych szeregach znajdą się przyszłe „asy” przełajowców, dla których niedzielny bieg „Kurjera Poznańskiego” będzie pierwszą próbą.

Trasa biegu dla seniorów wynosi około 4500 m, dla juniorów zaś około 1900 m. Start i meta na Stadionie Miejskim. Zawodnicy po przebiegu półtora okrążenia biegni wybiegną przez bramę maratonską w kierunku Łazienek przy Drodze Dębińskiej, poczem wracają na boisko, gdzie przed lożą honorową trybuna zachodniej znajdować się będzie meta.

Oba biegi poprzedzą ogólnopolskie zawody lekkoatletyczne, rozpoczynające się o godz. 11,30, z udziałem czołowych zawodników krajowych, wyznaczonych do obozu przedolimpijskiego — I tu spodziewać się należy zaciekłej walki o każdy centymetr, wzgl. ułamek sekundy.

W poszczególnych konkurencjach startować będą:

Kula: Heljasz i Hoffmann (Warta), Siedlecki (Legja-Warsz.), Pławczyk (AZS-Warsz.), Kotowicz (AZS-Pozn.).

Dysk: Siedlecki (Legja-Warsz.), Heljasz i Hoffmann (Warta), Pławczyk (AZS-Warsz.), Kotowicz (AZS-Poznań).

Oszczep: Lokajski (Warszawianka), Turczyk, Świętlik i Szmidt (Warta).

Tyczka: Kluk (Legja - Warszawa), Hoffmann (Warta), Gniot (AZS-Pozn.), Szmidt (Warta).

100 m: Biniakowski i Jasiewicz (Warta), Szymański (Sokół-Leszno), Koźlicki (AZS-Warszawa), Łada (Legja-Warsz.), Czyż (Król.-Huta), Ciesielski (AZS-Poznań).

400 m: Biniakowski, Iwański i Marciniec (Warta), Pujanek (Sokół-Leszno), Koźlicki (AZS-Warsz.).

800 m: Kucharski (Jagiellonia-Białystok), Kostrzewski (AZS-Warszawa), Lesicki (Warta), Pawlak (W.), Siuda (AZS-Pozn.), Kubś (KPW-Poznań).

Zawody rozpoczynają się punktualnie o godz. 11,30 na Stadionie miejskim, z następującym programem: godz. 11,30 tyczka, kula, 100 m; godz. 12 — 400 m, skok w wyż. dysk; godz. 12,15 — bieg juniorów na dyst. około 1900 m; godz. 12,15 — 800 m, oszczep; godz. 12,30 — bieg główny seniorów na dyst. ponad 4.000 m.

Na stadionie zostały zainstalowane megafony, przez które będzie się informowało publiczność o przebiegu walki na trasie biegu, poza stadionem. (al)

Nagrody na niedzielnej imprezie wystawione są w oknie zakładu fotograficznego p. Pucińskiego, w gmachu naszego wydawnictwa, św. Marcin 70.

2 maja o godz. 18 na boisku „Sokoła” przy Drodze Dębińskiej. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat T. G. „Sokół”, ul. Podgórna 2. (kom)

XI doroczny bieg leśny K. S. M. M. Boże Ciało odbędzie się 5 maja o godz. 12,30 w Dębinie. Trasa biegu wynosi 2,200 mtr. Start i meta na placu zabaw.

Dalsze zgłoszenia wraz z wpisowem przyjmuje: Cichocki Kazimierz, Poznań Górna Wilda 40 m. 28.

Nadzwyczajne walne zebranie Polskiego Związku Gier Sportowych, zwołane zostało wobec ustąpienia ptk. Mysłowskiego ze stanowiska prezesa na dzień 19 maja. (PAT)

Pieściarstwo

Pierwszy krok pieścierski odbędzie się w sobotę 27 i w niedzielę 28 bm. o godz. 19 w „ośrodku” przy ul. Bukowskiej. Udział zgłosili: K. S. „Warta”, T. G. „Sokół” — Poznań i K. P. W. Poznań. (kom)

Międzynarodowy mecz z Lotwą nie dojdzie do skutku, gdyż zarówno warunki jak i termin spotkania są dla P. Z. B. nie do przyjęcia. (al)

Piłka nożna

O wejście do klasy A — P. Z. O. P. N.: „Sokół” Kępno — „Korona” Poznań 1:3, „Kościński” — „Olimpia” 2:3 (1:2).

O spadek z klasy B: „Rogoziński” — „Polonia” Główna 2:4 (0:1).

O wejście do klasy B: „Sokół” Rawicz — „Czarni” 3:1 (2:1), „Orkan” — „Sokół” Molsina 1:0 (0:0), „Wiktoria” Września — „Szamotulski” 1:0 (0:0), „Sokół” Gniezno — „Warta” III 5:1 (2:1), „San” — „Promień” 4:4 (3:2), „Sparta” Oborniki — „Nielba” Wągrowiec 8:0 (4:0), „Legja” Środa — „Kania” Gostyń 4:0 (3:0), „Sokół” Jeżyce — „Unja” 0:3 (0:0).

O puchar juniorów fundacji członka honorowego K. S. „Warta” p. Franc. Rotnickiego: „Legja” jr. — „Warta” jr. 3:2 (2:1), „KPW” jr. — „Korona” jr. 3:1 (2:0), „Orkan” jr. — „San” jr. 0:1 (0:0), „HCP” jr. — „Pentaton” 4:1 (1:0).

Zawody towarzyskie: W Lesznie „Polonia” — „Sokół” Leszno 5:1 (2:1), „Sokół” Kępno — „Ruch” rez. Wielkie Hajduki 2:7 (0:4) i 1:5 (0:4), „Polonia” Kępno — „Sportverein” Kluczbork 2:5 (1:4) i 6:2 (2:0), „Polonia” Środa — „KPW” II 2:2 (2:0), „Sokół” Opalenica — „Sokół” Woleztyń 5:2 (2:1), „Stella” Żabikowo — „KPW” II 2:1 (1:0).

„Ostrowia” — Rozdzień 2:5 (0:2 i 1:1 (0:1), „Rawicki” — Sportverein Trachenberg 2:5 (1:0) i 5:0 (0:0).

W Krakowie rozegrano mecz pomiędzy „F. C. Wien” i kombinowanym zespołem z graczy „Cracovii” i „Garbarni” z wynikiem 0:0. W pierwszej połowie przeważali Polacy, jednak ataki ich rozbiły się o doskonałą obronę gości.

Tennis

Jędrzejowska bronić będzie tytułu zdobytego w ubiegłym roku, a międzynarodowych mistrzostwach Austrii, które odbędą się w Wiedniu w dniach 5 do 12 maja.

Mecz Polska i Węgry rozegrany zostanie definitywnie w Katowicach w dniach 14 do 16 maja. Barw polskich bronić będą Tarłowski, Bratek i Witman.

Na mistrzostwach Estonii w początkach czerwca w Tallinie wyjedzie Witman w celu obrony zdobytego przed rokiem tytułu. Prócz niego pojedzie jeszcze jeden z graczy: Spychała, Bratek lub Popławski.

Na turniej do Paryża i Wimbledonu wyjadą Jędrzejowska, Hebda i Tłoczyński.

Program uroczystości 3 Maja

Dnia 2 maja: O godz. 19,30 uroczysty capstrzyk na Placu Wolności z udziałem wszystkich orkiestr wojskowych i przemarsz oddziałów wojskowych po ulicach miasta.

Dnia 3 maja: O godz. 6,30 hejnał z wieży ratuszowej.

O godz. 9 uroczysta msza św. w Katedrze dla władz i delegacji stowarzyszeń społecznych.

O godz. 10 msza św. przed gmachem D. O. K. VII dla wojska, oddz. W. F. i P. W. oraz organizacji społecznych. Najpóźniej o godz. 9,30 zajmują organizacje wyznaczone miejsca przez poszczególnych komendantów grup przy Al. Marcinkowskiego, czołem do ul. Pocztowej, Wejście na Al. Marcinkowskiego wyłącznie od strony Placu Wolności. Po mszy św. defilada przy Pomniku Wdzięczności.

O godz. 19,13 uroczysta audycja ku uczczeniu 3-go Maja w studio Radja Poznańskiego.

O godz. 20 uroczyste przedstawienie opery Moniuszki „Halka” w Teatrze Wielkim. Część dochodu przeznaczona na cele Towarzystwa Czytelników Ludowych. Ceny miejsc od 50 gr do zł 2,25. Bilety do nabycia w Bibliotece T. C. L., św. Marcin 37.

RADJO

CHOPIN W POEZJI

RECYTACJE POEZJI Z ŁODZI W PIĄTEK 26. IV. O GODZ. 22.30

Poezja i muzyka

Przeżycia związane z muzyką Chopina znajdują niejednokrotnie dla siebie wyraz w poezji. Z wierszami temi, od Norwida po Wierzyńskiego zapozna słuchaczy p. Piechal, w dniu 26 kwietnia (piątek) o godz. 22,30, ukazując gradację tematów i bardzo różnorodnie ustosunkowanie się poetów do natchnień muzycznych (tr. z Łodzi).

W następnym dniu, w sobotę 26. 4 o godz. 22,15 szkic literacki pt. „Poezja, a muzyka” wygłosi dr. Furmański, (podając jakby komentarze krytyka do audycji chopinowskiej) w którym zrealizuje ciekawe rodzaje wzajemnego związku i oddziaływań tych dwóch bliskich sobie dziedzin sztuki, posiadających wiele rysów pokrewnych (harmonie dźwięków, rytm, refreny, leitmotywy i t. d.).

Eugenjusz Bodo przyjeżdża!

Eugenjusz BODO, najznakomitszy polski piosenkarz, popularny gwiazdor sceny i ekranu, ulubieniec publiczności „polski Chevalier” po wielkich tryumfach w kraju i zagranicą przybywa niebawem do Poznania i wystąpi jedyny raz w naszym mieście w nadchodzącą sobotę, 27 kwietnia o godz. 11 wieczorem w kinoteatrze „Słońce”.

Eugenjusz Bodo w naszym mieście reklamy nie potrzebuje! Zna go dobrze i kocha cały Poznań! Bodo jest nie tylko znakomitym piosenkarzem ale też i świetnym artystą filmowym — w każdym razie w Polsce najznakomitszym gwiazdorem. Jego świetne filmy: „Jego Ekselencja Subjekt”, „Pieśniarz Warszawy”, „Czy Lucy na jest dziewczyna” zjednały mu niesłychaną popularność nie tylko w Polsce ale i zagranicą. Na sobotnim swym wieczorze w „Słońcu” BODO wystąpi w swym najnowszym popisowym repertuarze i z właściwym sobie wdziękiem zaprezentuje naszej publiczności szereg swych najnowszych, popisowych przebojów!

W sobotnim wieczorze udział w „Słońcu” przyjmą ponadto: znakomita pieśniarka polska, ulubienica publiczności, niezrównana odtwórczyni tang i romansów cygańskich Irena Carnero oraz niezrównany komik i humorysta, bohater wielu filmów polskich popularny Stanisław Sieniński, który wystąpi w swym popisowym repertuarze!

Zarówno nazwiska świetnych artystów, jak też i doborowy program są najlepszą rękojmią, że sobotni Wieczór w „Słońcu” cieszyć się będzie wielkim i zasłużonym powodzeniem.

Bilety po cenach b. przystępnych od 1—4 zł (łącznie z wszelkimi opłatami) są już do nabycia w składzie cygar p. Szrejbrowskiego, ul. Br. Pierackiego 20. Telefon 56-38.

zg 10 982

Koncert muzyki włoskiej pod dyktando Willy Ferrero

W dniu 26 kwietnia (piątek) o godz. 20,15 rozgłośnię radjowe transmitować będą z sali Filharmonii Warszawskiej koncert poświęcony muzyce włoskiej pod dyktando włoskiego kapelmistrza wszechświatowej miary, Willy Ferrero. Program przedstawia się nader ciekawie, ze względu na znaczną ilość utworów nowoczesnych kompozytorów włoskich, które będą po raz pierwszy wykonane na estradzie warszawskiej. W programie: Vivaldi, Scarlatti, Respighi, Rossini, Mascetti, Rossellini, Petracchi i Zandonai.

korespondencja

— „Szymko — Poznań”. Składki wpłacone do Versicherungsanstalt przed 20 laty są obecnie bez znaczenia, skoro Pan nie podtrzymał swych uprawnień przez dobrowolne kontynuowanie ubezpieczenia, tj. przez nalepianie co najmniej 20 znaczków tygodniowych w ciągu każdego dwulecia, począwszy od daty wystawienia ostatniej karty kwitowej. Odnosny testament może Pan złożyć w sądzie grodzkim, który sporządzi odpowiedni protokół i pobierze opłatę za przechowanie, które są minimalne. (K.)

— „K. P.” Abonent”. Przebudowa ta, o ile została przez miejski urząd budowlany zatwierdzona i odebrana, stanowi przebudowę gruntowną, która wyłącza jest z pod ustawy o ochronie lokatorów i podatku od lokali nie podlega, jeżeli właściciel wniósł udokumentowane podanie o przyznanie mu tych ulg. (K.)

— J. R. Jeżeli pracodawca nie przeznaczył wyraźnie odpowiedniej ubikacji na szatnię, nie odpowiada on za zaginiony przedmiot. (K.)

— „Jan i Leon — Września”. Wystarczy adresować: Szkoła Morska, Gdynia. Znaczkę na odpowiedź należy dołączyć. (K.)

— „Dowód osobisty 356 31”. Dozór kościelny ma prawo uchwalenia podatku kościelnego w sposób zapodany. Wymiar ten zatwierdzić musi urząd wojewódzki i Kurja Arcybiskupia, a potem dopiero dozór kościelny przesyła nakazy płatnicze i ściągą przymusowo przez urząd skarbowy. (K.)

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antniego Leśniewicza w Poznaniu.

Szary człowieku, nie zginięsz w niepamięci!

bo o T w e j pobożnej ofiarności na długo świadczą kamienny kolos ze spizową postacią Chrystusa u wrót Poznania, bo Ty właśnie stanowiąc najistotniejszą treść tłumów, manifestujących tak często przed poznańskim Pomnikiem Wdzięczności.

Składajmy więc wszyscy ochotczo na resztę kosztów budowy tegoż pomnika.

— P. K. O. konto czekowe nr. 207.470. —

Ofiarodawców wpisuje się do pamiątkowej złotej księgi.

Otwarcie obozu olimpijskiego

W środę rozpoczął się na Bielanych pierwszy przedolimpijski obóz lekkoatletyczny męski, którego kierownikiem jest kpt. Baran, a trenerem — p. Cejzik.

Przez bież. tydzień na obozie, który się odbywa na Bielanych w CIWF, bawić będą nieliczni stosunkowo zawodnicy. Władcy obóz rozpocznie się 29 bm., po wielkich niedzielnych zawodach lekkoatletycznych w Poznaniu, z okazji jubileuszowego biegu „Kurjera Poznańskiego”, na których startować będą wybitniejsi lekko - atleci, wyznaczeni do obozu. Przybędą oni na obóz dopiero 29 bm.

W składzie obozu zaszły pewne zmiany. Nie wezmą w nim udziału z różnych względów nast. zawodnicy: Kusociński, Koźlicki, Haspel, Morochyżyk i Soldan. Nie przyjedzie również pięciu zawodników z serji młodszych i słabszych, których wyznaczono na obóz tytułem próby. Natomiast wyznaczono pięciu nowych lekkoatletów do obozu, a mianowicie: Turczyka z Poznania, Imiela z Łodzi, Śliwaka ze Lwowa, Fiedoruka z Wilna i Półtoraka z Białogostoku.

Razem na obozie znajdzie się około 30 zawodników, z których w tygodniu b. trenować będzie pod kierunkiem p. Cejzika tylko 15.

Lekka atletyka

„Astra” Krotoszyn — „K. P. W.” Inowrocław 65½:36½. Na boisku 56 p. p. rozegrano powyższe zawody, które w poszczególnych konkurencjach dały następujące wyniki: Skok w wyż.: 1. Małecki (A) 162 cm, 2. Barczak (KPW) 157 cm; wdal: 1. Małecki (Astra) 6,10 m, 2. Barczak (K. P. W.) 5,95 mtr.; 100 mtr.: 1. Nowak (K. P. W.) 11,7, 2. Gomółka (Astra) 12,1; 200 m: 1. Małecki (A) 24,4 sek., 2. Barczak (KPW) 25,0 sek.; 800 m: Sterszuła (A) 2:17, 2. Kokociński (A) 2:18,7; 3.000 m: 1. Chmielarz (A) 10:22,8; 2. Skrzynecki (A) 10:32,6; 4x100 m: 1. Astra 48,0, 2. K. P. W. 52,8; dysk: 1. Grzelski (A) 40,69, 2. Henrykowski (A) 34,46; oszczep: 1. Henrykowski (A) 42,96, 2. Szyszka (A) 39,67; kula: 1. Grzelski (A) 13,18, 2. Henrykowski 10,43. (ks)

„Sokół” poznański organizuje bezpłatny kurs lekkoatletyczny dla pań — nowicjuszek — pod kierownictwem p. Jadwigi Wajsbówny. Kurs rozpocznie się we wtorek

Dnia 25 kwietnia 1935 r. o godz. 8,30 rano, zasnął w Bogu, po dłuższych cierpieniach, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., nasz najdroższy ojciec, teść, dziadek, brat, stryj i wuj, ś. p.

Maksymiljan Zabłocki

w 79 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 28 kwietnia o godz. 5-tej z domu żałoby przy ul. Miłej 15 na cmentarz parafialny jeżycki.

Nabożeństwo za duszę drogiego Zmarłego odprawi się w poniedziałek, o godzinie 8,30 w kościele św. Florjana, o czym Krewnym i Znajomym donoszą

w ciężkim smutku pogrążeni

dzieci, synowa, zięciowie, wnuki i rodzina.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

zg 10 992

Dnia 23 kwietnia 1935 r. wieczorem powołał Pan Bóg do Siebie po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzoną ostatnimi Najśw. Sakramentami naszą nieodżałowaną, ukochaną córeczkę i siostrzyczkę,

Basinkę

w 9 wiośnie życia. Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 26 bm. o godz. 16 z kostnicy Szpitala Garnizowego Wały Jana III na cmentarz św. Marciński przy ul. Bukowskiej.

W ciężkim smutku pogrążeni

rodzice i rodzeństwo

Władysławostwo Gramlewiczowie z dziećmi.

zg 10 990

Poznań, 24. 4. 1935 r.
Pl. Nowomiejski 1.

Za okazane współczucia z powodu śmierci matki mej, ś. p.

Teresy z Józewiczów Borowskiej

przedewszystkiem Przewielebn. Ks. Kan. Szejbrowskiemu, Ojcu Jezuitów Ks. Smolibowskiemu, Przewielebnemu Duchowieństwu, wszystkim Krewnym i Znajomym, składam serdeczne

Bóg zapłać

zg 10 991
Poznań, Chwaliszewo 76.

Władysław Borowski.

JAKANIE

oraz wszelkie inne zbroczenia mowy radykalnie usuwa wieloletni zakład leczn. dla jakaków. Przy zakładzie szkoła dla **głuchoniemych** i mało-rozwiniętych.

Tg 600

Dr. Żyłkiewicz - Warszawa, ul. Chłodna 22.

Prospekty kancelarja wysyła bezpłatnie.

Zaraz, w tej chwili

muszę zamówić wszelkie **druki reklamowe**

na Targi Poznańskie, i to tylko w firmie

PAPIERODRUK

Poznań, Aleje Marcinkowskiego 6

dr 2019

ORYGINALNE PROSZKI

"MIGRENO-NERVOSIN"

R.M.S.W. 151599

ZNAH FABR.

z KOGUTKIEM

SA ŚRODKIEM KOJĄCYM BÓLE

ZASTOSOWANIE:

BÓLE GŁOWY

MIGRENA, NEURALGIA

BÓLE ZĘBÓW

GRYPA, PRZEZIEBIENIA

BÓLE: ARTRETYCZNE, STAWOWE, KOSTNE I T.P.

ŻĄDĄCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW

ZE ZN. FABR. **KOGUTEK**

SPRZEDAJA APTEKI

n 8296

Wzywa się wszystkich wierzycieli spadkobierców po zmarłym

WALTERZE BURGERCIE

w Nowemmieście n/W. pod rygorem utraty prawności po upływie trzech tygodni do zgłoszenia swych pretensyj niezwłocznie do

SPAR- U. DARLEHNSKASSE Spółdz. z nieogr. odp.

Nowe Miasto n/W.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. l, w, s, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmują się do godz. 11,30, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,15.

Na ogłoszenia szyfrowane

wymagające złożenia „zgłoszeń” lub „ofert” do „Kurjera Poznańskiego” za Nr..., prosimy kierować listy do nas oddzielnie na każde ogłoszenie, nigdy zbiorowo w jednym liście na kilka ogłoszeń. W nrozniku dolnym, lewym koperty lub pocztówki prosimy umieścić czytelnie numer ogłoszenia, abyśmy korespondencję, nie otwierając jej doręczyć mogli inserentowi.

Kurjer Poznański

Poznań,
sw. Marcin 70

zdg 57 675

Przestrzec musimy zgłaszających się przed dołączeniem do ofert dokumentów oryginalnych, świadectw i t. p., gdyż administracja nasza nie przyjmuje na siebie żadnej odpowiedzialności za ich zwrot, jak wogóle za dalsze załatwienie oferty przez inserenta.

Adres inserenta wskazuje (zamiejscowym za dołączeniem znaczka pocztowego) tylko w tym wypadku, jeżeli inserent upoważnia nas do tego, podając w ogłoszeniu „Wiadomość” lub „Adres” wskaże „Kurjer Poznański” Nr....

Administracja.

1. KAMIENICE

Kamienica
składem 65 000, wpłaty 35 000, — dochód 9 400, — Bloch, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 16, zdg 78 190

Pensjonat
w Puszczykowie trzydziści pokoi kompletnie meblowany, sprzedam 85 000, wpłaty 25 000, Krzesiński, Piekary 8, zdg 78 946

Kamienica
cena 25 000, — dochód 4 200, — Informacje 3—5, Szwaicarska 14—4, zdg 78 909

Willa
nowa, dwumieszkanowa, wpłaty 16 000, — amortyzacja. Informacje 3—5, Szwaicarska 14—4, zdg 78 908

Kamienica
3-piętrowa nowa, dochód 8 600 zł, cena 65 000, — wpłaty 35 000, — amortyzacja. Seida, Poznań, Złogoszenia pod zdg 78 869 Kurjer Poznański, zdg 78 842

Kamienicę

dochód 20 000 zamienie na większą dopłace 250 000 gotówka. Zgl. Kurjer Pozn. zdg 78 760.

Kamienicę

restauracja cukiernia I kl. bez długu zamienie na kamienicę dopłace 80 000. Zgl. Kurjer Pozn. zdg 78 759

Kamienicę

nowa dochód 5 600 sprzedam — 45 000, wpłaty 25 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 861

Wille

z dużym ogrodem tanio sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 925

2. PIENIADZ

Za

1 000 zł pożyczki na 3 miesiące dam stała posadę na mlynie. Zgłoszenia pod zdg 78 869 Kurjer Poznański, zdg 78 842

2—3 tys. zł

na jeden rok, dam dobre zabezpieczenie i 10%. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 012

Poszukuję

współpracownika z branży kosmetyki z got. 2—3 tys. Zgłosz. Kurjer Pozn. zdg 78 783.

Gwarancji

bankowej 75 000 poszukuje. Dam 400 miesięcznie. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 718

Hel — Morze

Poszukuje współnika z gotówką 2 000, — do dobrego interesu. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 673

100,—

pożyczki poszukuje 4 mies. Zabezpieczenie. Raty mies. 25,— Oferty Kurjer Poznański zdg 78 620

1 000 zł

wypożycze uzyskanie posady lub wspólnotwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 990

Franki szwajcarskie

w złocie kupię. Zgl. Kurjer Pozn. zdg 78 793

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Letnisko

z pierwszorzędem utrzymaniem w pięknej i lesistej okolicy nad Wartą poleca Maj. Sowiniec, per Mosina, tel. Mosina 4, Poznań 13-95. zdg 78 891

Za

procent dam na trzymiesiące wolne utrzymanie letnikowi za pożyczkę do 1 500 zł na trzymiesiące i solidną gwarancję. Zgłoszenia pod zdg 78 868

4. OSOBISTE

Co jutro będzie,

nikt z nas nie wie, lecz wiemy co jest dziś, dziewczynie smukłej, niczem mewie mówi najdroższy Zdzis: Mam szczęście, mam gotówkę, mam wszystko co należy, lecz wiem, że za

złotówkę

mam **podwieczorek** świeży. (Weber, Nowa 4), ng 8133

Blondynka

ogłaszałam wczorajszy Kurjer Intruz poniedziałkowy. zdg 78 748

5. OŻENKI

Kupiec

kawaler, lat 41, energiczny, rzutki, zdrowy, posiadający własne przedsiębiorstwo, wiekszym i powiatowym mieście, mieszalnym, wartość 160 tys. zł, szuka odpowiedniej znajomości, celny matrymonjalnym. Pośrednictwo krewnych mile widziane. Panie odpowiednio sytuowane, którym zależy szczęśliwym pojęciu małżeńskim zechca złożyć oferty fotografii, która sie zwraca Kurjer Poznański zdg 76 889

Wspólniczki

do składu kolonialnego poszukuje osamotniony kupiec, ewentl. ożenek. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 708

Kupiec

przystojny, kulturalny zapozna pania od lat 30 do 40, miła, edukowana, z dobrego domu. Cel matrymonjalny. Dyskrecja. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 661

Panna

lat 29, brunetka, milego usposobienia szuka męża na dobrem stanowisku. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 031

Największy wybór

posażnych pań oraz panów zajmujących poważne stanowiska, poleca jedynie „Echo”. Poznań, św. Marcin 68 tel. 50-30. zdg 79 016

7. SPRZEDAŻE

Meble

poleca najtaniej **K. Bakoś, Stary Rynek 51** zdg 76 004

Maszyny do pisania

biurowe i kafereczkowe „Continental”

Triumf techniki. Jakość niedościgniona. Przedstawicielstwo: **Przygodzki, Hampel i S-ka** Poznań, Sew. Mielżyńskiego 21, Tel. 21-24 ng 8533

Opony samochodowe

dostarcza **„WUL-GUM”** A. Kwiatkowski, Poznań, Wielkie Garbary 8, tel. 18-64. Przedstawicielstwo na woj. Poznańskie opon, gum pełnych i półpneumatyków.

Pirelli

Posiadamy na składzie opony „Stomil”, „Michelin”, „Dunlop”, „Engelbert”, „Firestone”. Akcesoria, akumulatory, smary, oleje. Największy i fachowy zakład wulkanizacyjny w Polsce. Zgłoszenia 29-10. zdg 78 845

Protektownia

Nakładamy na zjeżdżone opony protektory fasonowe i udzielamy 20 000 km gwarancji. Wielkie zapasy opon używanych wszelkich rozmiarów. Ceny najkorzystniejsze. Zgłoszenia 29-10. zdg 78 845

Skład kolonialny

istniejący przeszło 25 lat sprzedam. Poznań, Półwiejska 15. zdg 78 434

Skład papieru centrum braku kapitału tanio sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 78 458

Motor

elektryczny A. E. G. 8.4 Kw. 440 volt. Amp. 22. obroty 1 200. bardzo mało używany sprzedam Pogorzelski, Poznań, Wodna 7. zdg 76 600

Wózek

dziecięcy sprzedam. Ul. Długa 4, m. 48. zdg 78 225

Motocykle

używane okazjnie sprzedaje Nowaczyk, Górna Wilda 30. zdg 78 570

16 mórg

zabudowania murowane twarzą kryte, wszystkie w dobrym stanie, żywy, martwy inwentarz, przy szosie 2 km od Wrześni, stopy dla emeryta lub kolejarza. Sprzedam za gotówkę, cena 9 500 zł. Zgłoszenia W. Netter, Września Rynek 8 m. 13. ng 90723

Kiosk bezkonkurencyjny murowany towarem, pokojem mieszkalnym sprzeda zaraz tanio, okazjnie — Kudliński, Poznań, Wysoka 11, m. 26. zdg 78 840

Lisy

srebrne patagońskie wielkim wyborze tanio sprzedaje Łajewski, Pierackiego 20. Pg 3268-16.82

Najtańsze źródło

zakupu opon samochodowych — wszelkich fabrykatów. Chłodnicę: Ford, Chevrolet wszystkich modeli. Części zamienne i akcesoria. P. F. Szczepański i Synowie, Poznań, ul. Wielka 17, Telefon 30-07 ng 8074

Wózki

dziecięce, naprawia, pociąga, czyszczy, Razer Szewska 11. zdg 77 640

Dywan brukselski

3x2 parawan japoński pomosty perskie świeczniki żydowskie — Skarbowa 4 parter lewo. zdg 78 845

Kiosk

centrum tanio. Adres Kurjer Poznański zdg 78 820

Pianino

krzyżowe zagraniczne tanio. — Strzelecka 25 — 3. zdg 78 519

Centryfuge

beben do pralni magiel domowy sprzedam. GAEDE św. Wojciech 29. zdg 78 805

Wortingtona

pompe calowa sprzedam GAEDE św. Wojciech 29. zdg 78 806

Tennis

siatki sprzedam. GAEDE św. Wojciech 29. zdg 78 804

Singera

krawiecka, stół przedłużany tanio. Słowackiego 29 — 10. zdg 78 942

Stołowy
serwis czeski, Woźna 18-17. zdg 78 895

Maszyny do pisania
małe i duże, nowe i używane, najniższe ceny — Gwarancja. — Skóra Marcinkowskiego nr. 23 ngr 8303

Pianino
sprzedam 3 Moja 3a, m. 13, parter. zdg 78 938

Lodówka
pomyślna, stół, szklany dla kawiarni. Czesława 11 — sklep. zdg 78 936

Smoking
ubranie wszystkie, Górna Wilda 45, m. 12 zdg 78 935

Jadalnię
kanape, fotele, serwis, obiadowy, kawowy, radioodbiornik, zegar stojący, trzywagowy Westminster. Wiadomość Kurjer Poznański zdg 78 914

Pianino
pierwszorzędne. Aleje Marcinkowskiego 1-1. zdg 78 912

Dywan
wiedeński 3x4 ciemny, złożony do obejrzenia „Lamus” Strzelecka 1. zdg 78 904

Sprzedam
1 morgo ogrodu w Antoninku, opłotowana (czu drzew, ładne położenie nadające się na letnisko. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 658

Samochód
Lancia 45 konna, sportowy wóz w dobrym stanie zaraz na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 659

Fabryczne
nowe zabudowanie, 3 pokoje, ogród, centrum Poznań sprzeda właściciel. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 710

Składnice
centrum, odpowiednia, drzewo, materiały budowlane, bocznicza sprzedam 2 500. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 717

Kartofle
do sadzenia ul. Podolska 10. zdg 78 725

Kanarki
pełne śpiewaki, białe — żółte, samice do legu, białe — złote sprzedam. Matejki 30 — 17. zdg 78 692

Kajak
dwuosobowy żaglem, Knapowskiego 9, Walczak. zdg 78 698

Skład
papieru, tytoni szybko zdecydowanemu. Pocztowa 20. zdg 78 417

Skład
warzyw, owoców, pieczywa, — centrum korzystnie. Adres Kurjer Poznański zdg 78 639

Dom
nowy z ogrodem wszelkie wygody sprzedam. Staroleka, Bystra 10b. zdg 78 095

Maszyny do pisania i liczenia
najwyższej jakości

Kochanowicz i Ska
Ratajczaka 14. Pz 3264-15.41

Okazja
rzeźnictwo warszatem najruchliwsza ulica 2.500 zł sprzedam. — Oferty Kurjer Poznański zdg 78 744.

Gabinet męski
w stylu flamandzkim oraz pokój jadalny w stylu romańskim korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 970

Futro
damskie karakulu korzystnie. — Sawajcarska 27, parter, prawo. zdg 78 738

Gablotka
oszczędna 3 metr. długa, stoły, składowa, pianino, różne stoliki, krzesła, fotele, umywalnie z marmurem, pokoje meskie, sypialnie, jadalnie po takich cenach sprzedaje Podgórna 6 — Ignacy Rapp. zdg 7 853

Rowery
najtaniej złotych 100. Traugutta 23 mieszkanie 8. zdg 78 764

Skład
drobny i owoc polaczony kolonialnie na sprzedaż. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 78 750.

Guilolina
Krauzego, szerokość 50 cm prawie nowa. Gimnazjum Schillera. tel. 13 83.

Kantyna
wojskowa Poznań sprzedam o broń 30 000 rocznie, potrzeba czterech tys. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 766

Parcele willowe
w centrum miasta korzystnie na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 859

Jadalnię
„Empire”. Jadalnia 525, Stolarz Bukowska 9. zdg 78 575

Parcela
zwarta budowa przy Słowackiego razem 1471 m². Oferty „Par”, nr. 54.275. Pz 3625-54.275

Regaly
lampy, reflektory, szafy, kraty, manekin, przybory sportowe za bezcen. Pocztowa 20, m. 5. zdg 79 032

Wielki luksusowy hotel, położony w Gdyni wraz dużymi terenami centrum Gdyni sprzedaje się okazjnie wraz całokształtem urządzeniem, instalacjami, umeblowaniem. Na hotelu ciężka żywcza Banku Gospodarstwa Krajowego niskoprocentowa i rozłożona na długie lata. Poznań, Skarbowska 3. Pensjonat Quisisana, pokój 3, osobicie 9-11 zdg 78 996

Sypialkę
dębowa korzystnie sprzedam. — Stary Rynek 95, I p. od 11-19. zdg 78 989

Każdemu
sprzedaje się tanio: **Szkoło stołowe Porcelanę — fajans Hurtownia Szkła** 27 Grudnia 4 (piętro). zdg 78 991

Gocinieć
pierwszorzędny 20 morg ziem. — Inwentarzem 11 000 sprzedam. — Strabiel, Poznań, Słowackiego 21 zdg 78 880

Motocykl
marki F. N. 3 1/2 konia sprzedam. Lewandowska, Górna Wilda 74. zdg 78 871

Plaszcze Kostjumy Komplety
najkorzystniej wprost z fabryki konfekcji damskiej **Wildowa, Syn, Wodna 1** przyjmujemy asygnaty kredytowe ng 5128

Zaoszczędzisz
kupując dobra **odzież zawodową, ochronną** w firmie B. Hildebrandt. Poznań. St. Rynek 73. ng 8736/7

Stojaki
składowe do pokryw, tabletek, misek, kasa, biurko, krzesła, umywalka, szafa, tanio sprzedam. Skład Porcelany, Marsz. Focha 43. zdg 78 848

Szory
używane wyjazdowe, robocze, na sprzedaż. Razer, Szewska 11. zdg 78 747

Skrzypce
dobre 35. — Wielkie Garbary 41 m. 6. zdg 78 632

Sprzedam
szmerglówkę, magneto, nadająca się na wiatrak Matalewski, Kościar. Rynek 16. ng 9077

Meble Baranowski
Poznań, Podgórna 13. Pz 3227/8

Dodatki krawieckie
obecnie najkorzystniej tylko w nowym składzie Wyrwiński — Nowa 11, piętro (nad zegarem). dg 1618/19

Gablotkę
sprzedam. 27 Grudnia 16, m. 6. zdg 79 029

Zakład fryzjerski
korzystnie sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 79 017/8

Maszyna
pisania prawie nowa. Marcina 15 m. 5. zdg 78 903

Szparagi jajka
Leghornów tanio sprzedaje Filia Nadmlyna, Półwiejska 17, Chwałiszewo 20.

Ogrody — Restauracje Pensjonaty — Zakłady
kupują najtaniej tylko wprost Wroniecka 24, Hurtownia Porcelany. zdg 78 986

Parasole, torebki damskie, walizy portfele

W. Czysz,
Poznań, Skolna 11. dz 2 001

10. MAJĄTKI
Majątek
750 dobrej ziemi piękny dwór nowe zabudowania inwentarze nadkompl. wpłaty 70 000. Zł. Kurjer Poznański zdg 78 758.

11. KUPNA
Poszukuje
składu gospodarnego z miesz. wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 637

Kupię
wiertarkę, tokarkę, długość toczenia metr. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 78 722

Motocykl
z przyczepką lub bez. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 663

Opony
30x3 1/2 (Stary Ford) okazjnie kupię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 78 695

Powielacz Rotacyjny
Gestetnera lub inny kupimy okazjnie. Wyczerpujące oferty wraz z ceną pod zdg 78 175 Kurjer Poznański.

Piekarnię
nowoczesną, dobrze prosperującą, dobrem położeniu, mieszkaniem czysz 2 lata zgóry — kupię. — Oferty Kurjer Poznański zdg 78 627

7 kanap
stołów z marmurowa płyta oraz krzesła do cukierni w dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 818

Piec
do łazienki węglowy, lub gazowy w dobrym stanie kupię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 78 814.

Pianino
kupię. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 78 945

Papieru
papierosów, skład dobry poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 78 937

Aparaty
do piwa i lemoniady używane w dobrym stanie kupię za gotówkę. Zł. Kurjer Poznański zdg 78 794

Dentystyczna
maszynę nożną. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 995

Majątek ziemski
300-1000 morg kupię natychmiast Poznań, Skarbowska 3. Pensjonat Quisisana, pokój 3, osobicie 9-11 zdg 78 993

Kupię samochód
osobowy mały używany (mniej 15 000 kilometrów). Poznań, Skarbowska 3 Pensjonat Quisisana, pokój 3, osobicie 9-11. zdg 78 992

Brylanty
złoto, srebro kupuję i płaci najwyższe ceny. W. Kruk, jubiler, Poznań, 27 Grudnia 6. zdg 78 892

Opony
720x120 kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 984

12. DO WYNAJĘCIA
Czteropokojowe
komfortowe 80. Trzypokojowe 51 centrum. Dwupokojowe 36. — Jednopokojowe 25. — „Pawilon”. Focha 15 zdg 78 400

Pokój
kuchnia, rok zgóry Bluszczowa 4 zdg 78 297

2 pokoje
z kuchnią wynajmie. Wierzbiciele 23, m. 4. zdg 78 549

5-cio pokojowe
I ptr. wolne. Długa 3, m. 9. Gospodarz (Zielone ogródki). dg 2 000

Pokój
kuchnia, meblami do wynajęcia od zaraz Wilda. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 013

Pięciopokojowe
komfort. centralne. 125. Chelmońskiego 9. zdg 77 780

3
pok. laz. nowym domu. Inform. Bóznicza 15, m. 1. zdg 78 727

Mieszkanie
5 pokojowe do wynajęcia. Graniczna 5, II p. zdg 78 665

Dwa
duże pokoje, kuchnia, łazienka, przedpokój 1. 5. Słupecka 19. — Administrator. zdg 78 668

Czteropokojowe
komfortowe, słoneczne, niewysoko poszukuje pewny płatnik od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 678

Pięciopokojowe
Wielka 15 m. 8. zdg 78 653

Trzypokojowe
Filarecka 3 (Górna Wilda) zdg 78 654

3 pokoje
kuchnia, wydzierżawie 100 rok zgóry. Pocztowa 20, m. 5. zdg 78 817

Sześciopokojowe
130. — Ratajczaka, trzypokojowe, dwupokojowe „Labora” Piekary 1 zdg 78 782

Dwupokojowe
wolne. Przemysłowa 41. Dabrowski. zdg 79 038

Czteropokojowe
I piętro, słoneczne komfort. Focha 123, stróż. zdg 79 024

Próżne
1-2 pokój Jeżyce wynajmie. — Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 79 013

Czteropokojowe
komfort 70 zł. różne korzystne. — Marcina 74 I. 18. front. zdg 78 983

13. SZUKA MIESZK.
Mieszkanie
4-5 pokoi — w zachodniej części miasta zaraz lub później. — Oferty „Par” — Al. Marcinkowskiego 11 pod 17.26. Pz 3 613-17.26

Mieszkanie
2-3 pokojowe, śródmieście — Wilda, rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 656

Urządnik
pokoiu kuchni — lam zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 724

4 pokojowe
komfort. śródmieście, początek Łazarza lub Jeżyce poszukuje zarządca inżynier, pewien płatnik (bezdzieln) tylko gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 707

Mieszkania
1-2 pokoi poszukuje urzędnik — dzierżawa zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 691

Poszukuje
pokoiu kuchni, lub 2 śródmieściu od gospodarza, czynsz miesięczny, stała posada. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 672

Centrum
6 pokoi komfortowych, słonecznych, centralne od gospodarza. — tel. 11-65, godzina 10 — 2. zdg 78 677

Poszukuje
3 pokojowego mieszkania, centrum, czynsz zgóry lub kaucja. — Oferty Kurjer Poznański zdg 78 700

Pokoju
próżnego lub pokój kuchnia Łazarz-Górczyn Oferty Kurjer Poznański zdg 78 650

Mieszkania
2-4 pokoi od 1 czerwca, łazienka nie na przedmieściu, poszukuje tylko od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 778.

3-4
pokojowego pewny płatnik rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 775

3-4
pokoi nie wyżej 2 piętra śródmieście poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 770.

Pokoju
z kuchnią poszukuje pewny płatnik na państwowej posażie. — Oferty Kurjer Poznański zdg 78 899

Mieszkania
3 pokojowego z łazienką poszukuje dobry płatnik od 1. 6. rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 745

2-4
pokojowego urzędnik od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 931

14. ZAMIANA MIESZKANIA

3
komfortowe, frontowe, słoneczne, w śródmieściu II piętro, czynsz miesięczny na 2 komfortowe. — Oferty Kurjer Poznański zdg 78 866

3 pokoje
zamienie na kolonialną, dopłata. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 938

15. POKOJE UMEBL.
Mielżyńskiego
25a m. 8, bez pościeli. zdg 78 506

Biały
balconowy, inteligentnej panience. Ratajczaka 19, m. 11. zdg 78 379

Przyjezdny
najtaniej Młyńska 12a, II piętro. zdg 78 536

Pokój
próżny, duży jasny. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 78 286

Pokój
Grunwaldzka 5, m. 6 zdg 78 712

Śniadekch
26 — 3. Dwuosobowy. zdg 78 713

Inteligencji
dwuosobowy i jednoosobowy. — Śniadekch 7 — 3. zdg 78 701

Skarbowsa
I, m. 5, II, frontowy, ładny, panu stanowisku, utrzymanie wygody. zdg 78 679

Pokój
inteligentnym. Matejki 7, m. 9. zdg 78 694

Pokój
dwuosobowy. Przecznicza 1, m. 10. zdg 78 634

Centrum
elegancki, niekrepujący, jednoosobowy utrzymaniem, obiady, Św. Marcina 56 — 6. zdg 78 962

Warszawa
Piątek, dn. 26 kwietnia.

6.30 audycja poranna: 12.05 lekkie trio salonowe (Zdzisława Chruszczowska-Majewska, Kazimierz Halpon i Leon Eber. Tansmisja ze Lwowa; 12.50 chwilka dla kobiet; 12.55 dziennik południowy; 13.00 fragmenty z op. „Halka” St. Moniuszki; 15.45 muzyka lekka w wyk. Malej ork. P. R. pod dyr. Zdzisława Górczyńskiego; 16.45 kwadrans słynnych artystów — Yehudi Menuhin skrzypce; 17.00 dyskusja o na temat szkoły pracy; 17.15 recital fortepianowy Leopolda Muenzera; 17.40 audycja dla chorych w opracowaniu ks. Rekasa; 18.10 fragment słuchowiskowy z komedji Michała Bałuckiego „Dom otwarty”; 18.45 melodie z filmów dźwiękowych; 19.15 skrzynka rolnicza; 19.25 wiadomości sportowe; 19.35 piosenki w wyk. Mieczysława Fogza; 19.50 felieton aktualny; 20.00 „Jak spędzić święto”; 20.05 pogadanka muzyczna i koncert symfoniczny z Filharmoniją Warszawską Wykonawcy: ork. filharm. pod dyr. Willy Ferrero. W programie muzyka włoska; 22.30 „Chopin w poezji” — recy-

Pokój
Mateckiego 12, m. 13. zdg 78 625

Pokój
oficerski względnie panu na stanowisku Bukowska 17 — 12. zdg 78 896

Jednoosobowy
słoneczny Focha 37 m. 11. zdg 78 916

Łąkowa
16 — 5. zdg 78 846

Niekrepujący
pokój Pierackiego 14 II ptr. front m. 6. zdg 78 843

Dwóch
panów. Nowa 6 mieszkanie 7. zdg 78 837

Dwuosobowy
Woźna 14 m. 6. zdg 78 836

Kręta
22 m. 9. zdg 78 823

Cieszkowskiego
6-7 tanie inteligentnym. zdg 78 809

Słoneczny
Kwiatowa 6 — 8. zdg 78 944

Słowackiego
29 — 10. zdg 78 943

Umeblowany
Zielona 7, m. 10. zdg 78 941

Niekrepujący
Szyperska 1, m. 15. zdg 78 923

Łąkowa
20 — 3. zdg 78 907

Jedno-
dwuosobowe, elektrycznością, łazienka Wielka 18 12a. zdg 78 763

Pokój
dla pana Rybaki 20a m. 7 front. zdg 78 762

Czysty
Reja 2 mieszkanie 16. dg 2 006

Dwuosobowy
Plac Sapińskiego 5 — 6. zdg 78 790

Słoneczny
Wierzbiciele 55 m. 3. zdg 78 731

Pokój
utrzymaniem czysty słoneczny, solidny Św. Marcina 68 m. 16. zdg 78 781

Inteligentnym
Marcin 55 — 5. zdg 78 780

Frontowy
Kopernika 10a I. zdg 78 779

Jasna
1, m. 5. zdg 78 953

Dwa pokoje
umeblowany i biuro wynajmie. — Młyńska 4 m. 4. zdg 78 767

Elegancki
telefon, łazienka, utrzymaniem lub bez. Focha 4, m. 5 (Kaponiera). zdg 78 921

Dwuosobowy
Śniadekch 18 — 9. zdg 78 988

Pokój
Łąkowa 7 a, m. 13. zdg 78 994

Słowackiego
35 — 12, dwa balkonowe. zdg 78 888

Pokój
Wielkie Garbary 38 — 16. zdg 78 887

Podgórna
2 a — 9 utrzymaniem — bez. zdg 79 037

Elegancki
Jasna 5 — 9. zdg 79 036

1-2
osobowy, ładny, czysty, łazienka, elektryczność zaraz. Jasna 6/7, m. 4. zdg 79 014

Niekrepujący
Garbary 43 — 6. zdg 79 010

Panu
elegancki, utrzymaniem. Seweryna Mielżyńskiego 28, m. 3. zdg 78 900

Dwa
pokoje kuchnia Wierzbiciele 58 — 2, od drugiej. zdg 78 789

Kraszewskiego
8 — 23, frontowy, niekrepujący. zdg 78 954

Jeżycka
45 — 9 zdg 78 955

Dwuosobowy
Orzeszkowej 5. zdg 78 956

Inteligentnym
Grunwaldzka 13, m. 10. zdg 78 894

Słonecznego
niekrepującego. Oferty cena Kurjer Pozn. zdg 78 730.

Pokoju
od 15 zł pani 1. elektryczn. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 728.

Próżnego
taniego szuka panienska. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 763.

2 łączne
centrum 70. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 862.

Poszukuje
pokoju niekrepującego do 35 zł. okolica Pocztovej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 046.

20—25
słonecznego, spokojnego, solidny. Łazarz, Bukowska. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 007.

Pani
poszukuje próżnego pokoju w komfortowym mieszkaniu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 852.

Szukam
pokoju Szulca Solacz Debiec. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 746.

17. LOKALE
Inwalida
woj. z renta poszukuje 3 ubikacje (suter.) od gospodarza w Poznaniu Wacław Zieliński, Główna, p. Pobiedziska, p. Poznań, zdg 78 697.

Lokal
na prywatne obiady odstąpię korzystnie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 629.

Poszukuje
dobrze prosperującego składu delikatesów (wzwl. ubikacji). Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 772.

Skład oraz obszerne składnice
przy ul. Podgórznej 10 od zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia Poznański Bank Ziemiański Al. Marcinkowskiego 13, pokój 9, dg 2012.

Jasne obszerne piwnice
przy ul. Podgórznej 10 od zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia Poznański Bank Ziemiański S. A. Al. Marcinkowskiego 13, pokój 9, dg 2011.

TEATRY
Poznań, czwartek, 25. 4.
TEATR POLSKI: — Dziś i codziennie: „Cudzik i Ska”.
TEATR WIELKI (Opera): Dziś: „Katja tancerka” — premjera.
Piątek, 26. 4. „Kochany Augustynek”.
Sobota, 27. 4. „Katja tancerka”.
TEATR NOWY: Dziś: — „Rozbitki”, premjera.
Piątek, 26. 4. „Rozbitki”.
Sobota, 27. 4. „Rozbitki”.

KINA
Poznań, czwartek, 25. 4.
APOLLO: „Niedokończona symfonia”.
CORSO: „Bezprawia Zachodu”.
GWIAZDA: „Burza o Brzasku”.
MOJE: „Młody las”.
METROPOLIS: „Niedokończona symfonia”.
OSWIATOWE T. C. L.: — 1) Światła wielkiego miasta. 2) „Serce Azji”.
RENAISSANCE: „Samarang”.
SWIT: „Tu rządzi humor i „Biały ptak”.
SFINKS: „Co mój mąż robi w nocy?”.
SLONCE: Roześmiane oczy TECZA-Łazarz: „Miłość Tarzana”.
TECZA-Wiśła: Noc Cudów.
WILSONA: „Przeor Kordecki. obrońca Częstochowy”.

Skład
obszerny wynajme Półwiejska 2. zdg 78 851.

18. DZIERŻAWY
Willi
7-8 pokojowej w Poznaniu — możliwie w okolicy Łazarza — poszukuje do wynajęcia solidny płanik. Zgłoszenia z podaniem warunków do eksp. Kurjera Poznańskiego pod zdg 78 635.

Ogród warzywny
drzewami owocowymi krzewy agrestowe, porzeczki, maliny oplotowane z altana murowana zaraz wydzierżawie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 78 729.

Lokal
odpowiedni na mieszkanie lub warsztat do wynajęcia. Dominikańska 1, podwórze. zdg 79 027.

Poszukuje
zaraz dobrze prosperującej restauracji - kawiarni, lub sklepu kolonialno - spożywczego z mieszkaniem od 3-5 pokoi. Oferty z podaniem ceny i dzierżawy miejscowej do Kurjera Poznańskiego zdg 79 003.

23. ROZMAITE
Pończochy
skarpetki kupisz dobrze i tanio — tylko w firmie „Haftoplis”, Stary Rynek 6 (wjeście Wiankowa) dg 1714.

Koncesja
na wyszynk wódek potrzebna zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 78 965/6.

Koncesji
wódczanej na Poznań poszukuje. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdg 78 285.

Watolina
Poznań, Robocza 5. Telefon 4694
Sprzedaje
czyściwo (platy — pucwolle) materiały na krażki do szlifowania.

Kupuje
platy domowe i krawieckie. zdg 76 967.

Swędenie
oraz wyrzuty skórne usuwa Krem Lain-Age (z kognitkiem). — Niezskodliwy kosmetyk, usuwający wady naskórka. ng 66 78.

Dam
dziecko na wychowanie 3-tygodniowe. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 734.

Fotografujcie
sie w nowo utworzonym zakładzie fotograficznym „Ika”, Pierackiego 18. zdg 79 011.

24. NAUKA
Kursy
stenografii, pisania maszyna. — Poznań, Kantaka 1, m. 6. zdg 78 685/6.

Profesor
doświadczony pedagog, gwarantuje egzamin maturalny, przygotowanie ze wszystkich przedmiotów do wszystkich egzaminów. Szkoła 9, m. 3, lewo. zdg 78 114.

Niemiec
udziela gruntownie niemieckiego, ewtl. za pokój. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 199.

London English!
Dr. Arend, Bachelor of Arts (London), lektor uniwersytetu. W. S. H. Początek kursów pierwszego maja. Codziennie 5-8. Murna 1. Pz 2935-54.43.

Nauczyciel - polonista
udziela korepetycji. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 78 825.

Niemieckiego
kto udzieli. Kurjer Pozn. zdg 78 906.

Uczciwa
ekspedjentka z prowincji z dobrymi świadectwami szuka posady do kolonialki lub piekarni. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 78 666.

Dziewczyna
z świadectwami szuka posady od 1. 5. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 78 720.

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem poszukuje posady od 1. 5. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 693.

Młody
człowiek poszukuje posady posłańca, kaucja 100.— Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 693.

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 651.

Młodszy ekspedjent
biłwatnik poszukuje posady. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 147.

Bufetowa
znająca ekspres szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 253.

Książkowa - bilansistka
biegła, pisząca na maszynie, polski - niemiecki, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. dg 1827.

Maszynistka
pisząca biegle szuka posady korespondentki. Władza językiem, niemieckim i francuskim. Może wykazać się dobrymi referencjami. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 78 171.

Dziewczyna
gotowaniem, praniem szuka posady do dwóch osób, samotnej osoby lub z dziećmi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 709.

Bezrobotny
żonaty, uczciwy, znajdujący się w skrajnej nędzy, poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 771.

Poszukuje
posady do wszelkiej pracy domowej z gotowaniem od 1. 5. 1935. Zgłoszenia Agnieszka Sobisiak, Pniewy, Wolności 7, zdg 78 689.

Kucharka
dobrem gotowaniem szuka posady od zaraz, jako przychodnia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 733.

Stróżostwa domu
placów do wszelkiej pracy poszukuje uczciwe małżeństwo, okolica obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 704.

Emigrantka
z Paryża starsza, włada 3 językami szuka jakiegokolwiek posady z awąd ekspedjentka, również na czas wystawy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 683.

Gospoia
Intelig. lat 30 samodzielna z zamiłowaniem do pracy, poszukuje posady od 1. 5. zna wszelką pracę w zakresie gospodarstwa domowego, również szycie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 829.

Pokojowa
dobrze polecona z prasowaniem sztywnej bielizny szuka posady. Zdg. Kurjer Pozn. zdg 78 827.

Poszukuje
posady woźnego szofera lub podobnej z kaucją. Gen. Pradzińskiego 12 m. 1. zdg 78 777.

Dziewczyna
ze wsi, znająca dokładnie gospodarstwo z gotowaniem poszukuje posady tylko w Poznaniu. Zgłoszenia Agnieszka Kurjera Sieraków n. W. ng 9076.

Fryzjerka - kursistka
początkująca poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 725.

Panienska
początkująca poszukuje posady do piekarni lub kawiarni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 785.

Panienska
poszukuje posady do dzieci z szyciem. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 78 786.

Polecam
gospodynię, pannę, służącą Krążową Ratajczaka 2. zdg 78 787.

Cukiernik
doskonale swym zawodzie specjalista lody włoskie, szuka posady. Zdg. Kurjer Pozn. zdg 78 773.

Uczciwa
skromna szuka posady do wszystkiego z gotowaniem, dobre świadectwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 858.

Krawcowa
niedroga, dom, za domem poszukuje pracy. W. Garbary 20, zdg 78 890.

Posługe
pranie, gotowaniem lub posadę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 889.

Fryzjer
damski. Moskwiak, Libelta 13, zdg 78 867.

Posługaczka
dobre świadectwa gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 865.

Za
gwarancje 1500 zł przyjme posadę portiera, woźnego, pośrednictwo wykluczone. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 044.

Wychowawczyni
wykwalifikowana, dobre kilkuletnie świadectwa i polecenia poszukuje posady w lepszym domu. — Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 79 043.

Starsza
dziewczyna z gotowaniem do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 028.

Pani
miłego usposobienia, zajmie się gospodarstwem samotnej osoby. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 026.

Panna
lat 25, z dobrymi świadectwami poszukuje miejsca do kieszka lub do samotnej osoby w mieście. — Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 79 006.

Młoda
poprowadzi oszczędnie gospodarstwo starszej osoby. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 005.

Dziewczyna
uczciwa, czysta szuka posady do samotnych od 1 maja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 961.

Panienska
z dobrej rodziny poszukuje posady do dzieci, tylko w lepszym domu. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 78 963.

Dziewczyna
czysta, uczciwa, szuka posady do dwójga osób, skromne wynagrodzenie od 1 maja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 960.

Krawcowa
działa poszukuje posady po domach. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 449.

Dziewczyna
młodsza znająca gotowanie z długoletnimi świadectwami poszukuje posady do restauracji lub pokojowej do hotelu lub pensjonatu. Upraszam się łaskawe oferty do Kurjera Pozn. zdg 78 450.

27. WOLNE MIEJSCA
Nauczycielki
urzędniczk, bez posady mogą otrzymać stałe intratne zajęcia. Zgłoszenia osobiste piątek od 10-13; 15-18. Podgórzna 14, m. 1. Tg 702.

Służąca
gotowaniem. Focha 72, m. 9. zdg 78 696.

Uczennica biurowa
umiejąca pisać na maszynie potrzebna. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 78 640.

Maszynistka
obznajmiona z maszynowym księgowaniem („Elliot-Fisher”) tylko rutynowana siła, zostanie zaraz przyjęta. Wyczerpujące oferty do eksp. Kurjera Poznańskiego pod zdg 78 636.

Krawca
poza dom szukam na miarowe spodnie i kamizelki, stała praca. Oferty z ceną Kurjer Pozn. zdg 78 624.

Uczeń
z praktyką potrzebny. Warsztat elektrotechniczny, Fredry 12. zdg 78 740.

Uczennicę
przyjmie Prasownia Matejki 39, narożnik Niegolewskich. zdg 78 623.

Kucharka
pierwszorzędna potrzebna. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 78 644.

Posługaczka
pokojowa potrzebna. Nowowiejska 5a — 9. zdg 78 648.

Chłopiec
z rowerem potrzebny. Chwałiszewo 24, Jaroszy. zdg 78 651.

Panienska
do szycia może się zgłosić. Wały Zygmunta Augusta 3, m. 10. zdg 78 919.

Starsza
religijna, dobrych obyczajów osoba potrzebna na wieś do prowadzenia domu i wychowania dziecka. Wymagane pierwszorzędne polecenia i świadectwa. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 78 915.

Służąca
dobrze polecona z gotowaniem i praniem od 1. 5. potrzebna. Adres Kurjer Pozn. zdg 78 826.

Dziewczyna
restauracyjna dobrem gotowaniem. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 78 813.

Dziewczyna
restauracyjna gotowaniem. Półwiejska 38 Śniadalska. zdg 78 897.

Fryzjerka
potrzebna. Matejki 68. Szelągowiec. zdg 78 927.

Kelner
kancja 100 zł Dom Rzemieślniczy m. 42 od 2-4. zdg 78 905.

Służąca
zafana, gotowaniem, własna posada, potrzebna do 2 osób na wieś pod Poznaniem. Osobiste zgłoszenia 28, Poznań, Rynek Łazarzski, 12, mieszkanie 8. zdg 78 711.

Bufetowa
z obsługa gości, inteligentna, rutynowana, z prowincji, tylko pierwszorzędne świadectwa, potrzebna od zaraz do pierwszorzędnej restauracji hotelowej w prowincji. Zgłoszenia „Par” Al. Marcinkowskiego 11 pod i 51. Pg 3616-17.31.

Ślusarz
mechanik potrzebny na wirówki i rowery. Zgłoszenia pisemne z świadectwami wynagrodzenie przy utrzymaniu. Duszyński, Czempin, Małusz, Piłsudskiego, ng 9078.9.

Agentów portretowych
Semi-Email do przebojowych możliwości na doskonałych warunkach poszukuje Zakład Portretowy „Email”, Kielce, Sienkiewicza 42. zdg 77 923.

Kucharz lub kucharka
rutynowana z kuchnią warszawską jarską i zimny bufet od 1 lub 1.5 maja rb. Zgłoszenia z odbiorem świadectw, podaniem pensji Dom Kuracyjni, Inowrocław. ng 9 006.

Uczeń
gastronomiczny (producent) może się zgłosić. Piekary 7, mieszka 6, pomiędzy 10-11 przed poł. zdg 78 283.

Portjer
inkasent do firmy przemysłowej handlowej potrzebny z 1000-gwarancją. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 78 705.

Chłopiec
do posyłek, silny potrzebny zaraz. Oferty z wymaganiami do Kurjera Pozn. zdg 78 870.

Służąca
do wszystkiego potrzebna. Marszałka Focha 158, m. 1. zdg 78 864.

Krawiec
męski pierwszorzędny potrzebny 27 Grudnia 20. zdg 78 890.

Szewe
na meską może się zgłosić. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 79 035.

Uczennice
do pierwszorzędnej pracowni krawieckiej potrzebne. Skarbowska 7, m. 10. zdg 79 021.

Potrzebna
dziewczyna do szycia materac od zaraz. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 78 847.

Fryzjer
na stałe. Prusa 2. zdg 78 967.

Fryzjerka
stała. Dąbrowskiego 76. zdg 78 958.

Magistra
z 1-2 letnią praktyką i znajomością niem. przyjmie zaraz ewtl. później. Oferty z napisem świadectw, podaniem wysokości pensji i referencji uprasza Apteka pod Lwem, Toruń, Rynek Nowy, dg 2010.

Rutynowanego
ekspedjenta i dekoratora z branży przyjmie M. Przybylski, Leszno ul. Marsz. Piłsudskiego 50. Magazyn odzieży i artykułów mejskich. zdg 78 854.

Fryzjerka
stała posada. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 743.

Fryzjerka
ul. Jezuicka 5. zdg 78 741.

Dziewczyna
potrzebna do wszelkiej pracy Antkowiak, Żydowska 30. zdg 78 969.

28. ROZRYWKA
Kino Oświatowe T. C. L.
dzisiaj podwójny program — Charles Chaplin w znakomitej komedii „Światła wielkiego miasta” — oraz film naukowy „Serce Azji”, dg 2 007.8.

Jeszcze
nie oglądałeś najpiękniejszego polskiego filmu „Młody Lae”. Wstydź się. Kino „Molae”. p 2 121.

Londyńska
Maszalarska poleca swym byłym „sympatycznym wiecior”, koncert. ceny znizone. zdg 78 876.

Humor zagraniczny

Pierwsza para nart. (Nebelspalter — Zurych). S. F.

Co futro — to Edmund Rychter — co palto — to Edmund Rychter — co ubranie — to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata
na miesiąc maj 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr., na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr., na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr., przed wiadomościami potocznoimi 200 gr. wyżej. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nocy wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego przyjmujemy do godz. 11.30, w dni przedświąteczne do godz. 11.15, większe długie według możliwości. Drobne ogłoszenia najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek.; słowo nagłówek. (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalna codzienna część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. P. K. O. Poznań nr. 200 149.